

KerioMailServer5

Příručka administrátora

Kerio Technologies

© 2001-2002 Kerio Technologies. Všechna práva vyhrazena.

Datum vydání: 2. 12. 2002

Aktuální verze produktu: *Kerio MailServer 5.5.0*. Změny vyhrazeny.

Tento produkt obsahuje kryptografické knihovny vyvinuté v projektu OpenSSL (<http://www.openssl.org/>), jejichž spoluautorem je Eric Young (eay@cryptsoft.com).

Tento produkt obsahuje knihovny pro adresářové služby vyvinuté v projektu OpenLDAP (<http://www.openldap.org/>).

Obsah

1	Rychlé nastavení	7
2	Úvod	9
2.1	Kerio MailServer 5.5	9
2.2	Konfliktní software	11
2.3	Instalace	11
2.4	Průvodce počáteční konfigurací	15
2.5	Komponenty Kerio MailServeru	18
2.6	Kerio MailServer Monitor	19
2.7	Upgrade a deinstalace	20
2.8	Zálohování a přenos konfigurace	20
2.9	Přechod z WinRoute Pro 4.x	21
3	Administrační program	23
3.1	Lokální administrace	23
3.2	Vzdálená administrace	24
3.3	Proč se nelze přihlásit?	24
3.4	Registrace produktu a licence	25
3.5	Záložky	26
3.6	Spouštěcí preference a jazyk	28
3.7	Nastavení pohledů	29
4	Základní nastavení	31
4.1	Služby	31
4.2	Domény	34
4.3	Internetové připojení	40
4.4	Plánování	41
4.5	Certifikát serveru	44
4.6	Parametry rozhraní Webmail	47
5	Nástroje	49
5.1	Skupiny IP adres	49
5.2	Časové intervaly	50
5.3	Nastavení vzdálené správy	52

6	Uživatelské účty a skupiny	53
6.1	Uživatelské účty	53
6.2	Skupiny uživatelů	65
6.3	Šablony uživatelských účtů	68
7	Odesílání a příjem pošty	71
7.1	Doručování pošty v síti Internet	71
7.2	SMTP server	73
7.3	Aliases	77
7.4	Vzdálené POP3 schránky	79
7.5	Příjem pošty pomocí příkazu ETRN	84
7.6	Antispamová ochrana SMTP serveru	85
7.7	Globální filtr zpráv	89
7.8	Antivirová kontrola a filtrování příloh	91
7.9	Zálohování pošty	97
7.10	Upřesňující nastavení	99
8	LDAP server	105
8.1	Konfigurace LDAP serveru	105
8.2	Nastavení poštovních klientů	105
9	E-mailové konference	111
9.1	Klasifikace uživatelů	111
9.2	Vytvoření a nastavení konference	112
9.3	Zprávy serveru	117
9.4	Používání konference	118
10	Rozhraní Webmail	121
10.1	Přihlášení k rozhraní Webmail	121
10.2	Webmail jako poštovní klient	121
10.3	Uživatelské nastavení	126
10.4	Filtrování zpráv	130
10.5	Sdílení a veřejné složky	135
10.6	Přístup k poště protokolem WAP	139
11	Stavové informace a záznamy	143
11.1	Fronta zpráv	143
11.2	Doručující procesy	145
11.3	Aktivní připojení	146
11.4	Grafy	148
11.5	Statistiky	150
11.6	Záznamy	150

11.7	Sledování výkonu (Windows)	154
12	Nastavení poštovních klientů a firewallu	157
12.1	Nastavení poštovních klientů	157
12.2	WWW prohlížeče	159
12.3	Firewall	159
13	Příklady nastavení	161
13.1	Pevná linka	161
13.2	Vytáčená linka + doménový koš	163
13.3	Vytáčená linka + ETRN	164
13.4	Firma s více pobočkami	166
13.5	Instalace Active Directory Extensions	168
13.6	Active Directory	169
13.7	Definice uživatelského účtu	169
13.8	Definice skupiny	172
14	Slovníček pojmů	173
15	Rejstřík	177

Kapitola 1

Rychlé nastavení

Tato kapitola popisuje krok za krokem zjednodušený postup, jak rychle nastavit *Kerio MailServer* tak, aby mohl okamžitě sloužit jako poštovní server pro vaši firmu. Požadovány jsou pouze základní znalosti TCP/IP a funkce internetových poštovních protokolů. Druhým (a posledním) nutným požadavkem jsou informace od vašeho poskytovatele Internetu — typ připojení a způsob doručování pošty pro vaši doménu.

Nebudete-li si jisti některým nastavením v *Kerio MailServeru*, jednoduše vyhledejte příslušnou kapitolu v tomto manuálu. Pokud nevíte, jak a kam je doručována pošta pro vaši doménu, obraťte se na vašeho poskytovatele Internetu.

1. Nainstalujte *Kerio MailServer* a proveďte požadovaná nastavení v konfiguračním průvodci (zejména doporučujeme nastavit heslo uživatele Admin). Přihlašte se ke správě v programu *Administration Console*. .
2. Nastavte služby, které budete chtít využívat. Chcete-li např. provozovat na tomtéž počítači WWW server, bude zřejmě nutno vypnout službu *Webmail* nebo změnit její port. Více v kapitole 4.1.
3. Vytvořte lokální domény. Primární doména musí být vytvořena jako první. Nevíte-li, kterou doménu zvolit jako primární, zvolte tu, která obsahuje nejvíc uživatelů. Nezapomeňte také vyplnit DNS jméno SMTP serveru. Více v kapitole 4.2.
4. Vytvořte uživatelské účty v jednotlivých doménách. Názvy účtů by měly korespondovat s primárními e-mailovými adresami uživatelů. V názvech účtů nepoužívejte národní znaky. Uživatelé můžete také importovat z externích zdrojů. Více v kapitole 6.1.
5. Vytvořte skupiny a zařaďte do nich uživatele, je-li to třeba (např. pro vytváření skupinových adres). Více v kapitole 6.2.
6. Definujte aliasy pro uživatele a skupinové adresy, jsou-li potřeba. Více v kapitole 7.3.
7. Nastavte typ internetového připojení: *Online* pro pevnou linku nebo *Offline* pro vytáčené připojení. Více v kapitole 4.3.
8. Je-li modem připojen přímo k počítači s *Kerio MailServerem*, vyberte také příslušnou RAS linku (položku telefonického připojení). Více opět v kapitole 4.3.

Kapitola 1 Rychlé nastavení

9. Je-li typ internetového připojení *Offline*, nastavte plánování. V režimu *Online* nastavte plánování v případě, jestliže budete chtít vybírat vzdálené POP3 schránky nebo přijímat poštu pomocí příkazu ETRN. Více v kapitole 4.4.
10. Budete-li chtít vybírat poštu ze vzdálených POP3 schránek nebo doménových košů, nastavte příslušné účty v sekci *Stahování POP3 schránek*. Mají-li být zprávy ze schránek (typicky doménových košů) tříděny do lokálních schránek, definujte také třídící pravidla. Více v kapitole 7.4.
11. Má-li být pošta pro konkrétní domény přijímána ze sekundárního serveru pomocí příkazu ETRN, definujte příslušné účty v sekci *Příjem pomocí ETRN*. Více v kapitole 7.5.
12. Nastavte antivirovou kontrolu: v sekci *Antivirus* vyberte modul (plug-in) pro antivirový program, který máte instalován. Nastavte akci, která se má provést při nalezení infikované přílohy. Můžete také nastavit filtrování určitých typů příloh (např. spustitelných souborů). Více v kapitole 7.8.
13. Běží-li *Kerio MailServer* za firewallem, zpřístupněte potřebné porty. Více v kapitole 12.3.
14. Je-li SMTP server přístupný z Internetu, nastavte antispamovou ochranu, aby nemohl být zneužit k rozesílání nevyžádaných e-mailů. Zároveň můžete nastavit blokování příjmu těchto e-mailů z jiných serverů. Více v kapitole 7.6.
15. Nastavte zálohování pošty, je-li požadováno. Více v kapitole 7.9.
16. Vytvořte certifikát serveru pro bezpečnou komunikaci, případně požádejte o jeho vytvoření některou komerční certifikační autoritu. Více v kapitole 4.5.

2.1 Kerio MailServer 5.5

Kerio MailServer 5.5 je koncipován jako „bezpečný poštovní server dostupný odkudkoliv“. Zde uvádíme stručný přehled jeho hlavních funkcí a vlastností.

SMTP server Plnohodnotný SMTP server umožňující provozování několika nezávislých lokálních domén, vytváření virtuálních adres (aliasů), příjem pošty pomocí ETRN atd. Odchozí pošta může být odesílána buď přímo do cílových domén (dle MX záznamů v DNS) nebo odesílána prostřednictvím nadřazeného SMTP serveru (např. u poskytovatele internetového připojení).

POP3 server POP3 (Post Office Protocol version 3) je protokol, který umožňuje uživatelům stahovat zprávy ze serveru na svůj lokální disk. Je vhodný zejména pro klienty, kteří nemají trvalé připojení do Internetu.

Narozdíl od protokolu IMAP, POP3 neumožňuje uživatelům manipulovat se zprávami na serveru. Veškeré operace s nimi musí být prováděny na počítači klienta. POP3 umožňuje přístup pouze do uživatelské složky *INBOX* a nepodporuje veřejné složky.

IMAP server IMAP (resp. IMAP4 — Internet Message Access Protocol version 4) je protokol umožňující klientům pracovat se svými zprávami na serveru, bez nutnosti stahování na lokální počítač. Uživatel se tak může připojovat k serveru z více různých počítačů a má vždy k dispozici všechny své zprávy (pokud by byly zprávy staženy na lokální disk určitého počítače, nebyly by z ostatních počítačů dostupné).

K téže schránce lze (za určitých podmínek) přistupovat protokoly IMAP i POP3 současně.

WWW rozhraní (Webmail) Zabudovaný WWW server umožňuje vzdálený přístup k uživatelské schránce — čtení a psaní zpráv, správu složek a změnu osobního nastavení. Přitom není třeba žádný poštovní klient ani složité nastavování účtů, pouze WWW prohlížeč.

WAPmail Umožňuje přístup k poště přes mobilní telefon.

Kapitola 2 Úvod

Osobní a veřejný adresář *Kerio MailServer 5.5* umožňuje uchovávání osobního a veřejného adresáře kontaktů (tj. e-mailových adres a dalších informací o osobách). V libovolném poštovním klientovi či rozhraní *Webmail* tak má uživatel k dispozici nejen všechny své zprávy, ale také adresy osob, s nimiž komunikuje.

LDAP server Pro snadný přístup ke kontaktům uloženým na serveru z poštovních klientů obsahuje *Kerio MailServer* jednoduchý LDAP server, umožňující přístup k uživatelskému i veřejnému adresáři.

Vybírání vzdálených schránek Mailserver může automaticky vybírat jednu nebo více POP3 schránek na jiných serverech (např. doménový koš u poskytovatele připojení) a zprávy doručovat do vybraných lokálních schránek nebo třídit podle nastavených pravidel.

Bezpečné komunikační cesty U všech služeb *Kerio MailServeru* má uživatel možnost výběru mezi nechráněným spojením a spojením šifrovaným SSL. Šifrovaným spojením je rovněž možno přenášet odesílané zprávy, jestliže to cílový server podporuje.

Antivirová kontrola Všechny příchozí i odchozí zprávy je možno kontrolovat, zda neobsahují viry. V případě nalezení viru je pak možno provést několik akcí — vyjmout infikovanou přílohu nebo vrátit zprávu odesílateli, poslat upozornění, přeposlat původní zprávu správci serveru apod. Antivirová kontrola se provádí externím antivirovým programem (např. AVG, NOD32 apod.). Dále je možno filtrovat určité typy e-mailových příloh (dle přípon souborů — např. exe, com, vbs apod. nebo dle MIME typů — např. application/x-msdownload), bez ohledu na to, zda jsou infikovány virem či nikoliv.

Antispamová ochrana Poštovní server je možno ochránit před zneužitím k rozesílání nevyžádaných zpráv (SPAMů), a také před příjmem těchto zpráv. Lze blokovat zprávy ze serverů, které jsou zaneseny v internetové databázi spamových serverů, a z vlastního seznamu.

Zálohování pošty *Kerio MailServer* může zálohovat všechny zprávy (nebo jen odeslané zprávy), a to buď lokálně, nebo na vzdálený server.

Filtrování a notifikace Každý uživatel si může nastavit celou řadu akcí, které mají být provedeny se zprávou uloženou do jeho schránky (přesun do určené složky, filtrování, notifikace na mobilní telefon, automatická odpověď...). Akce přitom může být aplikována na všechny zprávy, nebo podle adresy odesílatele, příjemce apod.

Plánovač Správce serveru má úplnou kontrolu nad tím, zda mají být zprávy odesílány okamžitě nebo v plánovaných časech či časových intervalech. Tím je možno optimalizovat cenu připojení (v případě vytáčených linek).

E-mailové konference V každé lokální doméně je možno zřídit libovolný počet e-mailových konferencí. Členy konference může definovat správce serveru nebo se mohou přihlašovat a odhlašovat automaticky pomocí e-mailu. Konference může být moderována jedním nebo více moderátory — ti pak řídí přihlašování a odhlašování uživatelů, posílání příspěvků atd.

Podpora Active Directory *Kerio MailServer 5.5* plně spolupracuje s Microsoft Active Directory. Uživatelské účty již není nutné importovat do interní databáze. Přidání či odebrání uživatelského účtu (resp. skupiny) tak stačí provést pouze v systémovém nástroji pro správu Active Directory.

2.2 Konfliktní software

Kerio MailServer běží výhradně na aplikační úrovni a nevykazuje žádné nízkoúrovňové konflikty s jinými programy, s výjimkou antivirového programu, který kontroluje otevírané soubory. Je-li přijat e-mail s infikovanou přílohou, poštovní server si jej uloží do dočasného souboru na disk. Antivirus jej pak může poškodit. Tomu lze předejít tak, že v antivirovém programu zakážete kontrolu adresáře, popř. disku, ve kterém jsou uložena data *Kerio MailServeru*.

Možným konfliktem je konflikt portů (jsou-li v *Kerio MailServeru* zapnuty všechny služby, jsou využívány následující TCP porty: 25, 80, 110, 143, 443, 993, 995 a 2000). Z tohoto důvodu se nedoporučuje provozovat na tomtéž počítači současně jiný poštovní nebo WWW server. V opačném případě musí správce serveru zajistit, aby ke konfliktům portů nedošlo (např. v případě současného běhu *Kerio MailServeru* a WWW serveru je doporučeno změnit port služby *Webmail* nebo tuto službu zastavit a povolit pouze její zabezpečenou verzi — *Secure Webmail*).

Bude-li *Kerio MailServer* provozován na firewallu nebo v chráněné lokální síti za ním, je třeba si uvědomit, že firewall do značné míry ovlivní chování poštovního serveru, resp. komunikaci s ním (např. nedostupnost některých či všech služeb). Při konfiguraci firewallu je třeba vzít v úvahu, které služby mají být zpřístupněny do Internetu, příp. do lokální sítě, a povolit komunikaci na příslušných portech (viz výše nebo detailněji v kapitolách 4.1 a 12.3).

2.3 Instalace

Kerio MailServer může být nainstalován pod některým z následujících operačních systémů:

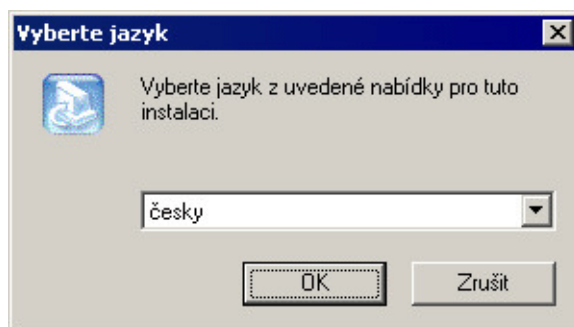
Kapitola 2 Úvod

Microsoft Windows

Instalaci je možno provést na tyto verze: Windows 98, Me, NT 4.0, 2000 a XP. Po spuštění instalačního programu se zobrazí průvodce pro nastavení základních parametrů serveru a import některých nastavení z programu *WinRoute Pro 4.x*. Detailní popis tohoto průvodce naleznete v kapitole 2.4.

Poznámka: Používáte-li *WinRoute Pro 4.x* a budete chtít importovat nastavení, zastavte před instalací *Kerio MailServeru* službu *WinRoute Engine* (aby se veškeré změny nastavení uložily do systémového registru). V žádném případě však neprovádějte deinstalaci *WinRoute* — tím by došlo ke ztrátě veškerých nastavení!

Prvním krokem při instalaci je výběr jazyka. Volba jazyka se vztahuje pouze na instalační program, výběr jazyka rozhraní *Kerio MailServeru* se provádí přímo za běhu programu — viz kapitoly 3.6 a 10.3.

Dále následuje dotaz, jaký typ instalace chcete provést (plná nebo vlastní). Vlastní instalace umožňuje výběr volitelných komponent programu (viz též kap. 2.5).

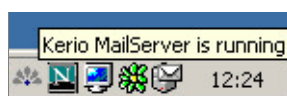
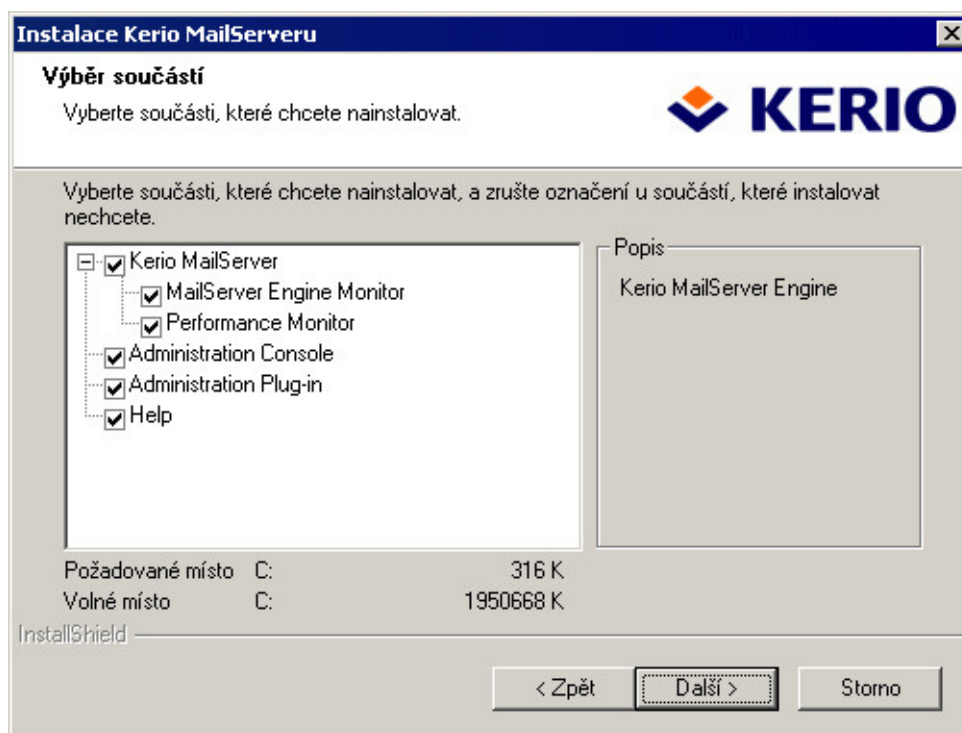
Poznámka: Provádíte-li upgrade (tj. aktualizaci či změnu) stávající instalace, mějte na paměti, že instalační program funguje následujícím způsobem:

- všechny označené komponenty se nainstalují nebo aktualizují
- všechny neoznačené komponenty se nenainstalují nebo odinstalují, pokud jsou již nainstalovány

Je tedy třeba označit všechny komponenty, které mají být zachovány.

Po provedení tohoto kroku následuje vlastní instalace (tj. zkopírování souborů na pevný disk a nezbytná systémová nastavení). Poté je automaticky spuštěn vlastní průvodce nastavením základních parametrů serveru.

Po instalaci se (volitelně ihned nebo po restartu) spustí *Kerio MailServer Engine* (běží jako služba anebo, v případě Windows 98 a Me, jako aplikace na pozadí), tj. vlastní výkonné jádro programu, a *Kerio MailServer Monitor*, což je utilita, která zobrazuje stav *Engine*,

umožňuje jej zastavovat a spouštět a některé další funkce. *Kerio MailServer Monitor* se zobrazuje jako ikona na hlavním panelu.

Linux

Kerio MailServer je distribuován ve třech balících RPM (*RedHat Package Manager*):

- `kerio-mailserver-*.rpm` — vlastní server (*Kerio MailServer Engine*)
- `kerio-mailserver-mcafee-*.rpm` — *Kerio MailServer Engine* s integrovaným anti-virem McAfee
- `kerio-mailserver-admin-*.rpm` — program *Kerio Administration Console*

Poznámka: Hvězdička ve výše uvedených názvech souborů nahrazuje označení verze produktu a platformy, pro níž je instalační balík určen.

Instalaci je třeba provádět s právy superuživatele (`root`). *Kerio MailServer Engine* se instaluje do adresáře `/opt/kerio/mailserver`, *Kerio Administration Console* do adresáře `opt/kerio/admin`.

Kapitola 2 Úvod

Nová instalace

Instalaci provedeme příkazem:

```
# rpm -i <název_instalačního_souboru>
```

Např.:

```
# rpm -i kerio-mailserver-5.5.0-rh7.i386.rpm
```

Upgrade na novější verzi

Upgrade provedeme příkazem:

```
# rpm -U <název_instalačního_souboru>
```

Např.:

```
# rpm -U kerio-mailserver-5.5.1-rh7.i386.rpm
```

Poznámka: Vždy je možno nainstalovat pouze jednu verzi *Kerio MailServeru* (tj. buď standardní, nebo s integrovaným antivirem McAfee). Rovněž není možné provádět „křížový“ upgrade — chcete-li např. přejít ze standardní verze na verzi s antivirem McAfee, je třeba nejprve původní verzi odinstalovat (viz níže).

Deinstalace

Kerio MailServer odinstalujeme těmito příkazy:

```
# rpm -e <název_balíku>
```

Tj.:

```
# rpm -e keriomail (pro standardní Kerio MailServer)
```

```
# rpm -e keriomail-mcafee (pro Kerio MailServer s integrovaným antivirem McAfee)
```

```
# rpm -e kerioadmin (pro Kerio Administration Console)
```

Poznámka: Při deinstalaci budou odstraněny pouze soubory, které byly obsaženy v původním instalačním balíku a které nebyly změněny. Konfigurace, zprávy ve schránkách atd. zůstanou zachovány. Tyto soubory je možno smazat ručně nebo je ponechat pro případnou další instalaci.

Spouštění a zastavování serveru

V adresáři `/etc/init.d` se při instalaci vytvoří skript `keriomailserver`, který zajistí automatické spouštění daemona (tj. *MailServer Engine*) po startu systému. Tímto skriptem lze daemon také ručně zastavit a spustit:

```
/etc/init.d/keriomailserver start
```

resp.

2.4 Průvodce počáteční konfigurací

```
/etc/init.d/keriomailserver stop
```

Administrace

Program *Kerio Administration Console* se spouští příkazem `kerioadmin`. Pro jeho spuštění je vyžadováno grafické rozhraní *X-Window*.

Poznámka: Administrace *Kerio MailServeru* je zcela nezávislá na platformě. Server běžící na operačním systému Linux je možno spravovat programem *Kerio Administration Console* spuštěným na systému Windows a naopak.

2.4 Průvodce počáteční konfigurací

Instalační program v systému Windows automaticky spouští průvodce, který vám pomůže nastavit základní parametry *Kerio MailServeru*. Tohoto průvodce lze vyvolat také kdykoliv později spuštěním programu `cfgWizard.exe` (v tom případě je ale nutno nejprve zastavit službu *Kerio MailServer!*).

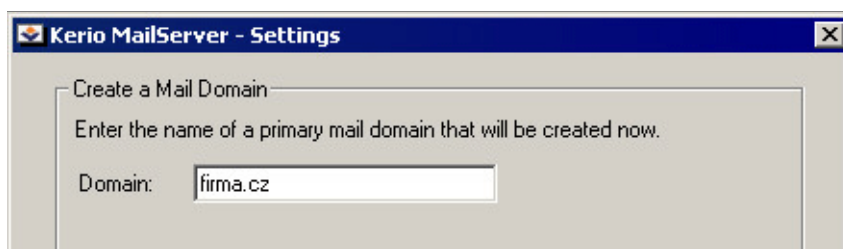
V operačním systému Linux je tento průvodce rovněž k dispozici. Po instalaci příslušného RPM balíku je uživatel informován o tom, že může průvodce použít. Tuto informaci zobrazí i samotná služba (daemon) při svém spuštění, jestliže detekuje, že konfigurační průvodce nebyl dosud použit. Konfigurační průvodce se spouští příkazem

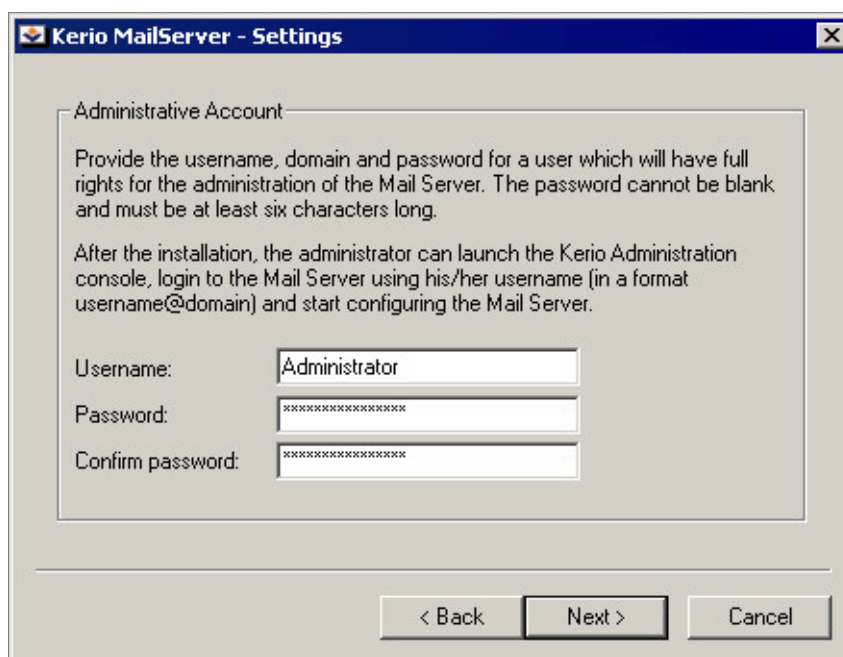
```
/opt/kerio/mailserver/wizard
```

Primární doména

Aby bylo možno v *Kerio MailServeru* vytvářet uživatelské účty (příp. skupiny atd.), je třeba založit alespoň jednu lokální doménu. Lokální doména, která byla založena jako první, je označována jako primární doména. Od ostatních lokálních domén se liší pouze tím, že se uživatelé mohou přihlašovat svým uživatelským jménem (v ostatních doménách je nutno použít celou e-mailovou adresu — detaily viz kapitola 4.2).

Instalační průvodce vás v prvním kroku vyzve k zadání jména primární domény. Má-li *Kerio MailServer* obsluhovat více domén, zvolte za primární tu, v níž má být definován účet pro správu serveru (typicky domény vaší firmy).

Nastavení administrátorského hesla

Velmi důležitým krokem pro zajištění bezpečnosti vašeho serveru je nastavení administrátorského hesla. Ponecháte-li standardní (prázdné heslo), pak je velmi vysoká pravděpodobnost, že se ke konfiguraci *Kerio MailServeru* přihlásí nepovolaná osoba.

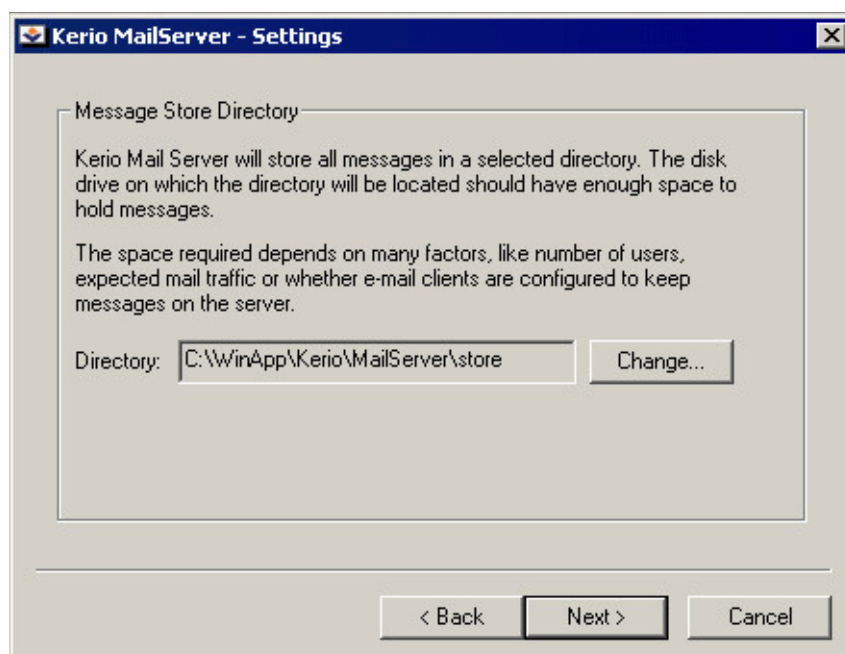
V dialogu pro nastavení účtu je třeba zadat heslo (*Password*) a zopakovat jej pro kontrolu (*Confirm Password*). V položce *Username* můžete změnit jméno administrátora (standardně *Admin*).

Výběr adresáře pro uložení dat

Kerio MailServer za provozu ukládá poměrně značné množství dat na disk (e-mailové zprávy, informace o uživatelských složkách, záznamy...). V některých případech může vzniknout požadavek ukládat data na jiný disk (např. jiný oddíl pevného disku, diskové pole RAID apod.). Adresář pro uložení dat je také možno změnit kdykoliv později v programu *Kerio Administration Console* (viz kapitola 7.10), pak je ale potřeba přesunout soubory, které jsou v něm již uloženy. To však vyžaduje zastavení služby *MailServer Engine* a může to být velmi zdlouhavá operace. Doporučujeme proto vybrat vhodný adresář pro uložení dat již při instalaci — v dialogu konfiguračního průvodce.

Tlačítko *Change* otevírá standardní systémový dialog pro výběr adresáře.

2.4 Průvodce počáteční konfigurací

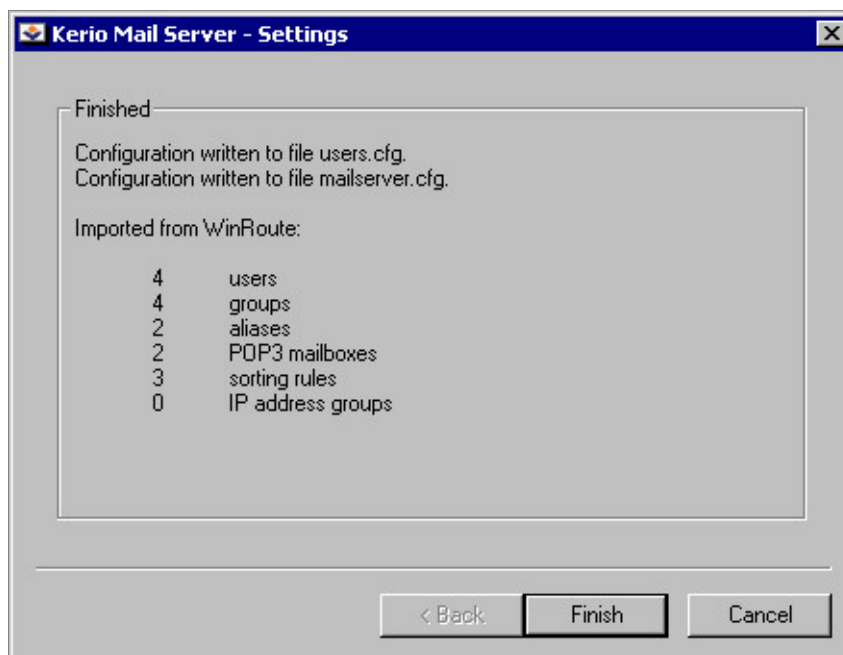

Import nastavení z WinRoute

Je-li na počítači detekována instalace *WinRoute Pro 4.x*, pak se v dalším kroku průvodce dotazuje, zda chcete provést import nastavení z tohoto programu. Pokud ano, ujistěte se, že je služba *WinRoute Engine* zastavena (aby se do systémového registru uložily i poslední změny nastavení). Po stisku tlačítka *Next* se provede import následujících nastavení:

- uživatelské účty (*users*)
- skupiny uživatelů (*groups*)
- aliasy (*aliases*)
- nastavení vzdálených POP3 schránek (*POP3 mailboxes*)
- třídící pravidla (*sorting rules*)
- skupiny IP adres (*IP address groups*)

V následujícím okně budete informováni o výsledku importu (počet uživatelských účtů, skupin, aliasů atd., které byly importovány).

Ostatní parametry *Kerio MailServeru* je třeba nastavit ručně.

Poznámka: Z WinRoute není importováno nastavení lokálních domén. Importované účty, skupiny a aliasy nejsou zařazeny do žádné domény; budou automaticky zařazeny do lokální primární domény po jejím vytvoření.

2.5 Komponenty Kerio MailServeru

Kerio MailServer sestává z následujících součástí:

Kerio MailServer Engine Vlastní výkonný program, který realizuje všechny služby a funkce. Běží skrytě na pozadí (ve Windows NT 4.0, 2000 a XP jako služba, v systémech typu Unix jako daemon).

Kerio MailServer Monitor Slouží k monitorování a změně stavu *Engine* (zastaven / spuštěn), nastavení spouštěcích preferencí (tj. zda se má *Engine* a *Monitor* sám spouštět automaticky při startu systému) a snadnému spuštění administrační konzole. Podrobnosti naleznete v kapitole 2.6.

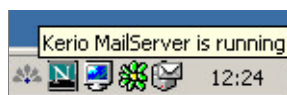
Poznámka: *Kerio MailServer Monitor* je aplikace zcela nezávislá na *Kerio MailServer Engine* (který běží skrytě, příp. jako služba). *Engine* tedy může běžet, i když se na liště nezobrazuje ikona.

Performance Monitor Modul (plug-in) do systémové aplikace *Performance* (Výkon) pro sledování výkonu (resp. zatížení) jednotlivých komponent aplikace *Kerio MailServer*. Detaily naleznete v kapitole 11.7.

Kerio Administration Console Univerzální program pro lokální či vzdálenou správu produktů Kerio Technologies. Pro připojení k určité aplikaci je třeba modul obsahující specifické rozhraní pro tuto aplikaci. Při instalaci *Kerio MailServeru* je *Administration Console* nainstalována s příslušným modulem (tzv. *plug-in*). Použití *Kerio Administration Console* pro správu *Kerio MailServeru* je podrobně popsáno v kapitole 3.

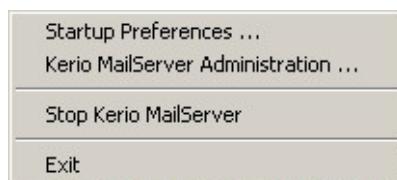
2.6 Kerio MailServer Monitor

Kerio MailServer Monitor je utilita, která slouží k ovládání a monitorování stavu *MailServer Engine*. Tato komponenta je dostupná pouze v operačních systémech Windows a zobrazuje se jako ikona na hlavním panelu.

Je-li *Kerio MailServer Engine* zastaven, objeví se přes ikonu červený kruh s bílým křížkem. Spouštění či zastavování *MailServer Engine* může za různých okolností trvat až několik sekund. Po tuto dobu ikona zešedne a je neaktivní, tzn. nereaguje na myš.

Dvojitým kliknutím levým tlačítkem na tuto ikonu lze spustit program *Kerio Administration Console* (viz dále). Po kliknutí pravým tlačítkem se zobrazí menu, v němž je možno zvolit následující funkce:

Startup Preferences Volby pro automatické spouštění *Kerio MailServeru* a *Kerio MailServer Monitoru* při startu systému. Výchozí nastavení (po instalaci) je obě volby zapnuty.

Kerio MailServer Administration Tato volba spouští program *Kerio Administration Console* (totéž lze provést dvojitým kliknutím levým tlačítkem na ikonu *Kerio MailServer Monitoru*)

Start / Stop Kerio MailServer Spuštění nebo zastavení *MailServer Engine* (text se mění v závislosti na jeho stavu).

Exit Ukončení programu *Kerio MailServer Monitor*. Tato volba nezastavuje *MailServer Engine*, na což je uživatel upozorněn varovným hlášením.

2.7 Upgrade a deinstalace

Operační systém Windows

Chcete-li provést upgrade (tj. instalovat novější verzi získanou např. z WWW stránek výrobce), je třeba ukončit všechny tři komponenty *Kerio MailServeru* — tj. zavřít *Administration Console*, ukončit *Engine* (volbou *Stop Kerio MailServer*) a *Monitor* (volbou *Exit*). Poté je možno spustit instalaci nové verze. Instalační program automaticky rozpozná adresář, v němž je stávající verze nainstalována, a provede nahrazení příslušných souborů novými. Přitom zůstanou zachována veškerá nastavení i uložené zprávy. V tomto případě se nedoporučuje měnit nabízený instalační adresář!

Pro deinstalaci je také třeba zastavit všechny tři komponenty *Kerio MailServeru*. Program se odinstaluje průvodcem *Přidat nebo ubrat programy v Ovládacích panelech*. Při deinstalaci nebudou smazány všechny adresáře a soubory, které vznikly až za běhu aplikace (uložené zprávy, záznamy atd.). Ty je třeba smazat ručně.

2.8 Zálohování a přenos konfigurace

Veškeré konfigurační informace *Kerio MailServeru* jsou nezávislé na operačním systému a jsou uloženy ve dvou souborech v adresáři, kde je *Kerio MailServer* nainstalován:

users.cfg Informace o uživatelských účtech, skupinách a aliasech

mailserver.cfg Všechny ostatní konfigurační parametry.

Údaje v těchto dvou souborech jsou uloženy ve formátu XML. Zkušený uživatel je tedy může poměrně snadno ručně modifikovat, případně automaticky generovat vlastní aplikaci. Zálohu či přenos konfigurace lze provést pouhým zkopírováním těchto souborů.

Upozornění

Před jakoukoliv manipulací s konfiguračními soubory je doporučeno zastavit *Kerio MailServer Engine*! Konfigurační soubory jsou totiž načítány pouze při jeho spuštění. Ukládány jsou při provedení jakéholiv změny v konfiguraci a při zastavení *Engine*. Změny, které byly v konfiguračních souborech provedeny za běhu *Engine*, budou při jeho zastavení přepsány konfigurací v operační paměti.

2.9 Přejít z WinRoute Pro 4.x

Import uživatelů a nastavení

Kerio MailServer umožňuje import uživatelských účtů, skupin uživatelů, aliasů, nastavení vzdálených POP3 schránek, třídících pravidel a skupin IP adres z programu *WinRoute Pro*. Toto lze provést pouze v operačním systému Windows, protože *WinRoute Pro* běží pouze na tomto systému a svá nastavení si ukládá do systémového registru.

Import uživatelských nastavení lze provést buď přímo při instalaci *Kerio MailServeru*, nebo kdykoliv později spuštěním konfiguračního průvodce (program `cfgWizard.exe`, který naleznete v adresáři, kde je *Kerio MailServer* instalován). Průvodce konfigurací je detailně popsán v kapitole 2.4.

Poznámka Import z *WinRoute Pro* má následující omezení:

1. Import nastavení nelze provést, byl-li již *WinRoute Pro* odinstalován. Při deinstalaci se totiž odstraní příslušné položky z registru systému.
2. Budou-li v konfiguraci *WinRoute Pro* obsaženy aliasy pro domény, které nejsou v *Kerio MailServeru* definovány, tyto aliasy se také importují, ale zůstanou skryty (a neaktivní). Po definici příslušné domény (v sekci *Konfigurace / Domény*) se tyto aliasy automaticky zobrazí a aktivují.

Import zpráv z uživatelských schránek

Přenos zpráv uložených v uživatelských schránkách (souborů `*.cnm`) lze provést jejich zkopírováním do adresářů příslušných uživatelů. Ve *WinRoute Pro* jsou zprávy uživatele `uživatel` uloženy v podadresáři `mail/uživatel`. V *Kerio MailServeru* je tato konvence obdobná, pouze v každém uživatelském adresáři jsou ještě vytvořeny další podadresáře reprezentující jednotlivé složky. Zprávy z *WinRoute Pro* je nutno zkopírovat do základního adresáře uživatele (tj. `store/mail/domena/uživatel`). Při dalším přihlášení uživatele ke schránce se zprávy zařadí do složky *INBOX* (případně do dalších složek dle nastavených uživatelských pravidel).

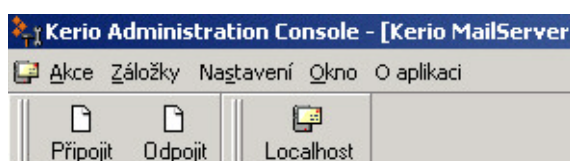
Upozornění Nekopírujte zprávy přímo do složek! Každá složka totiž obsahuje indexový soubor s informacemi o jednotlivých zprávách. Zprávy do složek může tedy ukládat pouze *Kerio MailServer*, který zároveň aktualizuje tento soubor.

Ostatní nastavení

Ostatní nastavení (např. nadřazený SMTP server, antispamová ochrana, plánování atd.) nelze importovat. Tyto parametry je třeba v *Kerio MailServeru* nastavit ručně.

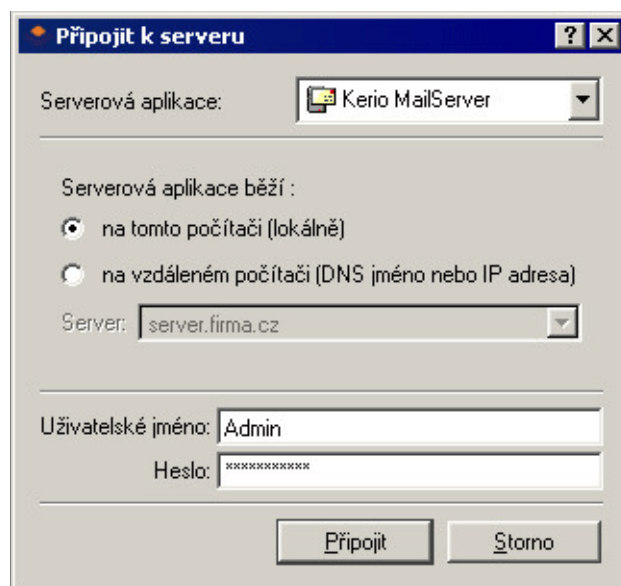
Administrační program

K provádění veškerých nastavení *Kerio MailServeru* slouží program *Kerio Administration Console*, kterým se lze k *MailServer Engine* připojit jednak lokálně (tj. z téhož počítače, na němž *Engine* běží), ale také z libovolného jiného počítače.

3.1 Lokální administrace

Spustíte program *Kerio Administration Console* (z programové skupiny *Kerio* nebo pomocí utility *Kerio MailServer Monitor*). Po stisku tlačítka *Připojit* v nástrojovém panelu (nebo volbou *Akce / Připojit*) se zobrazí dialog pro přihlášení.

Nejprve je třeba vybrat typ serverové aplikace, která má být spravována — v tomto případě *Kerio MailServer*.

Kapitola 3 Administrační program

Zvolte *na tomto počítači (lokálně)*. *Administration Console* se bude připojovat k serveru běžícímu na tomtéž počítači (localhost). Zadejte příslušné uživatelské jméno a heslo (při prvním přihlášení použijte administrátorský účet vytvořený při instalaci — viz kapitola 2.4, standardně jméno `admin` s prázdným heslem). Tlačítkem *Připojit* se připojte. Po úspěšném přihlášení se v *Administration Console* otevře okno pro ovládání *Kerio MailServer Engine*.

3.2 Vzdálená administrace

Na počítači, odkud se budete vzdáleně připojovat, je nutno nainstalovat program *Kerio Administration Console* s modulem pro správu *Kerio MailServeru*. Spusťte instalační program *Kerio MailServeru* a zvolte instalaci *Administration Console*.

Spusťte program *Administration Console* a v přihlašovacím dialogu zvolte, že *MailServer Engine* běží *na vzdáleném počítači (DNS jméno nebo IP adresa)*. Do příslušného pole vyplňte IP adresu počítače, na němž *MailServer Engine* běží (např. 192.168.1.1) nebo odpovídající DNS jméno (např. mail.firma.cz). Zadejte příslušné uživatelské jméno a heslo a tlačítkem *Připojit* se připojte.

3.3 Proč se nelze přihlásit?

Jestliže se při pokusu o přihlášení objeví okno se zprávou *Připojení k serverové aplikaci selhalo*, jedná se zřejmě o některou z následujících příčin:

- Chybné uživatelské jméno nebo heslo. Ujistěte se, že jméno a heslo zadáváte správně. Mějte na paměti, že v hesle se rozlišují malá velká písmena. Přesvědčte se, že nedošlo k nechtěnému přepnutí klávesy Caps Lock nebo přepnutí klávesnice do jiné jazykové verze.
- Uživatel nemá administrační práva. Pomocí *Administration Console* se může přihlásit pouze uživatel, který má umožněn přístup ke správě *MailServer Engine*. Detaily naleznete v kapitole 6.1.
- Na počítači, kam se přihlašujete, neběží *MailServer Engine*. Ten je třeba nejprve spustit (pomocí utility *MailServer Monitor* nebo v panelu *Služby* ve Windows NT 4.0 / 2000 / XP).
- Vzdálená administrace není povolena nebo je povolena pouze z určité skupiny IP adres. Detaily naleznete v kapitole 5.3.

3.4 Registrace produktu a licence

Zakoupený produkt *Kerio MailServer* je třeba zaregistrovat na WWW stránkách firmy Kerio Technologies (<http://www.kerio.cz/>). Registrací získáte licenční klíč (soubor s certifikátem `license.key`), který je třeba importovat do *Kerio MailServeru*. Pokud tak neučiníte, bude se *Kerio MailServer* chovat jako demoverze, tzn. že po 30 dnech provozu přestane fungovat.

Z výše uvedeného zároveň vyplývá, že rozdíl mezi demoverzí a plnou verzí *Kerio MailServeru* je pouze v tom, zda se do něj importuje licenční klíč či nikoliv. Každý zákazník tak má možnost si produkt ve třicetidenní lhůtě vyzkoušet v konkrétních podmínkách, a pokud si jej zakoupí a zaregistruje, stačí pouze importovat získaný licenční klíč do nainstalované demoverze. Není tedy třeba *Kerio MailServer* znovu instalovat a nastavovat.

V případě, že třicetidenní lhůta již vypršela, *Engine* nelze spustit. Pak je nutno soubor `license.key` ručně zkopírovat do podadresáře `license` v adresáři, kde je *Kerio MailServer* nainstalován.

Informace o licenci a import licenčního klíče

Informace o licenci lze zobrazit volbou *Konfigurace / Licence*.

Produkt Název produktu (*Kerio MailServer*)

ID licence Licenční číslo

Společnost Název společnosti (příp. osoby), na niž je produkt registrován

Kapitola 3 Administrační program

Počet uživatelů Počet uživatelů, který licence povoluje

Produkt funkční do Datum skončení funkčnosti produktu (pouze u demoverze nebo speciálních licencí)

Právo na aktualizaci končí Datum skončení nároku na bezplatný upgrade

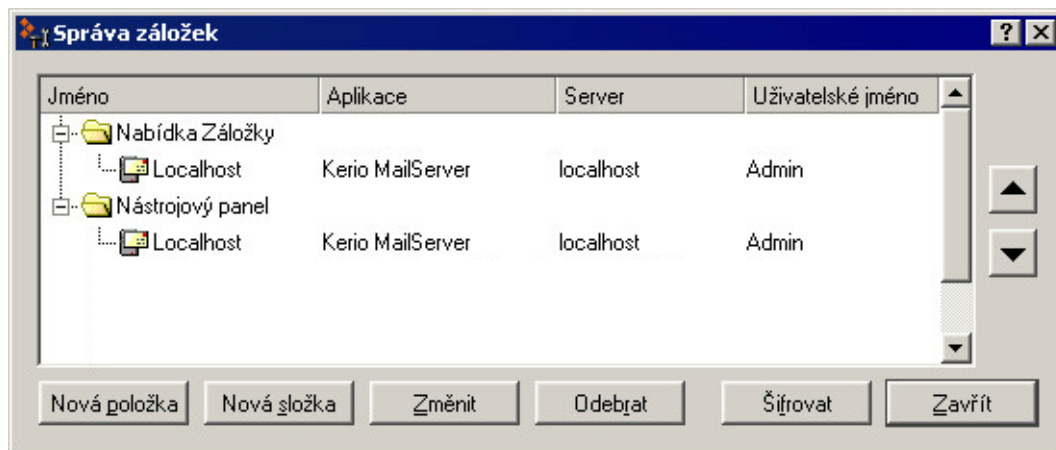
Tlačítko *Instalovat licenci* otevírá standardní dialog otevření souboru pro načtení souboru s licenčním klíčem. Je-li import úspěšný, zobrazí se informace o nové licenci.

3.5 Záložky

Připojujete-li se pomocí *Kerio Administration Console* často střídavě k různým serverovým aplikacím (např. spravujete několik *Kerio MailServerů* na různých místech současně), je možno si parametry jednotlivých připojení (IP adresy, uživatelská jména, případně i hesla) uložit a připojovat se komfortně pouhým výběrem položky z nabídky nebo stiskem tlačítka v nástrojovém panelu. Toto v *Kerio Administration Console* umožňují tzv. záložky.

Definice a uspořádání záložek

Záložky lze vytvářet a následně řadit do složek a mazat v nabídce *Záložky / Správa záložek*.

V levé části okna jsou zobrazeny dva stromy záložek: *Nabídka záložek* představuje záložky v nabídce *Záložky* (zobrazují se pod volbou *Správa záložek*) a *Nástrojový panel* záložky (tlačítka) na nástrojové liště. Ta se standardně zobrazuje v horní části okna vedle tlačítek *Připojit* a *Odpojit*, lze ji však přemístit, a to i mimo hlavní okno *Administration Console*.

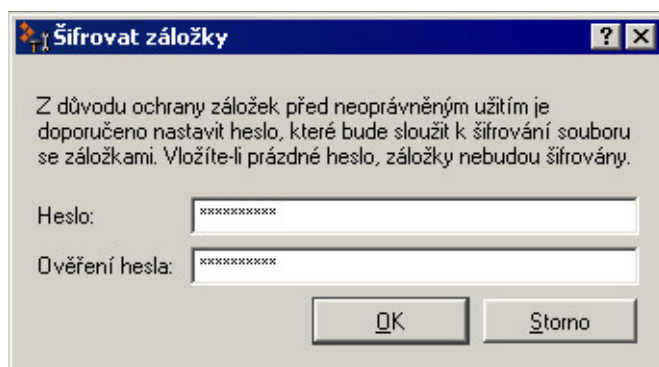
Tlačítka v pravé části okna lze záložky vytvářet a upravovat, příp. mazat:

Nová položka Vytvoření nové záložky. Dialog je stejný jako pro standardní přihlášení (tj. je třeba specifikovat typ serverové aplikace, počítač, na němž běží, uživatelské jméno a heslo). Položka *Jméno* slouží k pojmenování záložky — pod tímto názvem pak bude zobrazována v nabídce *Záložky* či na nástrojové liště. Volba *Uložit heslo* určuje, zda má být heslo uloženo do souboru záložek společně s ostatními informacemi. Pokud ano, záložku lze použít na jedno kliknutí, v opačném případě je třeba při každém použití záložky zadat heslo znovu. Uložení hesla není příliš bezpečné, ale *Kerio Administration Console* umožňuje celý soubor záložek zašifrovat a ochránit heslem — viz dále.

Nová složka Vytvoření nové složky (pouze ve stromu *Nabídka záložek*)

Šifrovat Zašifrování souboru záložek a nastavení hesla pro jeho použití. Při dalším spuštění *Administration Console* je uživatel vyzván, aby zadal heslo k souboru záložek.

Upozornění: Heslo může obsahovat pouze tisknutelné znaky (písmena, číslice, interpunkční znaménka). V hesle se rozlišují malá a velká písmena.

Při každém dalším spuštění *Administration Console* se zobrazí dialog pro zadání hesla k souboru se záložkami. Zadá-li uživatel nesprávné heslo nebo tento dialog stornuje, může *Administration Console* používat, ale záložky nebudou k dispozici.

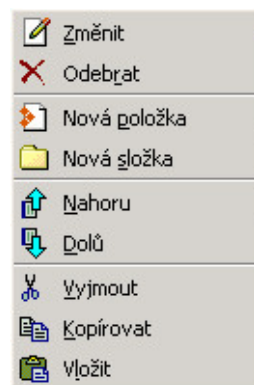
Zavřít Ukončení dialogu *Správa záložek*

TIP: Pro účelné využití záložek je vhodné hesla pro jednotlivá připojení ukládat, aby umožňovaly skutečně rychlé připojení. Vždy ale soubor záložek funkcí *Šifrovat* zašifrujte a nastavte heslo pro jeho použití, aby nemohl být zneužit neoprávněnou osobou.

Kapitola 3 Administrační program

Kontextové menu pro záložky

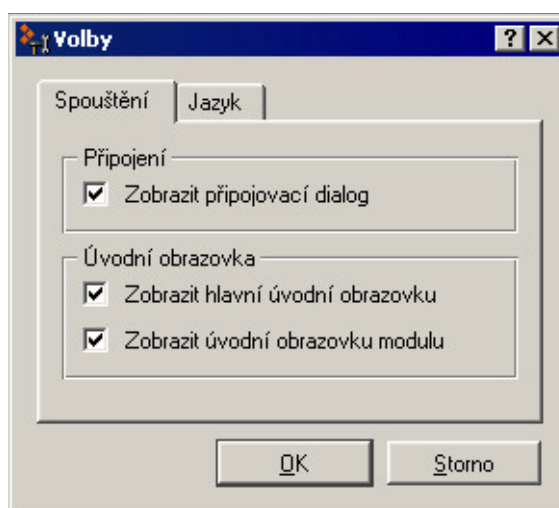
Stiskem pravého tlačítka na vybrané záložce se zobrazí kontextové menu, které obsahuje výše popisované funkce *Nová položka*, *Nová složka*, *Změnit*, *Odebrat*, *Nahoru* a *Dolů*. Dále jsou zde standardní funkce *Vyjmout*, *Kopírovat* a *Vložit*. S jejich pomocí je např. možné přesunout záložky z jedné složky do jiné.

3.6 Spouštěcí preference a jazyk

Spouštěcí preference a jazyk je možno nastavit v nabídce *Nastavení / Volby*.

Volby v záložce *Spouštění* určují, jak se má *Administration Console* chovat po spuštění, resp. přihlášení k serverové aplikaci:

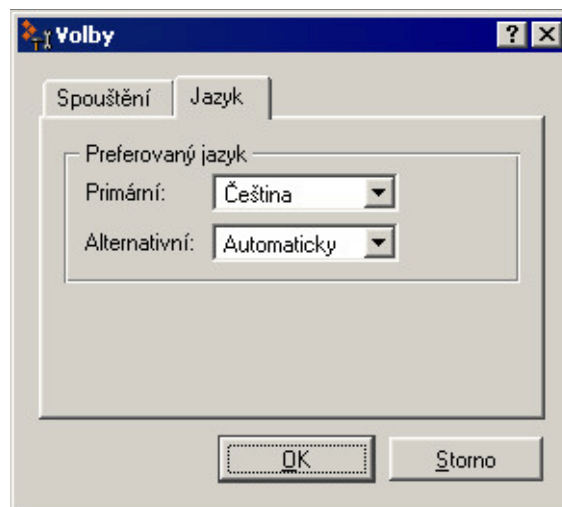

Zobrazit připojovací dialog Automatické otevření přihlašovacího dialogu při každém spuštění *Administration Console* (jako po stisku tlačítka *Připojit*, resp. volbě *Akce / Připojit*).

Zobrazit hlavní úvodní obrazovku Zobrazení úvodní obrazovky *Administration Console* při jejím startu

Zobrazit úvodní obrazovku modulu Zobrazení úvodní obrazovky modulu (serverové aplikace — např. *Kerio MailServeru*) po přihlášení.

Záložka *Jazyk* slouží k nastavení primárního a alternativního jazyka *Administration Console*.

Tato nastavení určují pořadí, v jakém se bude *Administration Console* pokoušet nalézt definiční soubory jednotlivých jazyků (*.qm). Nebude-li nalezen definiční soubor pro primární jazyk, zkusí se sekundární. Pokud nebude nalezen ani ten, nastaví se výchozí jazyk — angličtina.

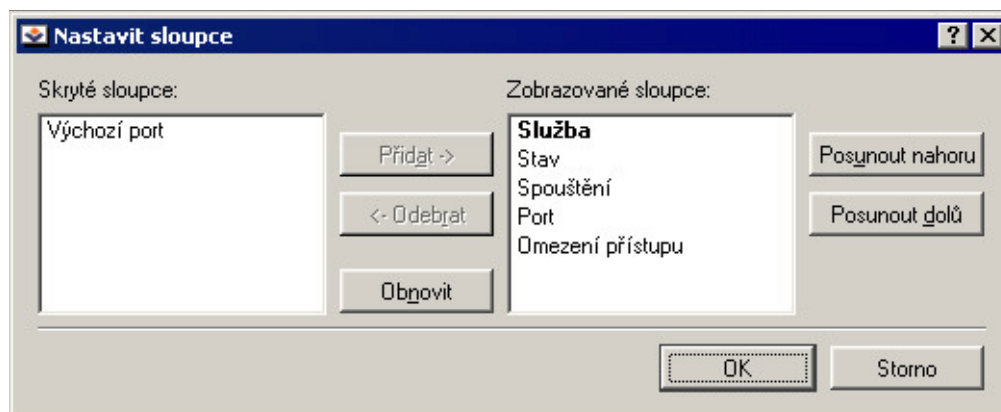
Volba *Automaticky* nastavuje jazyk podle nastavení země a jazyka v operačním systému (je-li k dispozici příslušný definiční soubor).

3.7 Nastavení pohledů

V mnoha sekcích *Administration Console* má zobrazení tvar tabulky, přičemž každý řádek obsahuje jeden záznam (např. údaje o jednom uživateli, jedné vzdálené POP3 schránce apod.) a sloupce obsahují jednotlivé položky tohoto záznamu (např. název serveru, uživatelské jméno, heslo apod.).

Správce *Kerio MailServeru* má možnost upravit si způsob zobrazení informací v jednotlivých sekcích dle vlastní potřeby či vkusu. V každé z jmenovaných sekcí se po stisku pravého tlačítka myši zobrazí kontextová nabídka, v níž je volba *Nastavit sloupce*. Tato volba otevírá dialog, v němž je možné nastavit, které sloupce mají být zobrazeny a které zůstat skryty.

Kapitola 3 Administrační program

Pole *Skryté sloupce* obsahuje sloupce, které zůstanou skryty, a pole *Zobrazované sloupce* ty, které mají být zobrazeny. Tlačítkem *Přidat* se vybraný sloupec se skupiny skrytých přesune do zobrazovaných, tlačítkem *Odebrat* naopak. Tlačítkem *Obnovit* je možno obnovit výchozí stav (všechny sloupce zobrazeny).

Tlačítka *Posunout nahoru* a *Posunout dolů* slouží k posunu vybraného sloupce ve skupině nahoru nebo dolů. Tím je možno určit pořadí, v jakém mají být sloupce zobrazeny.

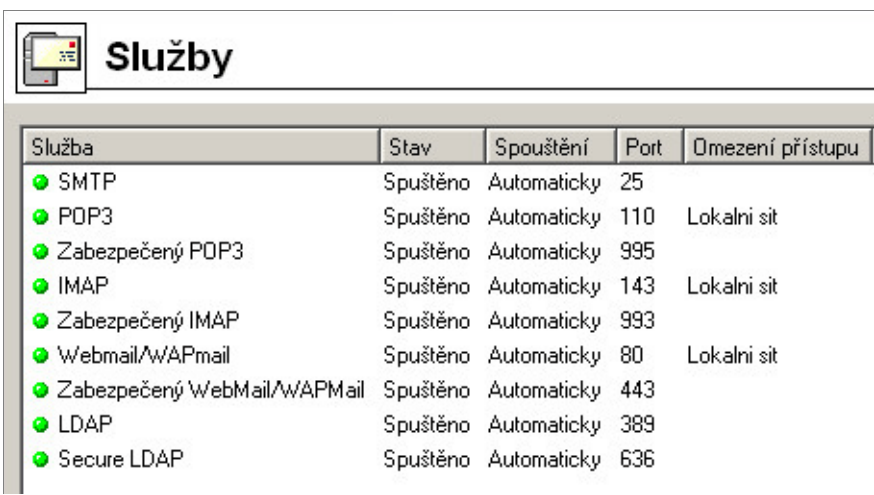
Pořadí sloupců lze také upravit v pohledu samotném: klikněte levým tlačítkem myši na název sloupce, podržte jej a přesuňte na požadované místo.

Šířku jednotlivých sloupců je možno upravit posunutím dělicí čáry mezi záhlavími sloupců.

Základní nastavení

4.1 Služby

V sekci *Konfigurace / Služby* je možno nastavit, jaké služby *Kerio MailServeru* mají být spouštěny, a jejich parametry. Jedná se o následující:

Služba	Stav	Spouštění	Port	Omezení přístupu
SMTP	Spuštěno	Automaticky	25	
POP3	Spuštěno	Automaticky	110	Lokální sit
Zabezpečený POP3	Spuštěno	Automaticky	995	
IMAP	Spuštěno	Automaticky	143	Lokální sit
Zabezpečený IMAP	Spuštěno	Automaticky	993	
Webmail/WAPmail	Spuštěno	Automaticky	80	Lokální sit
Zabezpečený WebMail/WAPMail	Spuštěno	Automaticky	443	
LDAP	Spuštěno	Automaticky	389	
Secure LDAP	Spuštěno	Automaticky	636	

SMTP Server protokolu SMTP (Simple Mail Transfer Protocol), umožňující otevřené (nešifrované) i SSL zabezpečené spojení. SMTP server se používá pro odesílání odchozích zpráv (server odchozí pošty) a pro zpracování příchozích zpráv (je-li primárním či záložním serverem pro danou doménu).

POP3 Server protokolu POP3 (Post Office Protocol). Tento server umožňuje uživatelům — klientům vybírat (stahovat) zprávy ze svých schránek. Též bývá označován jako server příchozí pošty.

Secure POP3 POP3 server se zabezpečeným přístupem. Komunikace je šifrována SSL, což znemožňuje její odposlech.

IMAP Server protokolu IMAP (Internet Message Access Protocol). Rovněž zprostředkovává uživatelům přístup k jejich zprávám, ty však zůstávají uloženy ve složkách na serveru a může k nim tak být přistupováno z více míst současně.

Secure IMAP IMAP server se zabezpečeným přístupem

Kapitola 4 Základní nastavení

Webmail/WAPmail WWW rozhraní pro přístup k uživatelské schránce. Umožňuje všechny operace se zprávami (čtení, psaní, mazání, ukládání do složek...), správu IMAP složek a změny uživatelského nastavení (filtrování zpráv, nastavení hesla...).

Secure Webmail/WAPmail *Webmail* se zabezpečeným přístupem (protokol HTTPS — SSL šifrování)

LDAP Jednoduchý LDAP server umožňující přístup k uživatelským a veřejným adresářům kontaktů.

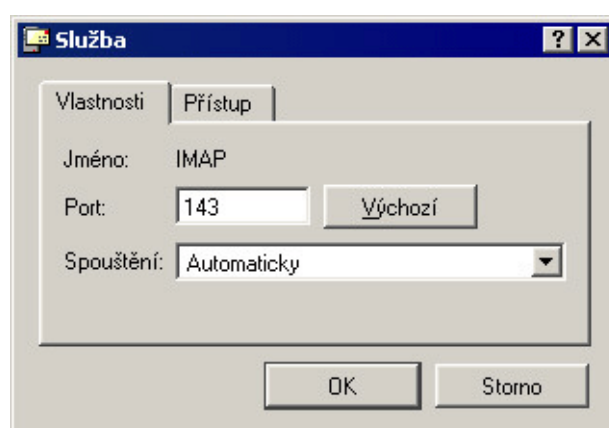
Secure LDAP LDAP server zabezpečený SSL

Nastavení parametrů služeb

Seznam služeb obsahuje následující údaje:

- Název služby
- Stav (zastavena / spuštěna)
- Typ spouštění (ručně / automaticky)
- Port, na němž služba běží
- Jméno skupiny IP adres, z nichž je ke službě povolen přístup.

Vybranou službu lze v závislosti na jejím stavu spustit nebo zastavit (tlačítka *Spustit / Zastavit*) nebo změnit její parametry (tlačítko *Změnit*). Tytéž funkce nabízí i kontextové menu, které se zobrazí po stisku pravého tlačítka myši na vybrané službě.

Nastavení služby (záložka *Vlastnosti*):

Port Číslo portu, na němž služba běží. Většina služeb využívá standardní porty, a nedoporučuje se je měnit, pokud to není nezbytné (např. v případě kolize s jinou aplikací téhož druhu). Výchozí nastavení lze obnovit tlačítkem *Výchozí*.

Spouštění Způsob spouštění služby (automaticky / manuálně). Automatické spouštění znamená, že služba bude spuštěna ihned po startu *Kerio MailServeru*, manuální — služba je zastavena, musí být ručně spuštěna správcem.

Omezení přístupu ke službě (záložka *Přístup*)

Povolit přístup jen z vybrané skupiny IP adres Omezení přístupu k této službě pouze z určitých IP adres (definovaných ve vybrané skupině). Skupinu IP adres lze definovat v sekci *Konfigurace / Definice / Skupiny IP adres* nebo přímo v tomto dialogu tlačítkem *Změnit*.

Omezení přístupu ke službě SMTP je možno nastavit v sekci *Konfigurace / Antispamová ochrana*.

Důležité poznámky

Nezabezpečená a zabezpečená verze jedné služby se chovají duálně — tzn. de facto se jedná o dva různé způsoby přístupu k témuž serveru a uživatel (klient) má možnost volby, který z nich použít. Z hlediska bezpečnosti a ochrany soukromí jednoznačně doporučujeme používat zabezpečenou komunikaci, daný poštovní klient ji ovšem musí podporovat.

IMAP a *Webmail* přistupují identickým způsobem k téže IMAP schránce. Tyto dvě služby lze používat současně (střídavě) bez jakýchkoliv omezení a rizik. POP3 a IMAP (resp. *Webmail*) přistupují do téže fyzické schránky, ale protože protokol POP3 nepodporuje složky, „vidí“ pouze zprávy ve složce *INBOX* (systémová složka pro příchozí zprávy), do níž jsou všechny příchozí zprávy ukládány. POP3 také stahuje zprávy ze serveru na klienta. Proto mohou nastat následující komplikace:

1. Jestliže se uživatel přihlásí do schránky nejprve protokolem POP3, zprávy se složky *INBOX* budou staženy na jeho počítač. Po přihlášení protokolem IMAP tyto zprávy na serveru již nenalezne.
2. Přihlásí-li se uživatel nejprve protokolem IMAP (či přes rozhraní *Webmail*) a přesune ručně zprávy do jiné složky, pak už je nebude možné protokolem POP3 stáhnout.
3. Má-li uživatel nastavena taková pravidla pro zprávy, aby se všechny zprávy přesouvaly do jiných složek, nebude možné protokolem POP3 stáhnout žádnou zprávu.

4.2 Domény

Kerio MailServer umí obsluhovat několik nezávislých poštovních domén. Každá doména přitom může mít libovolný počet aliasů (tzn. ekvivalentních domén). Ekvivalentní domény jsou takové domény, v nichž jsou všechny uživatelské účty navzájem rovnocenné a zprávy jsou fyzicky ukládány do téže schránky.

Pro snazší pochopení této problematiky uvažujme jednoduchý příklad:

Mailserver obsluhuje domény dvou firem. První firma používá domény `nasefirma.cz` a `nasprodukt.cz`, zatímco druhá firma pouze doménu `jinafirma.cz`. Je zřejmé, že např. adresy `info@nasefirma.cz` a `info@nasprodukt.cz` jsou ekvivalentní (mají být doručovány témuž uživateli), zatímco adresa `info@jinafirma.cz` musí být doručována do jiné schránky. Z toho vyplývá, že zatímco doména `nasprodukt.cz` může být definována jako alias domény `nasefirma.cz`, doména `jinafirma.cz` musí být nezávislá na zbývajících dvou.

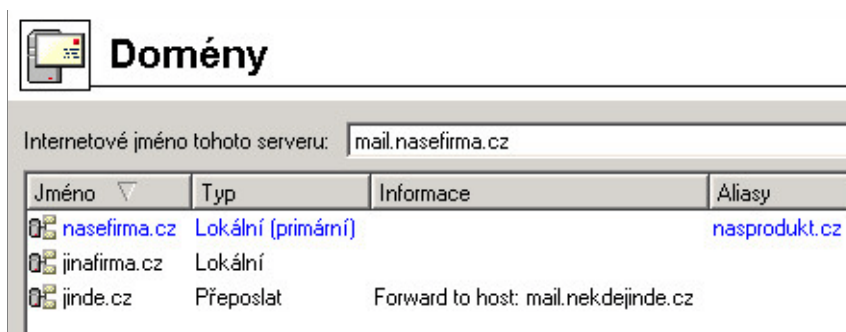
Uživatelské účty se v tomto případě definují v každé doméně zvlášť. Domény tedy musí být definovány dříve, než budou vytvářeny účty. V *Kerio MailServeru* je vždy jedna doména označena jako primární, a to ta, která je vytvořena jako první. Je-li určitá doména nastavena jako primární, nelze již toto nastavení změnit (pouze smazáním všech domén). Primární doména má tu vlastnost, že uživatelé v ní definovaní používají pro přihlášení pouze své jméno, zatímco uživatelé v ostatních doménách celou e-mailovou adresu. Ukažme si to opět na příkladu:

Jako primární je definována doména `nasefirma.cz`. V obou doménách je definován uživatel `uzivatel`. Uživatel v doméně `nasefirma.cz` se bude ke své schránce přihlašovat jménem `uzivatel`, zatímco uživatel v doméně `jinafirma.cz` jménem `uzivatel@jinafirma.cz`.

Poznámka: Přihlášení celou e-mailovou adresou je možné i do primární domény.

Definice domén

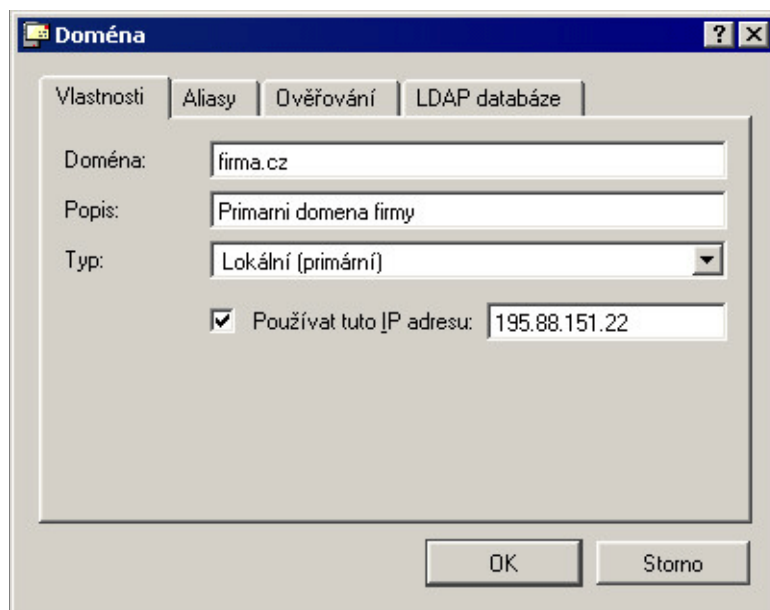
Definice domén se provádí v sekci *Konfigurace / Domény*.

V položce *Internetové jméno tohoto serveru* by mělo být uvedeno DNS jméno počítače, na němž *Kerio MailServer* běží (typicky název počítače doplněný názvem primární domény — takto je jméno serveru automaticky vytvořeno instalačním průvodcem).

Novou doménu je možno vytvořit tlačítkem *Přidat*.

Základní parametry domény — záložka Vlastnosti:

Doména Jméno nové domény

Popis Libovolný textový komentář k vytvářené doméně (slouží pouze pro účely správce)

Typ Typ přidávané domény. Je-li doména přidávána jako první, může být pouze primární [*Lokální (primární)*]. Další přidávaná doména může být *Lokální (primární)*, *Lokální* nebo *Forward*. Doména typu *Forward* znamená, že veškerá pošta pro tuto doménu bude přeposílána na jiný poštovní server (zpravidla primární pro danou doménu). Detaily viz dále.

Poznámka: Definujeme-li novou doménu a primární doména již existuje, pak je rovněž možno nastavit typ nové domény jako

Lokální (primární). V tom případě se nově vytvářená doména stane primární doménou a původní primární doména pouze lokální doménou.

Svázat s touto IP adresou V této položce je možno uvést IP adresu některého rozhraní počítače, na němž *Kerio MailServer* běží. Pokud se pak klient připojí k některé službě *Kerio MailServeru* přes toto rozhraní, bude se moci přihlásit uživatelským jménem bez uvedení domény (podobně jako v případě primární domény).

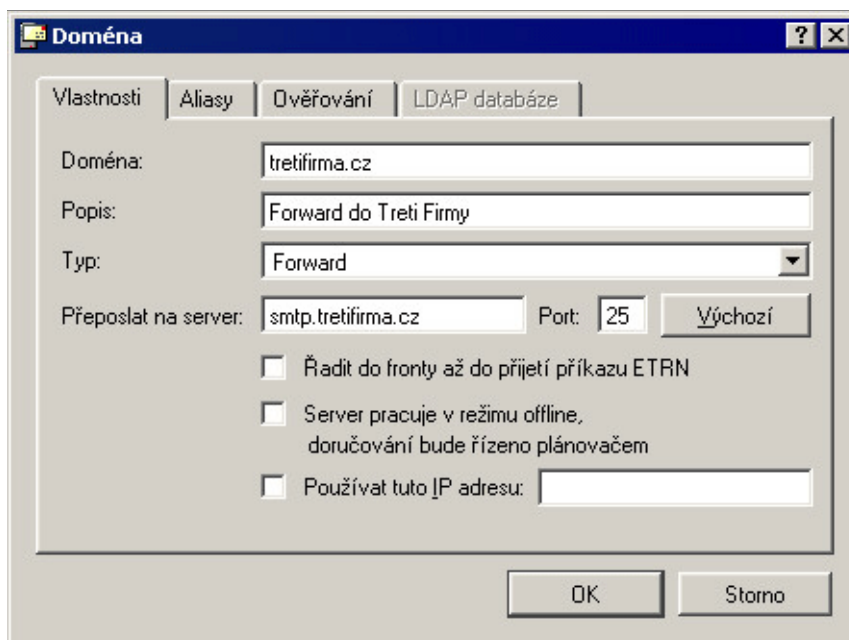
Kapitola 4 Základní nastavení

Příklad: Počítač, na němž *Kerio MailServer* běží, má dvě rozhraní: 192.168.1.10 zapojené do sítě firmy *Firma* a 192.168.2.10 do sítě firmy *JinaFirma*. V lokální doméně *jinafirma.cz* (nejedná se o primární doménu) je vytvořen uživatelský účet *novak*.

Doména *jinafirma.cz* je svázána s IP adresou 192.168.2.10. Uživatelé z domény *jinafirma.cz* se mohou z firmy přihlašovat ke službám *Kerio MailServeru* uživatelským jménem bez uvedení domény.

Poznámka: Budou-li se přes toto rozhraní připojovat uživatelé z primární domény, budou se muset přihlašovat celou e-mailovou adresou.

Je-li vybrán typ domény *Forward*, zobrazí se navíc následující volby:

Přeposlat na server DNS jméno nebo IP adresa SMTP serveru, na který budou přeposílány všechny e-maily pro tuto doménu (typicky primární server domény)

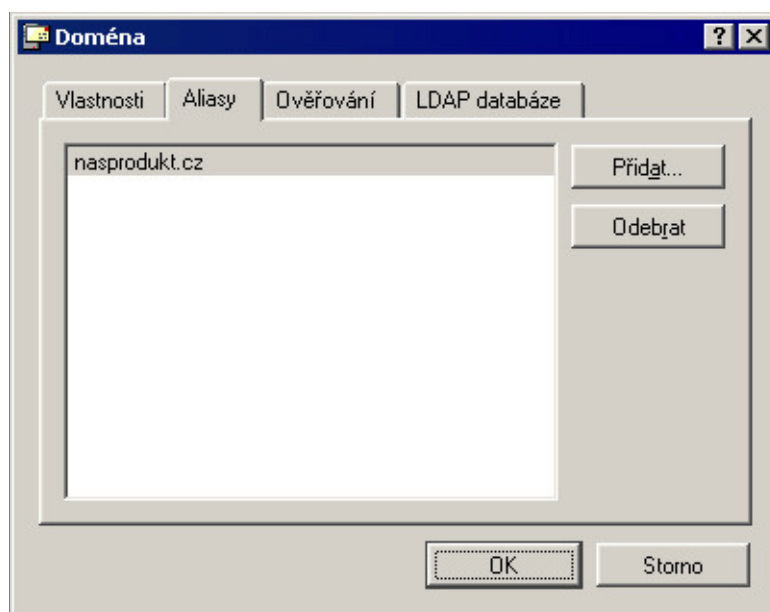
Port Port SMTP serveru. Tlačítko *Výchozí* dosazuje standardní port 25.

Řadit do fronty... *Kerio MailServer* odešle všechny zprávy pro tuto doménu na definovaný SMTP server až po přijetí příkazu ETRN od tohoto serveru. Takto může být použit jako sekundární SMTP server pro doménu, jejíž primární server nemá trvalé připojení do Internetu.

Server pracuje v režimu Offline... Za normálních okolností *Kerio MailServer* odesílá zprávy pro domény typu *Forward* na definovaný SMTP server bezprostředně po jejich přijetí. Je-li připojen do Internetu vytáčenou linkou, může to mít za následek velmi

časté vytáčení a zavěšování linky (a v důsledku toho vysoké náklady na připojení). Zapnutí této volby způsobí, že zprávy pro doménu typu *Forward* budou řazeny do fronty a odesílány pouze v časech daných plánovačem (viz kapitola 4.4).

Ekvivalentní domény — záložka Aliasy

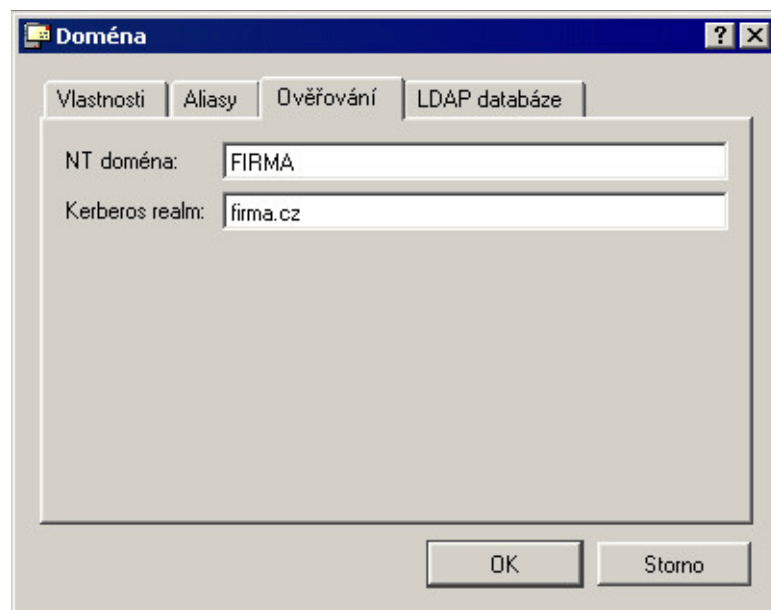
V této záložce je možno zadat ekvivaletní domény (též aliasy) dané domény. Ekvivalence mezi doménami znamená, že e-mailové adresy v těchto doménách jsou identické (doručují se to stejných schránek).

Poznámka: Pokud se nejedná pouze o lokální alias (fiktivní doménu), musí být pro každou z těchto domén definovány příslušné DNS záznamy! Prostá definice domény jako aliasu jiné domény nezajistí její existenci v Internetu.

Zrušení domény

Tlačítkem *Odebrat* lze smazat vybranou doménu. Doménu není možné odstranit, jestliže:

- jsou v ní již definovány uživatelské účty. Nejdříve musí být všechny účty smazány (detaily viz kapitola 6.1).
- se jedná o primární doménu. Je však možné vytvořit jinou doménu, tuto nastavit jako primární a poté původní doménu odstranit.

Ověřování uživatelů

V záložce *Ověřování* mohou být nastaveny parametry ověřování uživatelů pro vytvářenou doménu:

NT doména NT doména, v níž budou uživatelé ověřováni. Počítač, na němž *Kerio Mail-Server* běží, musí být přidán do této domény.

Kerberos realm Název oblasti (domény) systému Kerberos, v níž mají být uživatelé ověřováni. V případě ověřování ve Windows 2000 doméně (Active Directory) je třeba zde uvést název této domény (např. `firma.cz`).

Poznámka: Jsou-li uživatelské účty uloženy v Microsoft Active Directory (viz sekce *Použití LDAP databáze*), je třeba do této položky zadat jméno Active Directory domény. Při konfiguraci Active Directory v záložce *LDAP databáze* bude tato položka automaticky vyplněna.

PAM služba Název uživatelsky definované služby PAM (Pluggable Authentication Module), která bude použita k ověřování uživatelů. Tento způsob ověřování je možný, pouze pokud *Kerio MailServer* běží na operačním systému Linux. Definice služby PAM vyžaduje hlubší znalost tohoto operačního systému.

Poznámka: Při definici každého uživatele lze zvolit, jakým způsobem bude ověřován (viz kapitola 6.1). V jedné e-mailové doméně tedy mohou být různí uživatelé ověřováni různými metodami.

Použití LDAP databáze

Kerio MailServer 5.5 může kromě vlastní (interní) databáze uživatelských účtů pracovat také s účty a skupinami, které jsou uloženy v LDAP databázi (v současné době je podporována databáze Microsoft Active Directory). Výhodou použití LDAP je, že jsou uživatelské účty udržovány na jednom místě, čímž se výrazně snižuje administrativní náročnost a pravděpodobnost vzniku chyb.

Příklad: Firma používá Windows 2000 doménu a *Kerio MailServer*. Do firmy byl přijat nový zaměstnanec. Dosavadní postup byl následující:

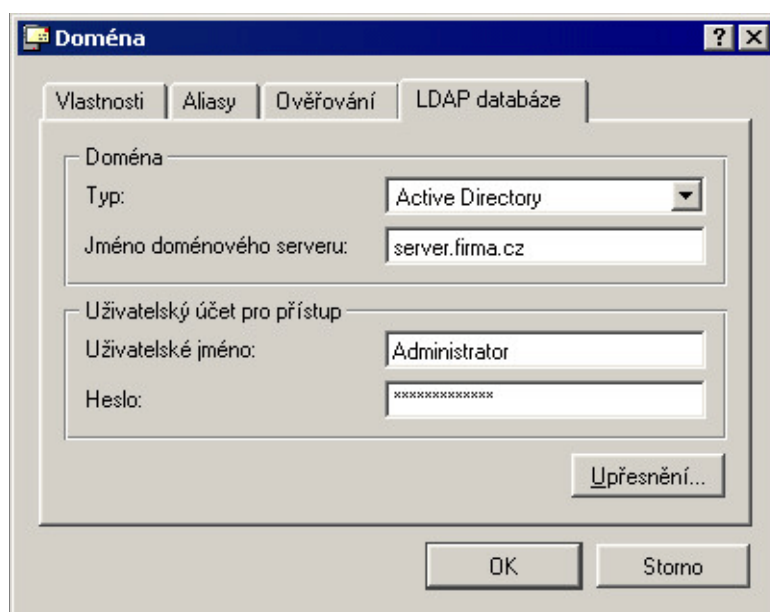
1. Vytvořit uživatelský účet v Active Directory.
2. Importovat uživatele do *Kerio MailServeru* (nebo zde založit účet stejného jména a nastavit ověřování pomocí systému Kerberos).

Při spolupráci s LDAP databází stačí provést pouze krok 1.

Aby mohl *Kerio MailServer* plně spolupracovat s Active Directory (tzn. aby v této databázi mohly být uloženy všechny údaje o uživatelském účtu — viz kapitola 6.1), je třeba instalovat *Kerio Active Directory Extensions*. Detaily naleznete v dodatku ??.

Poznámka: *Kerio MailServer 5.5* umožňuje používat v rámci jedné domény účty v LDAP databázi i účty definované lokálně. Toho lze využít např. pro vytvoření administrátorského účtu, který bude funkční i v případě nedostupnosti adresářového serveru.

K nastavení spolupráce s LDAP slouží záložka *LDAP databáze*.

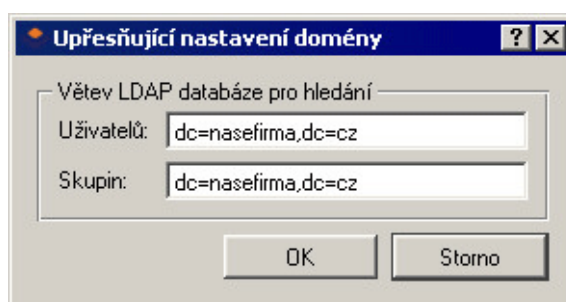
Kapitola 4 Základní nastavení

Typ Typ LDAP databáze, kterou bude tato doména používat. Volba *Žádný* vypíná spolupráci s LDAP databází (v doméně pak budou existovat pouze lokální účty).

Jméno doménového serveru DNS jméno nebo IP adresa serveru, na němž LDAP databáze běží

Uživatelský účet pro přístup Jméno a heslo uživatele, který má práva pro čtení LDAP databáze

Tlačítko *Upřesnění* umožňuje zadat umístění uživatelských účtů a skupin v LDAP databázi. Pokud nebylo umístění v LDAP databázi změněno, vyhovuje výchozí nastavení, které je dosazeno automaticky (tj. není třeba zde nic nastavovat).

Poznámka: Výše popsaná spolupráce s LDAP databází nijak nesouvisí s vestavěným LDAP serverem — ten je určen pro přístup k adresáři kontaktů (detaily viz kapitola 8).

4.3 Internetové připojení

Kerio MailServer může být nasazen na počítači, který má trvalé připojení do Internetu (pevná linka, bezdrátové připojení, kabelový modem, xDSL...), ale také s vytáčeným připojením (analogový modem nebo ISDN). Vestavěným plánovačem je možno řídit, kdy má poštovní server automaticky vytočit internetové připojení a provést odeslání a příjem pošty.

Nastavení typu internetového připojení se provádí v sekci *Konfigurace / Internetové připojení*.

Online *Kerio MailServer* má trvalé připojení do Internetu. Všechny odchozí zprávy budou okamžitě odesílány.

Offline server není trvale připojen do Internetu. Odchozí zprávy jsou řazeny do fronty a odesílány v časech určených plánovačem.

Má-li se v těchto časech vytáčet internetová linka, zapněte volbu *Použít vytáčené připojení k Internetu*. V nabídce *Vybrat připojení* se zobrazují položky telefonického připojení vytvořené ve Windows. Zvolte požadovanou položku a vyplňte příslušné uživatelské jméno a heslo.

Poznámky

1. Volba *Offline* má své opodstatnění i v případě, že není zapnuta volba *Použít vytáčené připojení k Internetu*. *Kerio MailServer* totiž může např. běžet na počítači v lokální síti připojené k Internetu vytáčenou linkou. V režimu *Online* by vznikaly velmi časté a nekontrolovatelné požadavky přístupu do Internetu a tedy vytočení linky na žádost. V režimu *Offline* se *Kerio MailServer* připojuje pouze v časech nastavených v plánovači, čímž lze optimalizovat náklady na připojení.
2. *Kerio MailServer* používá systémový telefonní seznam telefonického připojení (*rasphone.pbk*). Jiný telefonní seznam nelze použít.
3. Volba *Online* nevyřazuje plánovač z činnosti. Přestože odchozí zprávy jsou odesílány okamžitě, poštovní server může zároveň vybírat zprávy ze vzdálených POP3 schránek, což je vhodné provádět v pravidelných intervalech. Detaily viz kapitola 7.4.
4. Podrobnosti o nastavení plánovače naleznete v kapitole 4.4.

4.4 Plánování

Kerio MailServer obsahuje plánovač, který umožňuje řídit tři druhy akcí:

Vybírání vzdálených POP3 schránek Vždy, je-li definována alespoň jedna schránka

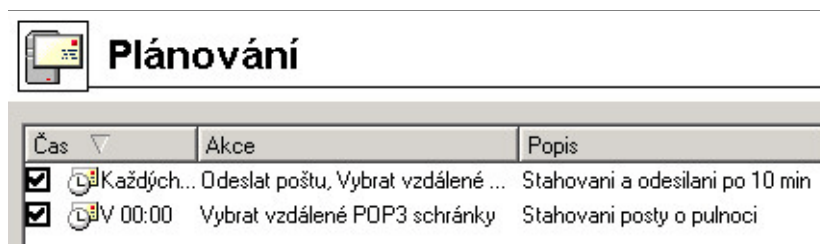
Vyslání příkazu ETRN na definované servery Vždy, je-li definován alespoň jeden ETRN server

Odesílání zpráv z odchozí fronty Jestliže je nastaveno, že počítač, na němž *Kerio MailServer* běží, není trvale připojen do Internetu (viz kapitola 4.3)

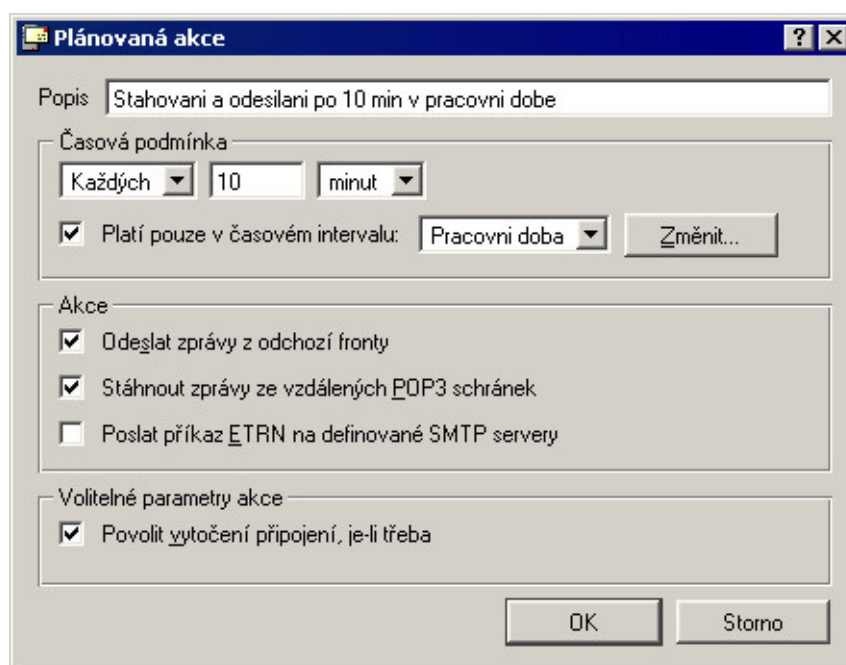
Nastavení plánovače

Nastavení se provádí v sekci *Konfigurace / Plánování*.

Kapitola 4 Základní nastavení

Tlačítka *Přidat*, *Změnit* a *Odebrat* lze přidat, upravit nebo odstranit jednu položku v seznamu plánovaných akcí. Pro přidání nové položky nebo změnu stávající se zobrazí dialog, v němž lze nastavit následující parametry:

Časová podmínka — kdy má být akce prováděna:

V intervalu (Každých) nebo v určitém čase (V) Např. „Každých 10 minut“ znamená, že se akce bude vyvolávat opakovaně po 10 minutách, zatímco „V 12:00“ znamená, že akce má být provedena každý den ve 12:00 hodin.

Platné pouze v čase Nastavené plánování platí pouze ve vybraném časovém intervalu. V nabídce se zobrazí všechny definované časové intervaly, tlačítkem *Změnit* je možno upravit vybraný interval nebo vytvořit nový. Detaily naleznete v kapitole 5.2.

Akce — jaká akce má být provedena:

Odeslat zprávy z odchozí fronty Odeslat všechny zprávy, které byly zařazeny do fronty (je-li v sekci *Konfigurace / Internetové připojení* nastaveno *Online*, zprávy odcházejí okamžitě — pak je tato volba de facto neúčinná)

Stáhnout zprávy ze vzdálených POP3 schránek Příjem pošty z POP3 schránek (je-li v sekci *Konfigurace / Stahování POP3 schránek* definována alespoň jedna vzdálená schránka)

Poslat příkaz ETRN na definované SMTP servery Příjem pošty pro pomocí příkazu ETRN (je-li v sekci *Konfigurace / Příjem pomocí ETRN* definován alespoň jeden SMTP server, na nějž má být příkaz ETRN posílán)

Volitelné parametry akce:

Povolit vytočení připojení, je-li třeba Jestliže je v okamžiku vyvolání této akce linka zavěšena, vytočí se. Bude-li tato volba vypnuta, provede se akce pouze v případě, když bude v tomto okamžiku linka vytočena.

Optimální plánování

Optimální nastavení plánování závisí na způsobu, jakým je přijímána příchozí pošta, a na typu internetového připojení, které má *Kerio MailServer* k dispozici.

- Má-li *Kerio MailServer* trvalé připojení do Internetu (*Online*) a je-li veškerá příchozí pošta přijímána pouze protokolem SMTP (MX záznamy pro všechny lokální domény jsou nasměrovány na počítač, na němž *Kerio MailServer* běží, a není definována žádná vzdálená POP3 schránka ani ETRN server), není třeba nastavovat žádné plánování.
- Je-li k dispozici trvalé připojení do Internetu a je definovaná alespoň jedna POP3 schránka nebo příjem pošty pomocí příkazu ETRN, je nutno plánování také nastavit. V tomto případě mohou být intervaly mezi jednotlivými akcemi velmi krátké (např. 5 minut), protože počet připojení neovlivňuje náklady a není třeba uvažovat dobu potřebnou na vytočení linky.
- Pokud je *Kerio MailServer* připojen vytáčenou linkou, není z Internetu trvale dostupný a příjem pošty musí být prováděn pomocí ETRN nebo vybíráním ze vzdálených POP3 schránek. V tomto případě je nutno plánování nastavit, aby *Kerio MailServer* vytácel linku, přijímal poštu a odesílal poštu z odchozí fronty.

Ve výše zmíněných případech, kdy je doporučeno plánování nastavit, mohou být vždy zapnuty všechny volby v poli Akce (*Odeslat zprávy z odchozí fronty*, *Stáhnout zprávy ze vzdálených POP3 schránek* a *Poslat příkaz ETRN na definované SMTP servery*). Je-li

Kapitola 4 Základní nastavení

totiž např. odchozí fronta prázdná nebo není definována žádná vzdálená POP3 schránka, *Kerio MailServer* přejde k následující akci.

4.5 Certifikát serveru

Princip bezpečných služeb *Kerio MailServeru* spočívá v tom, že se celé spojení mezi klientem a serverem šifruje, aby jej nebylo možno odposlechnout a zneužít přenášených informací. Šifrovací protokol SSL, který se k tomuto účelu používá, používá nejprve asymetrickou šifru pro výměnu symetrického šifrovacího klíče, kterým se pak šifrují vlastní přenášená data.

Asymetrická šifra používá dva klíče: veřejný pro šifrování a privátní pro dešifrování. Jak už jejich názvy napovídají, veřejný (šifrovací) klíč má k dispozici kdokoli, kdo chce navázat se serverem spojení, zatímco privátní (dešifrovací) klíč má k dispozici pouze server a musí zůstat utajen. Klient ale také potřebuje mít možnost, jak si ověřit identitu serveru (zda je to skutečně on, zda se za něj pouze někdo nevydává). K tomu slouží tzv. certifikát. Certifikát v sobě obsahuje veřejný klíč serveru, jméno serveru, dobu platnosti a některé další údaje. Aby byla zaručena pravost certifikátu, musí být ověřen a podepsán třetí stranou, tzv. certifikační autoritou.

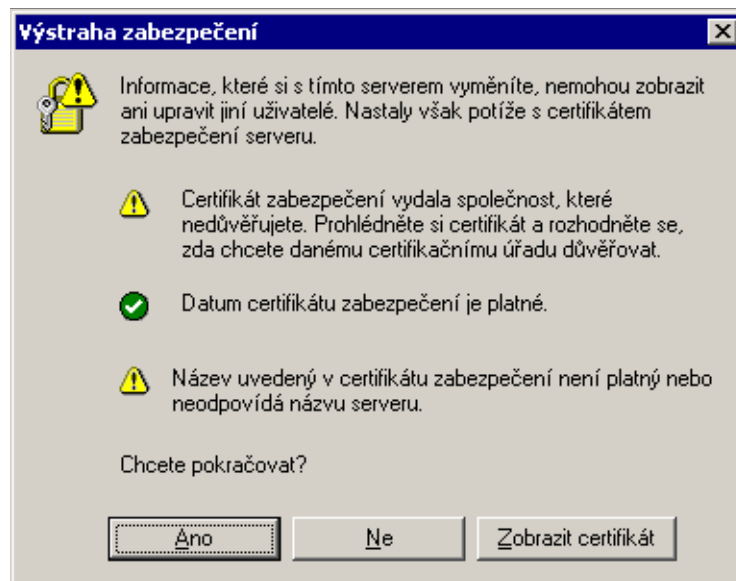
Komunikace mezi klientem a serverem pak vypadá následovně: Klient vygeneruje symetrický klíč a zašifruje ho veřejným klíčem serveru (ten získá z certifikátu serveru). Server jej svým privátním klíčem (který má jen on) dešifruje. Tak znají symetrický klíč jen oni dva a nikdo jiný.

Certifikát Kerio MailServeru

Jak fungují výše uvedené principy v praxi, si můžete nejnázorněji ověřit při použití služby *Secure Webmail*. WWW prohlížeče totiž umějí zobrazovat informace o certifikátech, zatímco u služby *Secure POP3* nebo *Secure IMAP* zůstane vše uživateli skryto.

Kerio MailServer je standardně dodáván s testovacím certifikátem, který byl vytvořen pro zkušební účely. V adresáři, kde je *Kerio MailServer* instalován, je uložen v souboru `server.crt`. Druhý soubor, `server.key`, obsahuje privátní klíč serveru. Tento certifikát je ale ve všech distribucích *Kerio MailServeru* stejný, a proto zajišťuje pouze funkčnost zabezpečených služeb, ale prakticky žádnou bezpečnost (privátní klíč je veřejně známý — kdokoli tedy může dešifrovat veškerou komunikaci).

Pokusíte-li se bezprostředně po instalaci *Kerio MailServeru* přistoupit prohlížečem ke službě *Secure Webmail*, zobrazí se bezpečnostní varování obsahující zhruba následující informace (záleží na typu prohlížeče, zadaném jméně počítače atd.)

- Certifikát nebyl vydán organizací, kterou máte nastavenou jako důvěryhodnou. Certifikát je totiž podepsán sám sebou (tzv. self-signed certifikát). Toto varování se nebude zobrazovat, jestliže certifikát nainstalujete (což můžete provést, protože znáte jeho původ).
- Datum certifikátu je platné (certifikát je platný po omezenou dobu, typicky 1-2 roky)
- Jméno certifikátu neodpovídá jménu serveru. Certifikát se vydává na konkrétní jméno serveru (např. mail.nasefirma.cz), které musíte také používat v klientovi (tento certifikát byl vystaven na fiktivní jméno kerio@mail).

Z výše uvedeného vyplývá, že potřebujete vlastní certifikát!

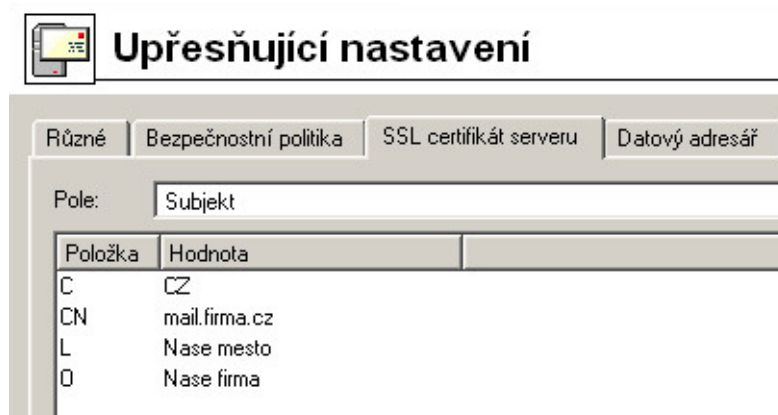
Vlastní originální certifikát, který bude skutečně prokazovat identitu vašeho serveru, můžete získat dvěma způsoby.

Můžete si vytvořit vlastní, tzv. self-signed certifikát (tj. podepsaný sám sebou). To lze provést v sekci *Konfigurace / Upřesňující nastavení*, kde se zobrazuje aktuální certifikát serveru. Volbou *Pole* (položka certifikátu) lze zobrazit údaje buď o vydavateli certifikátu (*Vydavatel*) nebo o subjektu (*Předmět*) — tedy vašem serveru.

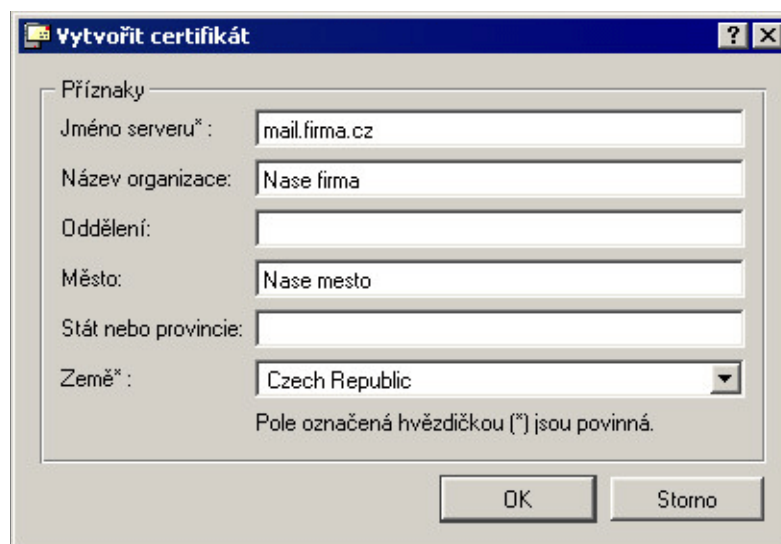
Stiskem tlačítka *Vytvořit certifikát* se zobrazí okno pro zadání údajů o vašem serveru a vaší organizaci. Po jejich vyplnění se vytvoří soubory `server.crt` a `server.key` v podadresáři `sslcert` (pokud tyto soubory již existují, budou původní verze uloženy do souborů `server.crt.old` a `server.key.old`).

Vytvořený certifikát bude originální a bude vystaven vaší firmou vaší firmě na jméno vašeho serveru (self-signed certifikát — certifikujete sami sebe). Narozdíl od testovacího certifikátu, tento již zajišťuje vašim klientům bezpečnost, protože příslušný privátní

Kapitola 4 Základní nastavení

Položka	Hodnota
C	CZ
CN	mail.firma.cz
L	Nase mesto
O	Nase firma

Příznaky

Jméno serveru* : mail.firma.cz

Název organizace: Nase firma

Oddělení:

Město: Nase mesto

Stát nebo provincie:

Země* : Czech Republic

Pole označená hvězdičkou (*) jsou povinná.

OK Storno

klíč znáte pouze vy a certifikát prokazuje identitu vašeho serveru. Klienti budou ve svých prohlížečích upozorněni již pouze na to, že se nejedná o důvěryhodnou certifikační autoritu. Protože však vědí, kdo tento certifikát vytvořil a proč, mohou si jej nainstalovat. Tím mají zajištěnu bezpečnou komunikaci a žádné varování se jim již zobrazovat nebude, protože váš certifikát nyní splňuje všechny potřebné náležitosti.

Chcete-li získat plnohodnotný certifikát, musíte kontaktovat veřejnou certifikační autoritu (např. Verisign, Thawte, SecureSign, SecureNet, Microsoft Authenticode apod.). Průběh certifikace je poměrně složitý a vyžaduje určité odborné znalosti. Jeho popis je však nad rámec tohoto manuálu.

Pozor: Nový certifikát bude používán až od příštího spuštění *Kerio MailServer Engine*. Chcete-li jej tedy využívat ihned, zastavte *Engine* a opět jej spusťte.

4.6 Parametry rozhraní Webmail

Stránky rozhraní *Webmail* jsou zakompilovány přímo do spustitelného souboru `mail-server.exe`. Odděleny jsou pouze následující soubory, které může správce serveru upravovat:

Logo

V záhlaví každé stránky se zobrazuje logo společnosti Kerio Technologies. Toto logo můžete nahradit vlastním logem, případně libovolným jiným obrázkem. Parametry obrázku jsou následující:

- Formát: GIF
- Rozměry: 165x40 pixelů
- Název souboru: `logo.gif`
- Adresář: `webmail` (v adresáři, kde je *Kerio MailServer* instalován)

Kaskádní styl

Kaskádním stylem (CSS) je možno přizpůsobit vzhled WWW stránek (barvy, typ písma, odsazení objektů atd.). Takto lze z poměrně velké části změnit vzhled rozhraní *Webmail* podle vlastního vkusu.

- Název souboru: `style.css`
- Adresář: `webmail` (v adresáři, kde je *Kerio MailServer* instalován)

Jazyk

Veškeré texty, které se v rozhraní *Webmail* zobrazují, jsou uloženy v samostatných definičních souborech a uživatel má možnost si vybrat jazyk dle vlastní preference.

Definiční soubory jsou uloženy v podadresáři `weblang` (v adresáři, kde je *Kerio MailServer* instalován). Název každého souboru je tvořen zkratkou jazyka (např. `cs` pro češtinu, `en` pro angličtinu atd.) a příponou `.def`.

Každý soubor obsahuje hlavičku a tělo. Hlavičku tvoří následující dva řádky:

```
Lcs
EISO-8859-2
```

Kapitola 4 Základní nastavení

První řádek obsahuje za písmenem L zkratku jazyka (musí být shodná s názvem souboru, resp. naopak). Na druhém řádku je za písmenem E uvedeno kódování znaků pro příslušný jazyk.

Tělo souboru pak obsahuje řádky ve tvaru:

`Thead-user:Uživatel`

Levá část (před dvojtečkou) je název objektu a pravá část je text v příslušném jazyce.

Postup vytvoření vlastního definičního souboru pro nový jazyk je následující:

1. Zkopírujeme definiční soubor ve zdrojovém jazyce (z něhož budeme překládat) do souboru nazvaného podle nového jazyka
2. Změníme označení jazyka a kódování znakové sady v hlavičce souboru
3. Přeložíme všechny texty na jednotlivých řádcích souboru

Nový definiční soubor bude načten po dalším spuštění služby *MailServer Engine*.

Odchozí adresa uživatele

V rozhraní *Webmail* si uživatelé z bezpečnostních důvodů nemohou měnit svoji odchozí e-mailovou adresu. Standardní odchozí adresa je vytvořena z uživatelského jména a domény, v níž je účet definován. Tato adresa je ve většině případů korektní, ale mohou nastat situace, kdy je třeba ji změnit (např. pokud je jako přihlašovací jméno použita přezdívka uživatele a jeho oficiální adresa je tvořena aliasem).

Postup je následující:

1. Zastavíme službu *MailServer Engine*.
2. V libovolném plaintextovém editoru (např. *Notepad*) otevřeme konfigurační soubor `users.cfg`.
3. Nalezneme sekci `<listitem>` popisující daného uživatele (nejrychleji vyhledáním jeho uživatelského jména v tomto souboru).
4. Do proměnné `Email` zadáme příslušnou e-mailovou adresu, tedy např.:

`<variable name="Email">technik@firma.cz</variable>`

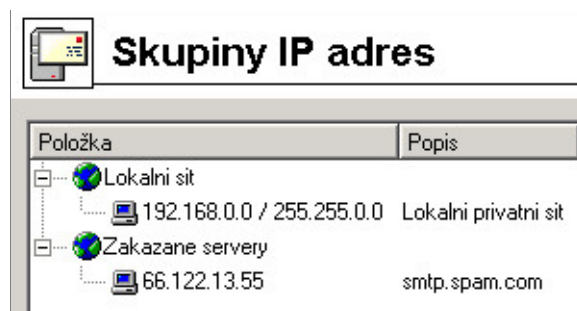
5. Uložíme konfigurační soubor a spustíme *MailServer Engine*.

5.1 Skupiny IP adres

Skupiny IP adres slouží k jednoduché definici přístupu k určitým službám (např. vzdálená administrace, anti-spam atd.). Při nastavování přístupu se použije jméno skupiny, a ta pak může obsahovat libovolné kombinace jednotlivých počítačů (IP adres), rozsahů IP adres, subsítí či jiných skupin.

Vytvoření či úprava skupiny IP adres

Definice skupin IP adres se provádí v sekci *Konfigurace / Definice / Skupiny IP adres*.

Tlačítkem *Přidat* lze přidat novou skupinu (nebo položku do existující skupiny), tlačítkem *Změnit* upravit a tlačítkem *Odebrat* smazat vybranou skupinu či položku.

Po stisku tlačítka *Přidat* se zobrazí dialog pro vytvoření nové skupiny IP adres.

Jméno název skupiny. Buď je možno zadat nový (vytvoření nové skupiny), nebo vybrat již existující — tím se přidá nová položka do stávající skupiny

Typ Druh přidávané položky. Možnosti: jedna IP adresa (*Počítač*), rozsah IP adres (*Subsít' / rozsah*), subsít' s příslušnou maskou (*Subsít' / maska*) nebo jiná skupina IP adres (*Skupina adres*). Z toho vyplývá, že skupiny adres lze také vnořovat do sebe.

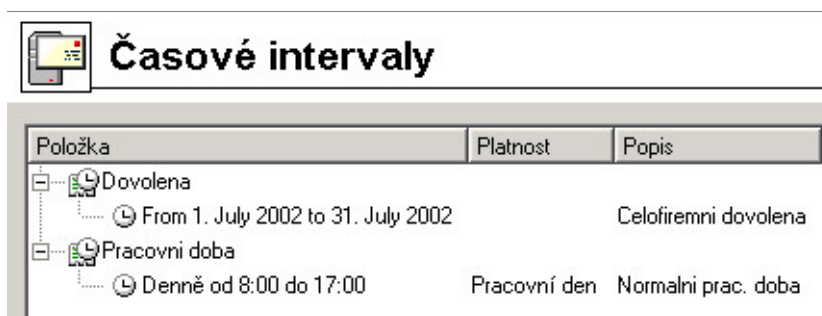
IP adresa, Maska... Parametry přidávané položky (v závislosti na zvoleném typu)

Popis Textový popis (komentář) ke skupině IP adres. Slouží pouze pro potřeby správce.

5.2 Časové intervaly

Časové intervaly v *Kerio MailServeru* slouží k omezení plánovaných akcí na určité časové období. Nejedná se o interval v pravém slova smyslu, ale o skupinu, která může obsahovat libovolný počet jednorázových nebo opakujících se časových úseků. Časové intervaly je možno definovat v sekci *Konfigurace / Definice / Časové intervaly*.

Platnost časového intervalu

Při definici časového intervalu lze použít tři druhy časových úseků (subintervalů):

Absolutní Interval je přesně ohraničen počátečním a koncovým datem, neopakuje se

Týdenní Opakuje se každý týden (ve stanovených dnech)

Denní Opakuje se každý den (ve stanovených hodinách)

Je-li určitý časový interval složen z více úseků různého typu, platí v čase, který je dán průnikem absolutních úseků se sjednocením denních a týdenních úseků. Vyjádřeno symbolicky:

$$(d1 \mid d2 \mid w1 \mid w2) \& (a1 \mid a2)$$

kde:

d1, d2 — denní úseky

w1, w2 — týdenní úseky

a1, a2 — absolutní úseky

Definice časových intervalů

Vytvoření, úpravu nebo smazání časového intervalu lze provést v sekci *Konfigurace / Definice / Časové intervaly*.

Po stisku tlačítka *Přidat* se zobrazí dialog pro definici časového intervalu:

Časový interval

Jméno: Pracovní doba

Popis

Normalní pracovní doba

Nastavení času

Typ intervalu: Denní

Od: 08:00:00

Do: 17:00:00

Platnost: Pracovní dny

☒ Po ☒ Út ☒ St ☒ Čt ☒ Pá ☐ So ☐ Ne

OK Storno

Jméno Jednoznačný název (identifikace) časového intervalu. Zde je možno buď zadat nový název (vytvořit nový interval) nebo vybrat již existující a přidat do něj další položku.

Kapitola 5 Nástroje

Popis Textový popis intervalu (slouží pouze pro účely správce)

Typ intervalu Typ časového intervalu: *Denní*, *Týdenní* nebo *Absolutní* (jednorázový) — tedy začínající a končící konkrétním datem

Od, Do Začátek a konec časového úseku. Zde je možno zadat počáteční a koncový čas, případně také den v týdnu nebo datum (v závislosti na zvoleném typu intervalu)

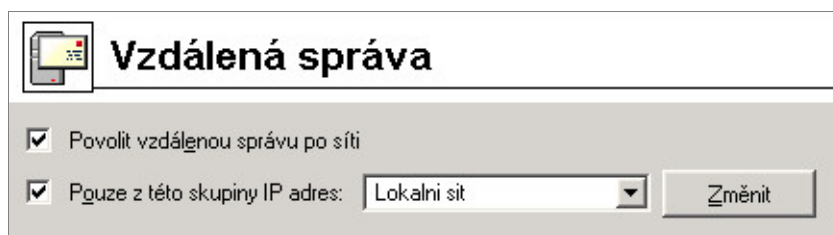
Valid at days Dny v týdnu, v nichž má být interval platný. Buď je možno označit konkrétní dny (*Vybrané dny*), nebo použít některou přednastavenou volbu (*Všechny dny*, *Pracovní dny* — pondělí až pátek, *Víkend* — sobota a neděle).

Vytvořené časové intervaly nelze do sebe vnořovat.

5.3 Nastavení vzdálené správy

Chcete-li *Kerio MailServer* spravovat z jiného počítače, než na kterém běží, je třeba povolit vzdálenou administraci. Komunikace mezi *Kerio MailServerem* a *Kerio Administration Console* je chráněna silným šifrováním, takže vzdálená správa je bezpečná a přenášená data nemohou být odposlechnuta a zneužita. Přístup ke správě by měl vždy být chráněn heslem (tj. nedoporučuje se ponechávat uživateli s administračními právy heslo prázdné), přesto lze ochranu ještě zesílit povolením vzdálené správy pouze z určitých IP adres.

Nastavuje vzdálené administrace se provádí v sekci *Konfigurace / Vzdálená správa*.

Povolit vzdálenou správu po síti Povolení vzdálené administrace (je-li tato volba vypnuta, bude možno *Kerio MailServer* spravovat pouze z počítače, na němž běží)

Pouze z této skupiny IP adres Zde je možno vybrat skupinu IP adres, z nichž bude vzdálená správa povolena. Tlačítkem *Změnit* lze skupinu upravit nebo vytvořit novou (dialog je shodný jako v sekci *Konfigurace / Definice / Skupiny IP adres* — viz kapitola 5.1).

Uživatelské účty a skupiny

6.1 Uživatelské účty

Uživatelské účty v *Kerio MailServeru* reprezentují fyzické e-mailové schránky. Uživatelské jméno a heslo tedy slouží jako ověření přístupu k této schránce. Protože *Kerio MailServer* může obsluhovat více nezávislých domén, nemají uživatelské účty globální platnost, ale patří vždy do konkrétní domény. Z toho vyplývá, že domény musí být definovány dříve, než budou vytvářeny uživatelské účty (detaily viz kapitola 4.2).

Kromě přístupu ke své e-mailové schránce může být uživatelský účet použit také pro přístup ke správě *Kerio MailServeru*, má-li k tomu příslušná práva. Základní administrátorský účet se vytváří přímo při instalaci. Tento účet se ničím neliší od ostatních uživatelských účtů a může být i odstraněn, pokud jsou alespoň jednomu dalšímu uživateli udělena plná práva pro přístup ke správě.

Upozornění: Hesla k uživatelským účtům, které mají plný přístup ke správě, by měla být důsledně uchovávána v tajnosti, aby nemohlo dojít k jejich zneužití neoprávněnou osobou.

Vytvoření uživatelského účtu

Definice uživatelských účtů se provádí v sekci *Nastavení domény / Uživatelské účty*.

Nejprve je nutno v poli *Doména* vybrat lokální doménu, v níž mají být účty definovány. V každé doméně mohou existovat jednak lokální účty, jednak účty uložené v LDAP

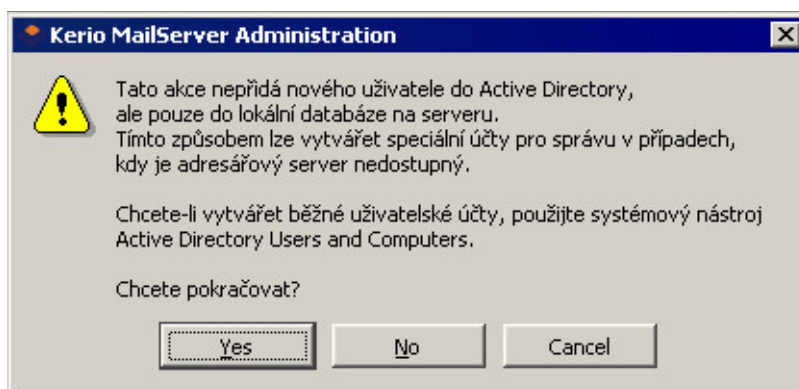
Kapitola 6 Uživatelské účty a skupiny

databázi (např. Microsoft Active Directory). V sekci *Uživatelé* programu *Kerio Administration Console* se zobrazují účty obou typů. Přidávat lze však pouze lokální účty (účty v příslušné LDAP databázi musejí být vytvářeny nástrojem pro její správu — např. *Active Directory Users and Computers*). Účty v LDAP databázi rovněž nelze odstranit a je možno měnit pouze některé jejich vlastnosti.

Poznámka: Význam jednotlivých sloupců tohoto okna bude zřejmý z následujícího popisu jednotlivých položek v definici uživatelského účtu. Jedinou výjimkou je sloupec *Zdroj dat*, který zobrazuje, o jaký typ účtu se jedná:

- *Interní* — účet je definován pouze v *Kerio MailServeru* (je uložen v jeho interní databázi)
- *LDAP* — účet je uložen v LDAP databázi (Active Directory)

Stiskem tlačítka *Přidat* se zobrazí průvodce vytvořením nového uživatelského účtu. Je-li doména konfigurována pro spolupráci s LDAP databází (viz kapitola 4.2), zobrazí se varování, že v programu *Kerio Administration Console* lze vytvářet pouze lokální účty. V tomto případě doporučujeme ale vytvářet lokálně pouze speciální administrátorské účty, nikoliv účty běžných uživatelů.

Vytvoření lokálního uživatelského účtu se provádí následujícím průvodcem.

Krok 1 — základní údaje:

Jméno Přihlašovací jméno (pozor: nejedná-li se o lokální doménu, pak se uživatel musí přihlašovat celou svou e-mailovou adresou, tedy např. `uzivatel@jinafirma.cz`, nikoliv pouze `uzivatel`).

Ve jménu uživatele se nerozlišují malá a velká písmena.

Celé jméno Plné jméno (typicky jméno a příjmení daného uživatele)

Přidat uživatele ? X

Obečné - strana 1 ze 7

Přihlašovací jméno: standa

Celé jméno: Stanislav Kolar

Popis: Programator

Ověřování: Interní databáze uživatelů

Heslo: xxxxxxxxxx

Potvrzení hesla: xxxxxxxxxx

☐ Účet je zablokován

Storno < Zpět Další > Dokončit

Popis Textový popis uživatele (např. funkce). Položky *Celé jméno* a *Popis* mají pouze informativní charakter. Mohou obsahovat libovolné informace nebo nemusejí být vyplněny vůbec.

Ověřování Způsob ověřování uživatele (viz dále)

Účet je zablokován Dočasné zrušení „vypnutí“ účtu bez nutnosti jej odstraňovat

Možné způsoby ověřování:

Interní databáze uživatelů Uživatel je ověřován pouze v rámci *Kerio MailServeru*. V tomto případě je potřeba zadat heslo do položek *Heslo* a *Potvrzení hesla* (své heslo pak může uživatel sám změnit pomocí rozhraní *Webmail*).

Upozornění: Heslo může obsahovat pouze tisknutelné znaky (písmena, číslice, interpunkční znaménka). V hesle se rozlišují malá a velká písmena.

Doména Windows NT Uživatel bude ověřován v doméně Windows NT. Název NT domény je třeba zadat ve vlastnostech e-mailové domény (záložka Authentication, položka NT domain). Tento způsob ověřování lze použít, pouze běží-li *Kerio MailServer* na operačním systému Windows NT 4.0 / 2000 / XP. Detaily viz kapitola 4.2.

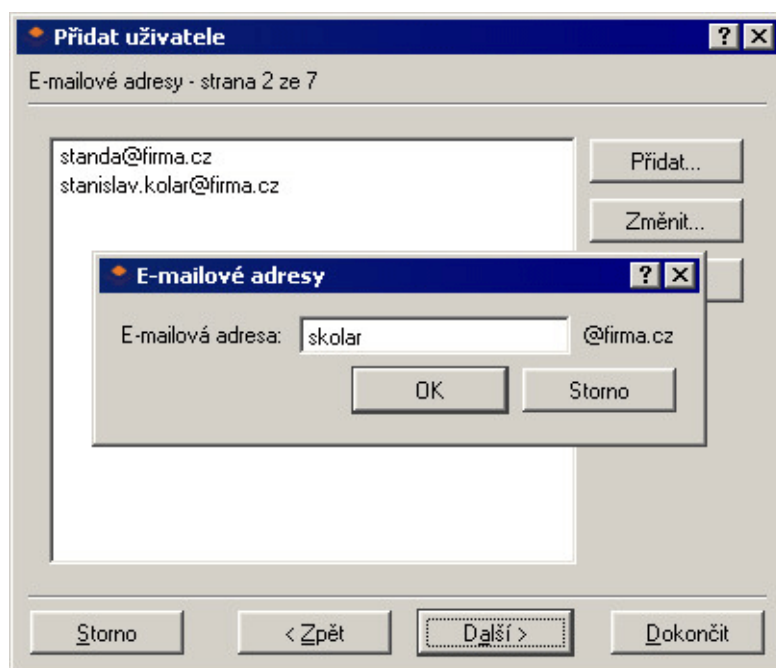
Kerberos 5 Ověření se provede pomocí ověřovacího systému Kerberos verze 5. Tento způsob ověřování používá doména Windows 2000 (Active Directory).

Kapitola 6 Uživatelské účty a skupiny

PAM služba Ověřování službou PAM (Pluggable Authentication Modules — možno pouze na operačním systému Linux)

Poznámka: Tlačítkem *Dokončit* lze průvodce vytvořením uživatelského účtu v kterékoliv fázi ukončit. Účet se vytvoří, přičemž do položek, které byly „přeskočeny“, budou dosazeny výchozí hodnoty.

Krok 2 — e-mailové adresy

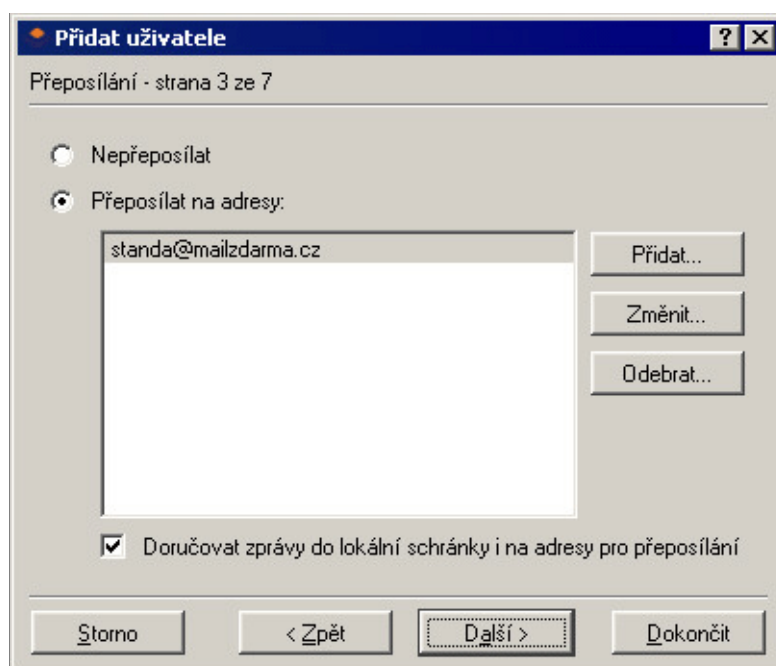

V tomto kroku průvodce je možno zadat všechny požadované e-mailové adresy daného uživatele. Primární adresa uživatele (kterou nelze zrušit) je tvořena jeho uživatelským jménem a doménou, v níž se účet nachází. Ostatní adresy jsou tzv. aliasy. Aliasy lze zadávat přímo v definici uživatele, nebo v sekci *Nastavení domény / Aliasy*. Doporučujeme však zadávat aliasy přímo v definici uživatele — je to jednodušší a přehlednější.

Poznámka: Jsou-li uživatelské účty udržovány v *Active Directory* (viz kapitola 4.2), pak je možné zadávat jejich aliasy přímo v panelu *Active Directory Users and Computers*. Globální aliasy (tj. v sekci *Nastavení domény / Aliasy*) takto zadávat nelze.

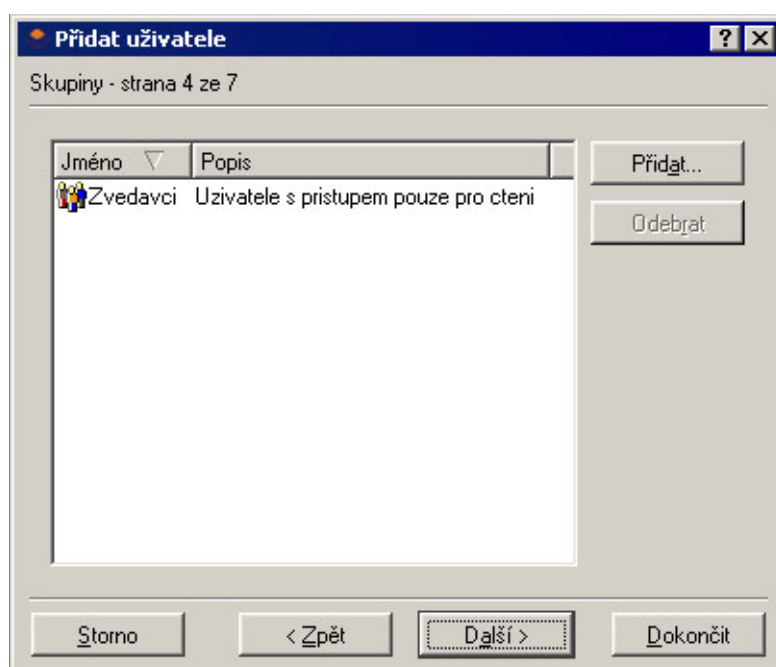
Krok 3 přeposílání zpráv na jiné adresy

Zprávy pro uživatele mohou být volitelně přeposílány na další e-mailové adresy. Volba *Doručovat zprávy...* zajistí, že zpráva bude uložena do lokální schránky a zároveň přeposlána na uvedené adresy (jinak bude pouze přeposlána a do lokální schránky se neuloží).

Poznámka: Toto lze rovněž řešit pomocí aliasů, nastavení v definici uživatele je však jednodušší a přehlednější.

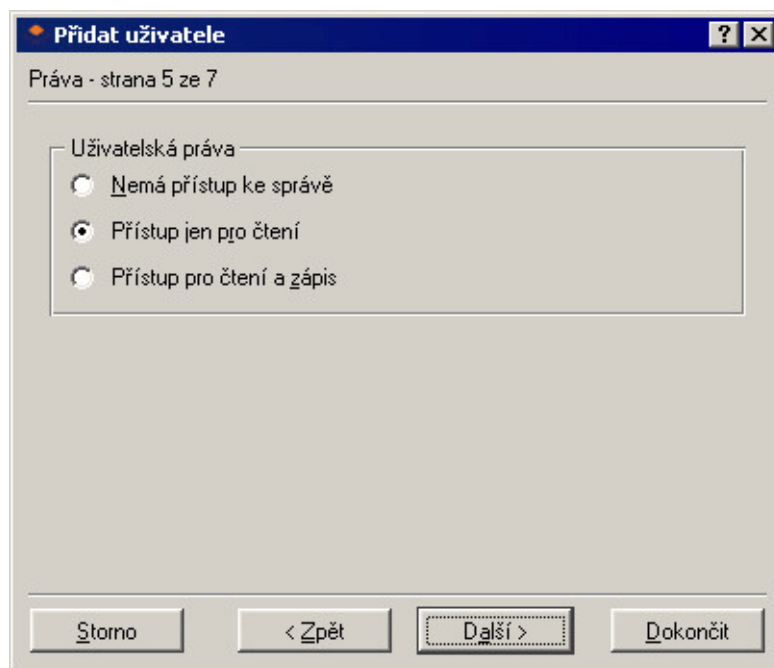
Krok 4 — skupiny

Kapitola 6 Uživatelské účty a skupiny

V tomto dialogu je možno (tlačítka *Přidat* a *Odebrat*) přidat nebo odebrat skupinu, do níž má být uživatel zařazen. Skupiny je nutno nejprve vytvořit v sekci *Nastavení domény / Skupiny*. Při definici skupin je ale možno stejným způsobem do skupin přidávat uživatele, a proto nezáleží na tom, zda budou nejprve vytvořeny skupiny nebo uživatelé.

Krok 5 — přístupová práva:

Každý uživatel musí mít nastavenou jednu ze tří úrovní přístupových práv.

Bez přístupu ke správě Uživatel nemá práva pro přihlášení ke správě *Kerio MailServeru*. Toto nastavení je typické pro většinu uživatelů — budou mít přístup pouze ke své poštovní schránce.

Přístup jen pro čtení Uživatel se může přihlásit ke správě *Kerio MailServeru*, může však pouze prohlížet záznamy a nastavení, nemá právo provádět žádné změny.

Přístup pro čtení a zápis Uživatel má plná práva ke správě, je ekvivalentní uživateli Admin. Existuje-li alespoň jeden uživatel s těmito právy, může být účet Admin odstraněn.

Krok 6 — kvóty:

Přidat uživatele ? X

Kvóta - strana 6 ze 7

Uživatelská kvóta

Diskový prostor: 100 MB

Počet zpráv: 0

Tip: 0 znamená neomezeno

Storno < Zpět Další > Dokončit

Uživateli lze nastavit určitá omezení na jeho poštovní schránku.

Diskový prostor Maximální prostor ve schránce. Pro pohodlné zadání číselného údaje je možno přepínat jednotky: kilobyty (*KB*), megabyty (*MB*) a gigabyty (*GB*).

Počet zpráv Maximální počet zpráv ve schránce. Další zprávy budou již serverem odmítány.

Uživatelská kvóta slouží především k ochraně serveru proti zaplnění diskového prostoru. Bude-li splněna alespoň jedna z těchto podmínek, budou další zprávy adresované tomuto uživateli serverem odmítány.

Každou z těchto položek lze nastavit na hodnotu 0 (nula), což znamená, že se na schránku nevztahuje příslušné omezení.

Krok 7 — parametry rozhraní Webmail

Nastavení parametrů rozhraní *Webmail*:

Počet zpráv na stránce Počet zpráv zobrazovaných na jedné stránce rozhraní *Webmail*. Optimální hodnota závisí především na rozlišení obrazovky počítače, odkud se uživatel na *Webmail* připojuje.

Ukládat kopie odchozích zpráv do složky Název složky, do níž mají být ukládány kopie odesílaných zpráv. Název *Sent Items* je standardní a zpravidla není třeba ho měnit. Pokud se ale například uživatel připojuje ke své schránce protokolem IMAP z české

Přidat uživatele ? x

Webmail - strana 7 ze 7

Počet zpráv na stránce:

Ukládat kopie odeslaných zpráv do složky:

Ukládat koncepty zpráv do složky:

Ukládat kontakty do složky:

Preferovaný jazyk: ▼

Kód PIN pro WAP přístup:

☒ Zobrazovat seznam složek na každé stránce

☒ Zobrazovat pouze odebírané složky

☐ Zobrazovat obrázkové přílohy v těle zprávy

verze programu Microsoft Outlook (resp. Outlook Express), tento si vytvoří pro ukládání odeslaných zpráv česky nazvanou *Odeslaná pošta*. Pak je vhodné tento název změnit, aby i rozhraní *Webmail* používalo tutéž složku.

Nebude-li tato položka vyplněna, nebudou se kopie odeslaných zpráv nikam ukládat.

Ukládat koncepty zpráv do složky Název složky pro ukládání konceptů zpráv. Pro její pojmenování platí podobná úvaha jako v případě složky pro odeslanou poštu. Nebude-li tato položka vyplněna, budou se koncepty ukládat do standardní složky *Drafts*.

Ukládat kontakty do složky Jméno výchozí složky, do níž budou ukládány osobní kontakty uživatele (tato složka se vytvoří automaticky). Zůstane-li tato položka nevyplněna, bude složka nazvána *Contacts*.

Poznámka: Uživatel si může později vytvořit další složky či podsložky kontaktů.

Preferovaný jazyk Jazyk, v němž bude rozhraní *Webmail* zobrazeno (*en* = angličtina, *cs* = čeština)

Kód PIN pro WAP přístup Čtyřmístný číselný kód pro přístup k rozhraní WAPmail (nahrazuje heslo).

Zobrazovat seznam složek na každé stránce Zobrazování seznamu složek v levé části každé stránky *Webmailu*. Není-li zobrazen, je možno požadovanou složku vybrat v navigačním pruhu v horní části stránky.

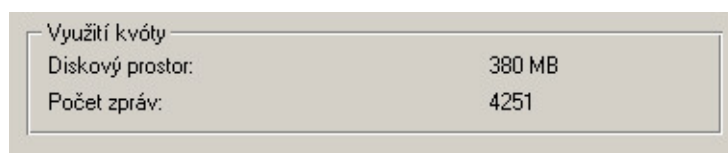
Zobrazovat pouze odebírané složky Budou se zobrazovat pouze ty veřejné složky, které má uživatel přihlášený.

Zobrazovat obrázkové přílohy v těle zprávy Volba, zda se mají obrázkové přílohy zpráv (GIF, JPEG) při čtení zobrazovat přímo v těle zprávy. Je-li tato volba vypnuta, zobrazí se pouze hypertextový odkaz na obrázek. Připojujete-li se k rozhraní *Webmail* pomalou linkou (např. přes modem), doporučujeme tuto volbu nezapínat.

Detaily k jednotlivým volbám v tomto kroku průvodce naleznete v kapitolách popisujících rozhraní *Webmail* (10).

Úprava uživatelského účtu a zobrazení statistik

Tlačítko *Změnit* otevírá dialog pro změnu parametrů uživatelského účtu. Tento dialog obsahuje výše popsané části průvodce vytvořením účtu, uspořádané do záložek v jednom okně. V záložce *Kvóta* se také zobrazuje aktuální využití této kvóty.

Využití kvóty	
Diskový prostor:	380 MB
Počet zpráv:	4251

Navíc se zde zobrazuje záložka *Statistiky*, zobrazující údaje o přihlašování uživatele k jednotlivým službám. Tato záložka není součástí průvodce vytvořením účtu — při zakládání účtu jsou všechny statistiky nulové.

Služba Názvy jednotlivých služeb *Kerio MailServeru*, pro něž jsou statistiky měřeny

Poslední přihlášení Datum a čas posledního přihlášení uživatele ke službě

Počet přihlášení Celkový počet přihlášení uživatele ke službě

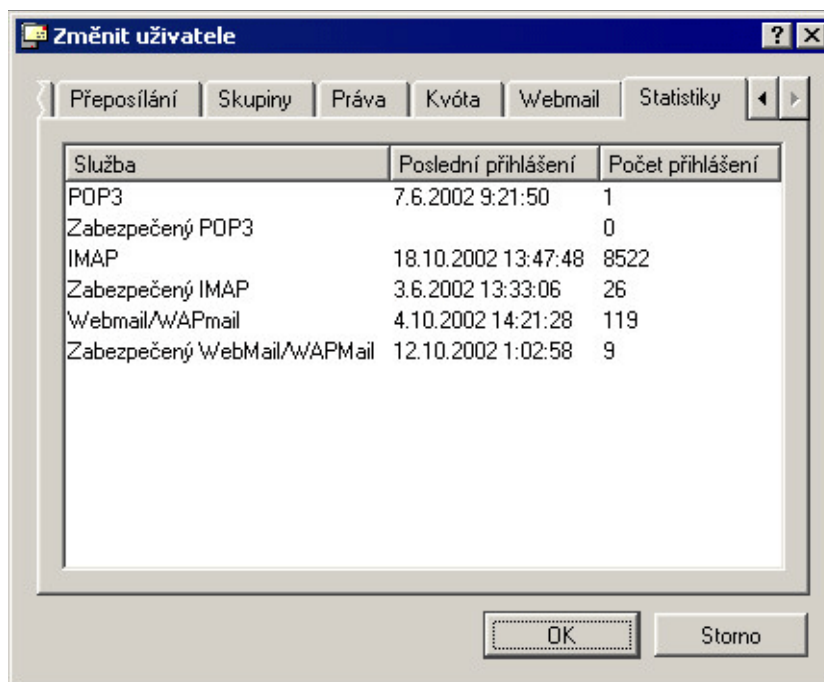
Uživatelské statistiky jsou měřeny od začátku provozu (tj. od instalace) *Kerio MailServeru*. Aby byly zachovány i při vypnutí serveru, jsou údaje pro každého uživatele ukládány do souboru `stats.usr` v jeho domovském adresáři.

Import uživatelů

Uživatelské účty mohou být nejen ručně definovány, ale mohou být také načteny (importovány) z jiných zdrojů.

Upozornění: Používáte-li doménu Windows 2000 (Active Directory), pak je jednodušší a výhodnější nastavit *Kerio MailServer* tak, aby přímo spolupracoval s databází Active Directory (viz kapitola 4.2). Importováním uživatelů totiž dojde k vytvoření lokálních účtů

Kapitola 6 Uživatelské účty a skupiny

Služba	Poslední přihlášení	Počet přihlášení
POP3	7.6.2002 9:21:50	1
Zabezpečený POP3		0
IMAP	18.10.2002 13:47:48	8522
Zabezpečený IMAP	3.6.2002 13:33:06	26
Webmail/WAPmail	4.10.2002 14:21:28	119
Zabezpečený WebMail/WAPMail	12.10.2002 1:02:58	9

v *Kerio MailServeru*. Při změnách v Active Directory (přidání nebo smazání uživatele) je pak nutné provést změny i v konfiguraci *Kerio MailServeru* (nový import nebo smazání účtu).

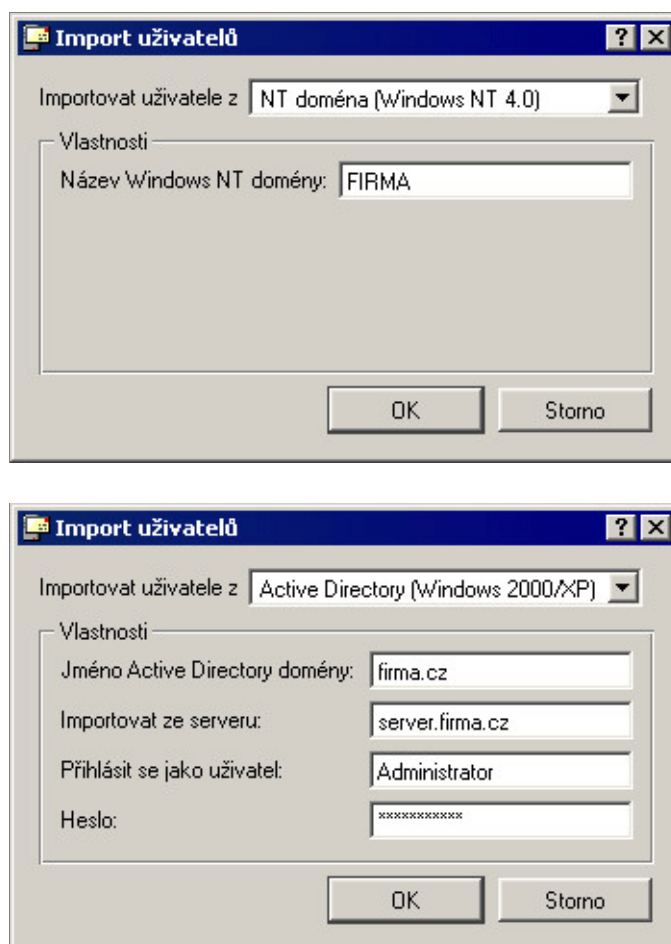
Tlačítko *Importovat* pod seznamem uživatelů otevírá dialog pro import uživatelů. Volba *Importovat uživatele* z umožňuje vybrat zdroj, z něhož budou uživatelé importováni:

NT doména (Windows NT 4.0) V tomto případě stačí uvést jediný parametr — *Jméno NT domény*. Počítač, na němž *Kerio MailServer* běží, musí být přidán do této domény.

Upozornění: Nepoužívejte tento způsob importu uživatelů, jestliže doménový server běží pod operačním systémem Windows 2000! V tomto případě proveďte vždy import z *Active Directory* — viz dále.

Active Directory (Windows 2000) Pro import uživatelů z *Microsoft Active Directory* je třeba specifikovat následující údaje:

- *Jméno Active Directory domény* — název domény, z níž mají být uživatelé importováni (zadáva se jako DNS doména — tedy např. *domena.cz*)
- *Importovat ze serveru* — název serveru, na němž služba *Active Directory* pro danou doménu běží
- *Přihlásit se jako uživatel, Heslo* — jméno a heslo uživatele, který má v této doméně vytvořen účet. Nejsou třeba žádná speciální uživatelská práva.

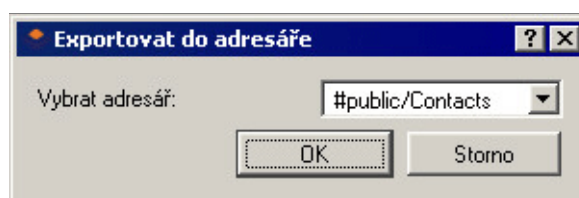
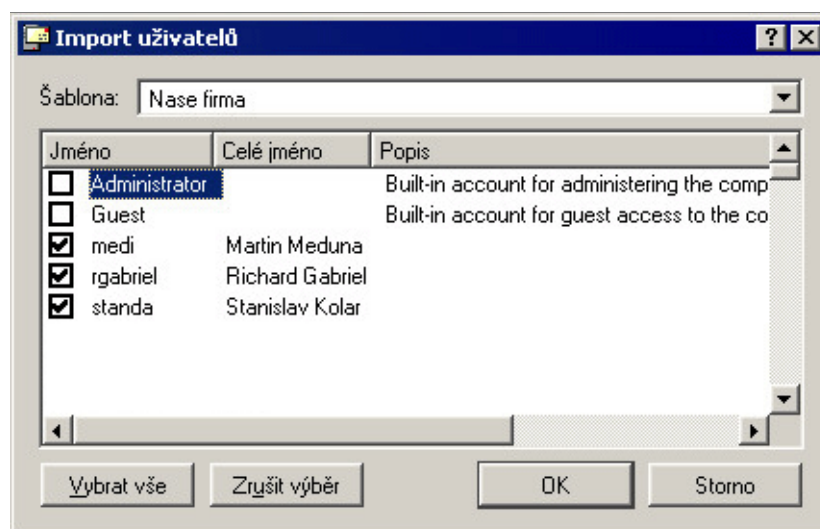
Jsou-li splněny všechny předpoklady (byly zadány správné údaje, příslušný server je dostupný atd.), pak se po stisku tlačítka **OK** se zobrazí seznam uživatelů, z něhož lze zaškrtnutím vybrat ty, kteří mají být do *Kerio MailServeru* importováni. Zároveň je možno zvolit šablonu, podle které budou účty v *Kerio MailServeru* vytvářeny (není-li definována žádná šablona, použije se výchozí nastavení — vestavěná šablona *Výchozí*).

Uživatelům bude nastaven typ ověřování podle toho, odkud byli importováni: *Doména Windows NT* uživatelům z NT domény a *Kerberos 5* uživatelům z *Active Directory* (*Active Directory* používá ověřovací systém *Kerberos 5*).

Export uživatelů do adresáře

Informace o vybraných uživatelích (nezáleží na tom, zda se jedná o lokální účty či účty v LDAP databázi) je možno exportovat do veřejného adresáře, tj. některé z veřejných složek typu *Kontakty*. K tomuto účelu slouží tlačítko *Exportovat do adresáře* (vpravo

Kapitola 6 Uživatelské účty a skupiny

dole pod seznamem uživatelských účtů). Po jeho stisku se zobrazí dialog pro výběr složky, do níž mají být údaje o uživateli exportovány.

Pokud žádná veřejná složka kontaktů dosud neexistuje, nabídne se složka #public/Contacts, která bude při prvním exportu automaticky vytvořena.

Exportovanými údaji jsou pouze celé jméno a e-mailová adresa uživatele (ostatní parametry uživatelského účtu nemají v adresáři smysl). Ostatní údaje může doplnit uživatel s příslušnými právy např. pomocí rozhraní *Webmail*.

Poznámka: Provést export uživatelů do adresáře může kterýkoliv uživatel s právem pro čtení i zápis ke správě *Kerio MailServeru* (viz kapitola 6.1). Na právech k veřejným složkám v tomto případě nezáleží.

Po úspěšném exportu uživatelů je zobrazena informace, kolik kontaktů bylo vytvořeno.

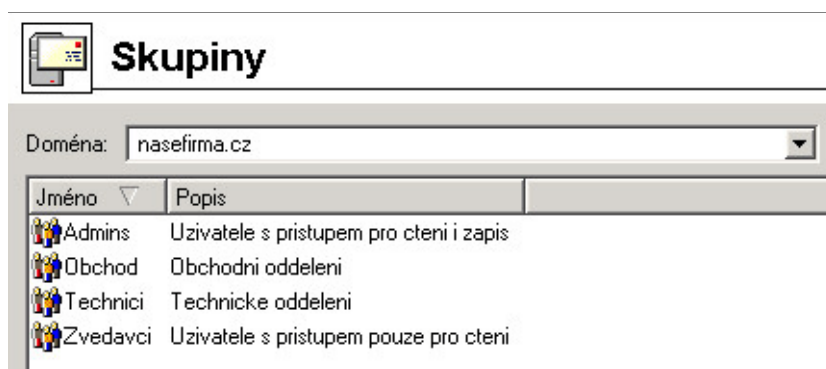

6.2 Skupiny uživatelů

Uživatelské účty v rámci každé domény je možno řadit do skupin. Hlavní důvody vytváření skupin uživatelů jsou následující:

- Pro skupiny uživatelů mohou být pomocí aliasů (viz kapitola 7.3) vytvořeny tzv. skupinové adresy — e-mail poslaný na tuto adresu bude doručen všem členům skupiny.
- Skupině uživatelů mohou být nastavena specifická přístupová práva. Tato práva doplňují práva jednotlivých uživatelů.

Definice skupin uživatelů se provádí v sekci *Nastavení domény / Skupiny*.

Vytvoření skupiny uživatelů

Novou skupinu uživatelů lze vytvořit tlačítkem *Přidat*. Po jeho stisku se zobrazí průvodce vytvořením skupiny uživatelů.

Krok 1 — název a popis skupiny:

Jméno Název skupiny (jednoznačně identifikuje skupinu)

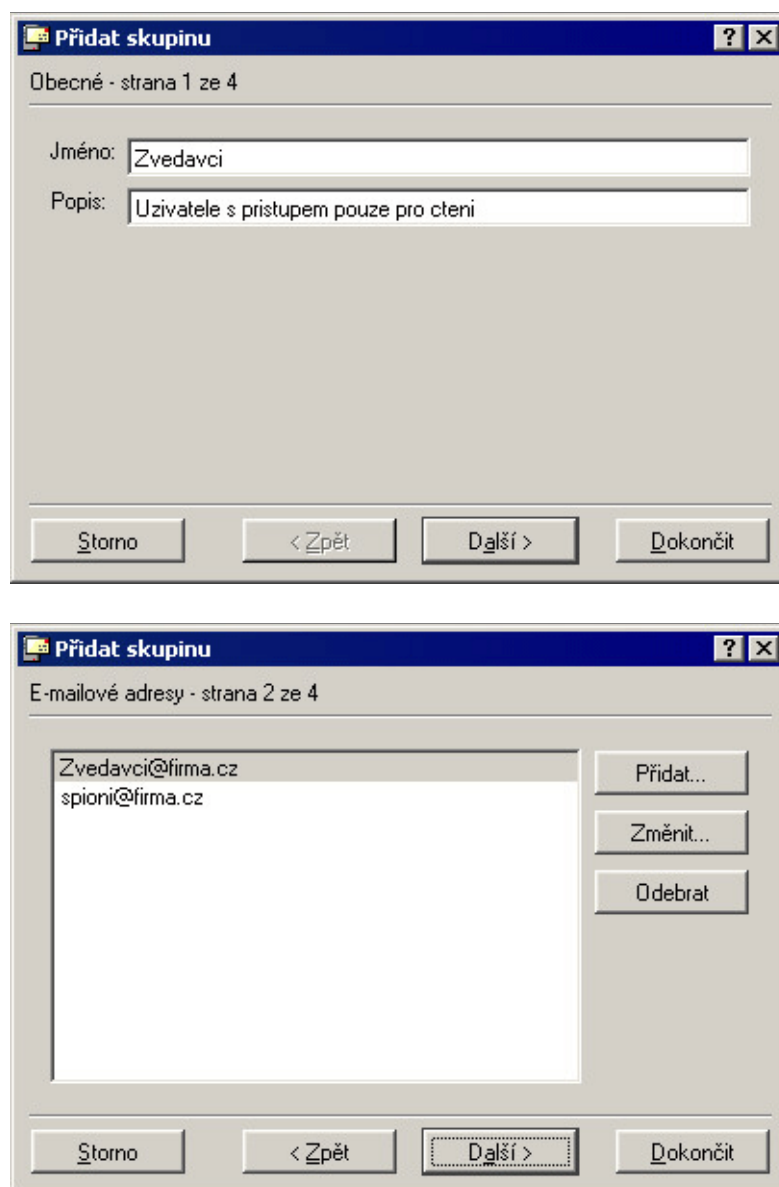
Popis Textový popis skupiny (má pouze informativní charakter, může obsahovat libovolné informace nebo zůstat prázdný)

Poznámka: Tlačítkem *Dokončit* lze průvodce vytvořením skupiny v kterékoliv fázi ukončit. Skupina se vytvoří, přičemž do položek, které byly „přeskočeny“, budou dosazeny výchozí hodnoty.

Krok 2 — e-mailové adresy

V tomto kroku průvodce je možno zadat všechny požadované e-mailové adresy (aliasy) dané skupiny. Skupina nemusí mít přiřazenu žádnou adresu (narozdíl od uživatelského

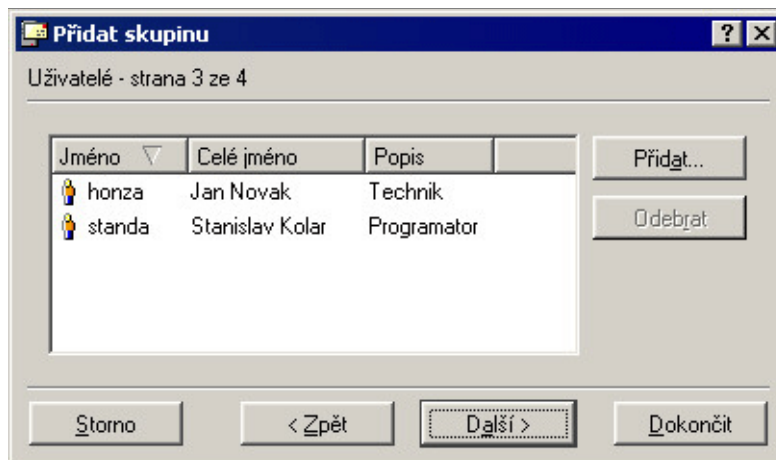
Kapitola 6 Uživatelské účty a skupiny

úctu není automaticky vytvářena adresa ze jména skupiny a domény, v níž je skupina definována).

Adresy skupiny lze zadávat přímo v definici skupiny, nebo v sekci *Nastavení domény / Aliasy*. Doporučujeme však zadávat aliasy přímo v definici skupiny — je to jednodušší a přehlednější.

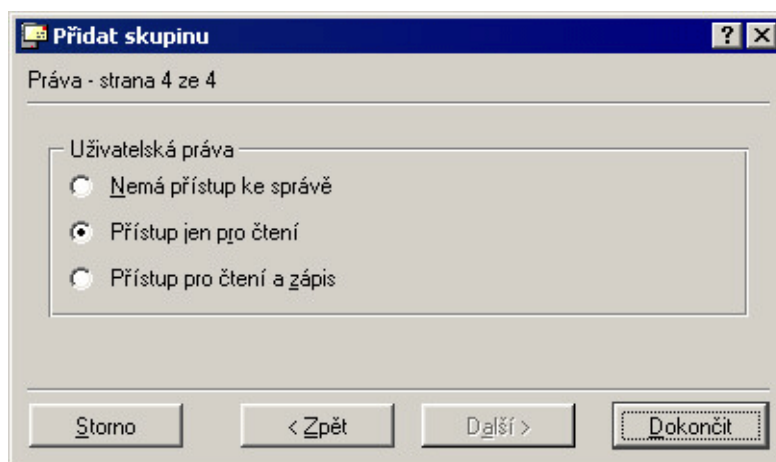
Poznámka: Jsou-li uživatelské účty a skupiny udržovány v *Active Directory* (viz kapitola 4.2), pak je možné zadávat jejich aliasy přímo v panelu *Active Directory Users and Computers*. Globální aliasy (tj. v sekci *Nastavení domény / Aliasy*) takto zadávat nelze.

Krok 3 — členové skupiny

Tlačítka *Přidat* a *Odebrat* lze přidat či odebrat uživatele do / z této skupiny. Nejsou-li uživatelské účty dosud vytvořeny, může skupina zůstat prázdná a uživatelé do ní mohou být zařazeni při definici účtů (viz kapitola 6.1).

Krok 4 — přístupová práva skupiny

Skupina má vždy nastavenou jednu ze tří úrovní přístupových práv:

Bez přístupu ke správě Uživatelé v této skupině nemají práva pro přihlášení ke správě *Kerio MailServeru*.

Přístup jen pro čtení Uživatelé v této skupině se mohou přihlásit ke správě *Kerio MailServeru*, mohou však pouze prohlížet záznamy a nastavení, nemají právo provádět žádné změny.

Přístup pro čtení a zápis Uživatelé v této skupině mají plná práva ke správě.

Kapitola 6 Uživatelské účty a skupiny

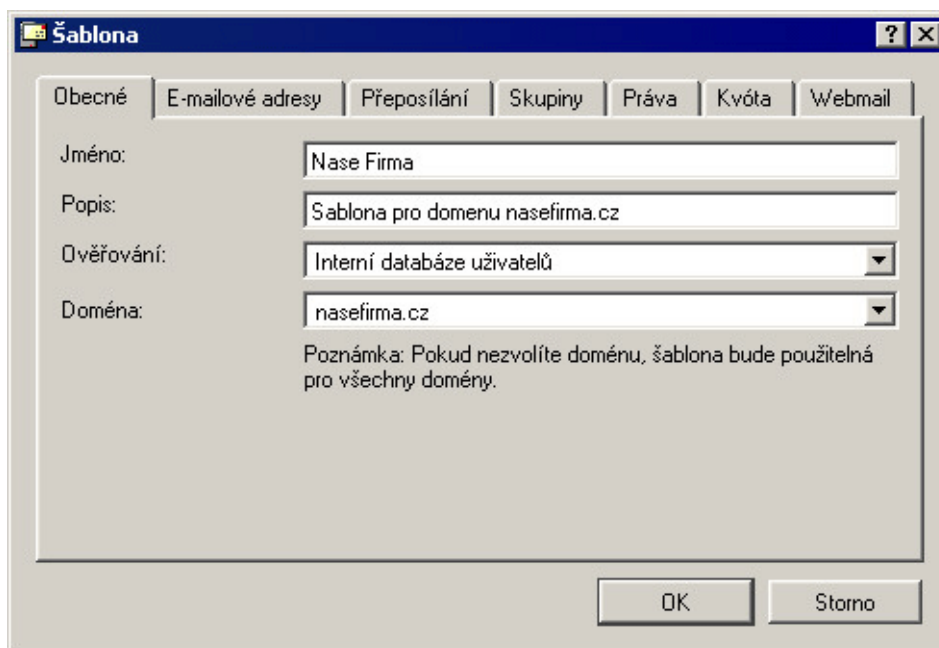
Přístupová práva skupiny se kombinují s vlastními právy uživatele — výsledná práva uživatele tedy odpovídají buď jeho vlastním právům, nebo právům skupiny, podle toho, která práva jsou vyšší.

6.3 Šablony uživatelských účtů

Šablony slouží pro usnadnění vytváření většího počtu uživatelských účtů (typicky uživatelé v jedné doméně). V šabloně je možno definovat všechny parametry účtu kromě uživatelského jména a hesla (pokud se používá interní ověřování). Uživatelské účty lze pak definovat s použitím vytvořené šablony, přičemž stačí vyplnit pouze položky *Jméno*, *Celé jméno* a *Popis* (příp. *Heslo* a *Potvrzení hesla*). Položky *Celé jméno* a *Popis* jsou nepovinné. V nejjednodušším případě tedy stačí vyplnit jedinou položku — *Jméno*.

Definice šablony

Definice šablony se provádí v sekci *Konfigurace / Definice / Šablony uživatelů*. Dialog pro přidání či změnu šablony je téměř shodný s dialogem pro vytvoření uživatelského účtu.

Jméno Název šablony (jednoznačné jméno, kterým bude šablona identifikována)

Popis Tato položka má dvojí význam. Jednak představuje popis šablony, který se zobrazuje vedle jejího názvu v seznamu šablon, a jednak se kopíruje do položky *Popis* uživatelského účtu, který je podle této šablony vytvořen.

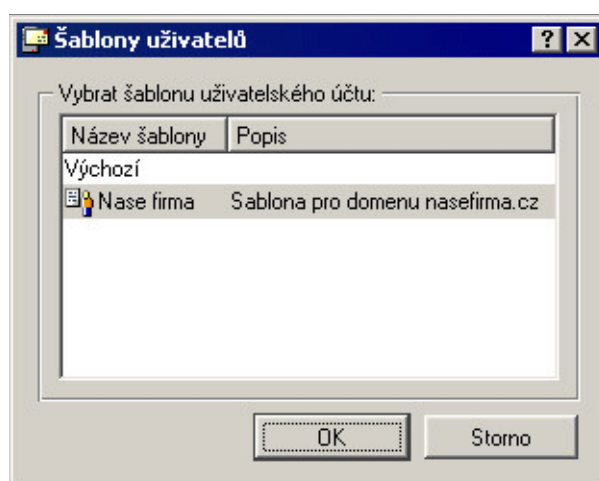
6.3 Šablony uživatelských účtů

Doména Výběr domény, pro kterou bude tato šablona použita. Zde je možno vybrat některou z lokálních domén, které jsou v *Kerio MailServeru* definovány, nebo doménu nspecifikovat. Není-li doména specifikována, může být šablona použita pro vytvoření uživatelského účtu v libovolné doméně (tzv. obecná šablona).

Všechny ostatní položky v tomto dialogu jsou shodné s položkami v dialogu pro vytvoření, resp. změnu uživatelského účtu. Hodnoty, které zde budou zadány, budou automaticky doplněny do odpovídajících položek ve vytvářeném účtu. Detaily naleznete v kapitole 6.1

Použití šablony

Vytvořenou šablonu je možno použít přímo při definici uživatelského účtu v sekci *Nastavení domény / Uživatelské účty*. Je-li definována alespoň jedna šablona, zobrazí se po stisku tlačítka *Přidat* nejprve okno pro výběr šablony.

V okně se zobrazí pouze ty šablony, které byly vytvořeny pro danou doménu, nebo šablony, v nichž není doména specifikována (obecné šablony). Volba *Výchozí* znamená, že se pro definici účtu nepoužije žádná šablona (většina položek bude prázdná nebo bude mít nastaveny výchozí hodnoty).

Po výběru šablony se otevře průvodce vytvořením uživatelského účtu, v němž budou do jednotlivých položek dosazeny příslušné hodnoty z použité šablony. Detaily naleznete v kapitole 6.1.

Odesílání a příjem pošty

7.1 Doručování pošty v síti Internet

Pro pochopení problematiky správného nastavení vašeho poštovního serveru je nutno znát základní principy doručování elektronické pošty v Internetu. Tato kapitola obsahuje ve stručné podobě nejdůležitější informace o této problematice. Zkušení síťoví administrátoři mohou tuto kapitolu přeskočit.

MX záznamy

Pro každou internetovou doménu (např. `firma.cz`) musí být zaneseny příslušné záznamy do DNS (DNS je celosvětová distribuovaná databáze doménových jmen). Jedním z těchto údajů je takzvaný záznam MX (Mail eXchanger neboli poštovní server). Záznamy pro doménu `firma.cz` by mohly vypadat např. takto:

```
firma.cz      MX 10 mail.firma.cz
MX 20 smtp.poskytovatel.cz
mail.firma.cz A 215.75.128.33
smtp.poskytovatel.cz A 215.75.128.1
```

První dva záznamy říkají, že poštovním serverem s preferencí 10 je počítač `mail.firma.cz` a serverem s preferencí 20 počítač `smtp.poskytovatel.cz`. Preference má význam ceny serveru. Čím nižší preference, tím vyšší bude priorita tohoto serveru — z toho vyplývá, že server `mail.firma.cz` je poštovní serverem domény `firma.cz` s nejvyšší prioritou a server `smtp.poskytovatel.cz` serverem s druhou nejvyšší prioritou pro tuto doménu. MX záznamů pro danou doménu může být definován libovolný počet. Mají-li dva nebo více záznamů stejnou prioritu, pak se náhodně vybírá jeden z těchto serverů (rozdělení zátěže — load balancing).

Druhé dva záznamy již nejsou typu MX, ale typu A (Address). Ty říkají, jakou IP adresu má počítač daného jména (MX záznam totiž nemůže být nastaven na IP adresu, ale pouze na jméno serveru).

Doručení e-mailu

Co se tedy děje s e-mailem na cestě od odesílatele k příjemci?

Kapitola 7 Odesílání a příjem pošty

Poštovní klient odesílatele odešle e-mail na svůj SMTP server. Server zkontroluje adresu příjemce, a pokud je doména na tomto serveru lokální, uloží jej přímo do příslušné schránky. Není-li doména příjemce lokální, SMTP server zjistí z DNS (vyšle DNS dotaz) jméno primárního poštovního (SMTP) serveru cílové domény a pošle e-mail na tento server. Ten jej uloží do schránky, odkud si jej příjemce svým poštovním klientem stáhne a přečte.

Jestliže odesílající SMTP server zjistí, že je primární server cílové domény nedostupný, pokusí se kontaktovat sekundární server (resp. server s nejbližší vyšší preferencí) a odešlat e-mail na něj. Není-li dostupný žádný z serverů uvedených v MX záznamech pro cílovou doménu, bude odeslání v předdefinovaných intervalech opakovat, a pokud nebude v určitém čase úspěšný, vrátí e-mail odesílateli jako nedoručitelný.

Je-li např. primární server domény nedostupný, a sekundární ano, odešle se e-mail na sekundární server. Ten se jej pak bude v určitých intervalech snažit odeslat na primární server. Principiálně tedy může jako sekundární (terciární atd.) server fungovat libovolný SMTP server v Internetu (proč jen principiálně, bude objasněno dále).

Odesílání pošty přes jiný SMTP server (Relaying)

Cesta e-mailu od odesílatele k příjemci může mít ještě druhou podobu. Klient odešle e-mail na svůj SMTP server, který jej předá jinému SMTP serveru a ten jej pak doručí do cílové domény výše popsaným způsobem. Toto předávání veškeré odchozí pošty se nazývá relaying (dosl. „předávání na nadřazený server“).

Výhodou je, že odeslání odchozího e-mailu je jednorázová akce (e-maily navíc mohou být řazeny do fronty a odesílány v určitých intervalech po dávkách). Odesílající SMTP server se nemusí zabývat dotazováním DNS na servery cílových domén, opakováním odeslání v případě nedosažitelnosti cílových serverů atd. Toto je velmi užitečné zejména v případě pomalých a vytáčených linek do Internetu — u vytáčené linky se tím ušetří nemalá částka za připojení.

Většina SMTP serverů v Internetu je ale proti relayingu ochráněna, a to z toho důvodu, aby nemohly být zneužity k rozesílání nevyžádaných e-mailů (SPAMů). Chcete-li tedy odesílat veškerou poštu přes jiný SMTP server, musíte se dohodnout s jeho správcem, aby relaying povolil (typicky na základě kontroly IP adresy vašeho serveru nebo ověření jménem a heslem).

Příkaz ETRN

ETRN je příkaz SMTP protokolu, který slouží k vyžádání pošty uložené na jiném SMTP serveru. Typicky se používá v následujících případech:

1. Zákazník má vlastní doménu (např. `firma.cz`) a jeho server je do Internetu připojen vytáčenou linkou. Primární MX záznam pro doménu `firma.cz` je nasměrován na SMTP server poskytovatele Internetu (např. `smtp.poskytovatel.cz`). V okamžiku připojení do Internetu vyšle SMTP server zákazníka na primární server příkaz ETRN, který v podstatě říká: „Ted' jsem online, pošli mi poštu.“ Má-li primární server nějaké zprávy pro danou doménu, pak mu je pošle. Pokud ne, může vyslat zápornou odpověď, nebo neodpoví vůbec. Server zákazníka musí mít proto nastavenou určitou dobu (timeout), po níž čekání na odpověď primárního serveru ukončí.

Poznámka: Po přijetí příkazu ETRN naváže primární server nové spojení na server zákazníka a tímto spojením poštu posílá. Je-li tedy server zákazníka chráněn firewallem, je třeba, aby byl do Internetu zpřístupněn (otevřen) port 25.

2. Předpokládejme, že doména `firma.cz` má primární server `smtp.firma.cz` a sekundární server `smtp2.firma.cz`. Oba tyto servery mají trvalé připojení do Internetu. Za normálních okolností jsou všechny zprávy pro tuto doménu posílány na primární server `smtp.firma.cz`. Jestliže dojde k výpadku tohoto serveru (přetížení, přerušená linka apod.), jsou tyto zprávy posílány na sekundární server `smtp2.firma.cz`. Primární server pak může v pravidelných intervalech vysílat na sekundární server příkaz ETRN, čímž si vyžádá uloženou poštu. Průběh komunikace je shodný jako v předchozím případě.

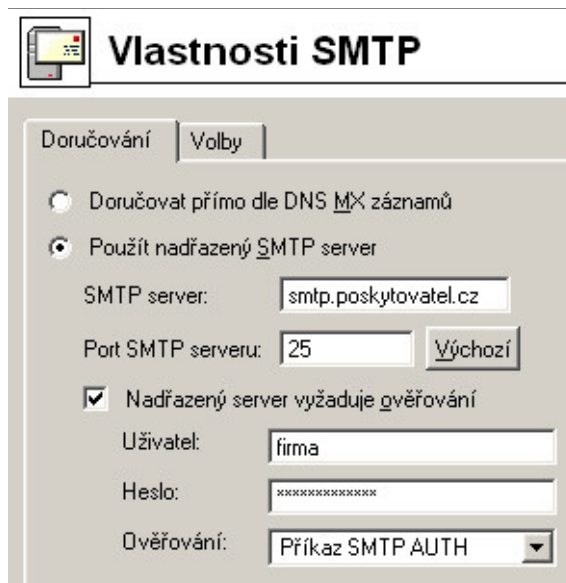
Tento způsob vyžádání pošty je rychlejší a spolehlivější než čekání, až sekundární server sám poštu pošle (viz sekce *Doručení e-mailu*).

Doménový koš

Primární server domény nemusí být vždy server, na němž jsou umístěny schránky lokálních uživatelů. Je-li např. firma, které daná doména patří, připojena do Internetu vytáčenou linku, může mít u poskytovatele Internetu zřízen tzv. doménový koš, což je jedna schránka, do níž se ukládá pošta pro celou doménu. Koncový poštovní server pak může tuto schránku vybírat (v časech či intervalech dle potřeby) a poštu třídit do jednotlivých lokálních schránek. V MX záznamech pro tuto doménu je pak jako primární server uveden SMTP server poskytovatele, u něhož je doménový koš umístěn.

7.2 SMTP server

Nastavení parametrů SMTP serveru se provádí v sekci *Konfigurace / SMTP server*.

Záložka Doručování

V záložce *Doručování* je možno vybrat jeden z režimů činnosti:

Doručovat přímo dle DNS MX záznamů Pošta bude doručována přímo do cílových domén na základě MX záznamů.

Použít nadřazený SMTP server Veškerá odchozí pošta bude odesílána přes jiný (nadřazený) SMTP server

SMTP server DNS jméno nebo IP adresa nadřazeného SMTP serveru

Port SMTP serveru Port, na němž nadřazený SMTP server běží. V naprosté většině případů běží SMTP server na standardním portu 25 (tuto hodnotu rovněž dosazuje tlačítko *Výchozí*)

Nadřazený server vyžaduje ověřování Nastavte tuto volbu, jestliže nadřazený server vyžaduje ověření odesílatele (tj. *Kerio MailServeru*) uživatelským jménem a heslem. Do položek *Uživatel* a *Heslo* zadejte příslušné jméno a heslo.

Ověřování Způsob ověření na nadřazeném serveru: *Příkaz SMTP AUTH* nebo *POP3 před SMTP* (uživatel se nejprve přihlásí k POP3 schránce na tomto serveru, tím je ověřen a může poslat poštu přes SMTP server. Pro přihlášení ke schránce se použije zde uvedené jméno a heslo a ze schránky se nevybírají žádné zprávy. K tomuto účelu tedy není třeba definovat schránku v sekci *Konfigurace / Stahování POP3 schránek*.)

Údaje o způsobu ověřování vám poskytne správce nadřazeného SMTP serveru. Pokud provádí pouze kontrolu IP adresy odesílatele, nezapínejte volbu *Nadřazený server vyžaduje ověřování*.

Záložka Volby

Záložka *Volby* slouží k nastavení některých systémových parametrů SMTP serveru. Neměňte tato nastavení, pokud si nejste opravdu jisti, co děláte a proč.

Vlastnosti SMTP

Doručování Volby

Maximální velikost příchozí SMTP zprávy (0 = neomezeno): 0 KB

Maximální počet doručujících procesů: 8

Interval opakování odeslání: 30 minut

Poslat varování odesílateli, jestliže zpráva nebyla doručena do: 45 minut

Vrátit zprávu odesílateli, jestliže nebyla doručena do: 5 dní

Maximální počet položek (serverů) v hlavičce Received: 100

Max. doba čekání na odezvu ETRN na vytáčené lince: 10 sekund

Jazyk chybových hlášení: cs

☒ Použít zabezpečení SSL, je-li k dispozici

Maximální velikost příchozí SMTP zprávy Maximální velikost zprávy, kterou SMTP server akceptuje. Toto slouží jako ochrana před zahlcením serveru objemnými zprávami, které jednak zabírají místo na disku a jednak zatěžují internetovou linku. Hodnota 0 (nula) znamená, že není nastaveno žádné omezení. Pro pohodlné zadání číselného údaje je možno přepínat jednotky: kilobyty (KB) nebo megabyty (MB).

Maximální počet doručujících procesů Maximální počet současně vytvořených procesů, které budou odesílat zprávy z odchozí fronty (jinými slovy maximální počet současně odesílaných zpráv). Nastavená hodnota by měla zohledňovat výkon procesoru, ale zejména rychlost internetové linky.

Interval opakování odeslání Doba, po které se server pokusí zopakovat odeslání e-mailu, jestliže byl při předchozím pokusu neúspěšný (tj. žádný ze serverů cílové domény nebyl dostupný).

Kapitola 7 Odesílání a příjem pošty

Poslat varování odesílateli... Jestliže se nepodařilo zprávu doručit po této době, pošle se varovná zpráva odesílateli (a bude se nadále pokračovat v pokusech o odeslání).

Vrátit zprávu odesílateli... Jestliže se nepodaří zprávu doručit po této době, bude vrácena odesílateli. Zároveň bude vyřazena z fronty a v pokusech o její odeslání již server nebude pokračovat.

Pro pohodlné zadání časového údaje je možno přepínat jednotky: minuty, hodiny a dny. Tři výše uvedené časy nemají smysl, jestliže se odchozí zprávy odesílají na nadřazený SMTP server.

Maximální počet položek (serverů) v hlavičce Received Maximální počet záznamů v položce Received v hlavičce zprávy. Do této položky ukládá svůj záznam každý SMTP server, přes nějž zpráva prošla.

Tento parametr slouží k detekci zacyklení zprávy mezi SMTP servery. Za normálních okolností tato položka obsahuje pouze několik záznamů (odesílající a cílový SMTP server, případně jeden nebo několik mezilehlých serverů). Jestliže se zpráva zacyklí (tj. servery si ji neustále posílají mezi sebou), počet záznamů velmi rychle narůstá. Dosáhne-li nastavené hodnoty, server zprávu zahodí a zabrání tak jejímu nekonečnému předávání.

Max. doba čekání na odezvu ETRN Maximální doba, po kterou bude Kerio MailServer čekat na odezvu po vyslání příkazu ETRN (v sekundách). Jestliže vzdálený SMTP server v tomto limitu neodpoví, předpokládá se, že nemá žádné zprávy pro danou doménu, a spojení se ukončí.

Optimální hodnota závisí především na rychlosti internetové linky a výkonu (resp. zatížení) vzdáleného serveru. Příliš nízké hodnoty mohou způsobovat, že se čekání ukončí dříve, než vzdálený server stačí odpovědět, a zprávy se na něm budou hromadit. Naopak příliš vysoké hodnoty budou zdržovat zavěšení linky a zvyšovat náklady na internetové připojení.

Jazyk chybových hlášení Jazyk, v němž budou zasílána chybová, varovná a informativní hlášení serveru (např. informace o nedoručitelnosti zprávy, o nalezený virus, přihlášení a odhlášení z e-mailové konference atd.).

Poznámka: Hlášení serveru jsou uložena v podadresáři `reports` adresáře, kde je *Kerio MailServer* instalován (soubory používají kódování znaků UTF-8). Zkušený správce tak může jednotlivá hlášení modifikovat, případně vytvořit vlastní jazykovou variantu.

Použít zabezpečení SSL, je-li to možné SMTP server se při odesílání každé zprávy pokusí navázat nejprve šifrované spojení (SSL), a teprve pokud zjistí, že jej vzdálený

server nepodporuje, naváže nešifrované spojení. Tak je zajištěna maximální možná bezpečnost odesílaných e-mailů.

7.3 Aliasy

Aliasy slouží k vytváření tzv. virtuálních e-mailových adres. Princip virtuálních adres nejlépe objasní několik jednoduchých příkladů:

1. Všechny zprávy poslané na adresu `info@nasefirma.cz` mají být ukládány do veřejné složky *Info*. Definujeme alias:

`info → #public/Info`

Detailní informace naleznete v kapitole 10.5.

2. Zprávy poslané na neplatné adresy (tj. adresy, kde část před znakem @ neodpovídá žádnému uživatelskému účtu ani aliasu) mohou být doručovány vybranému uživateli (typicky správci). Toto zajistí alias:

`* → Admin`

Nebude-li tento (nebo následující) alias definován, pak bude *Kerio MailServer* takové zprávy vracet odesílatelům jako nedoručitelné.

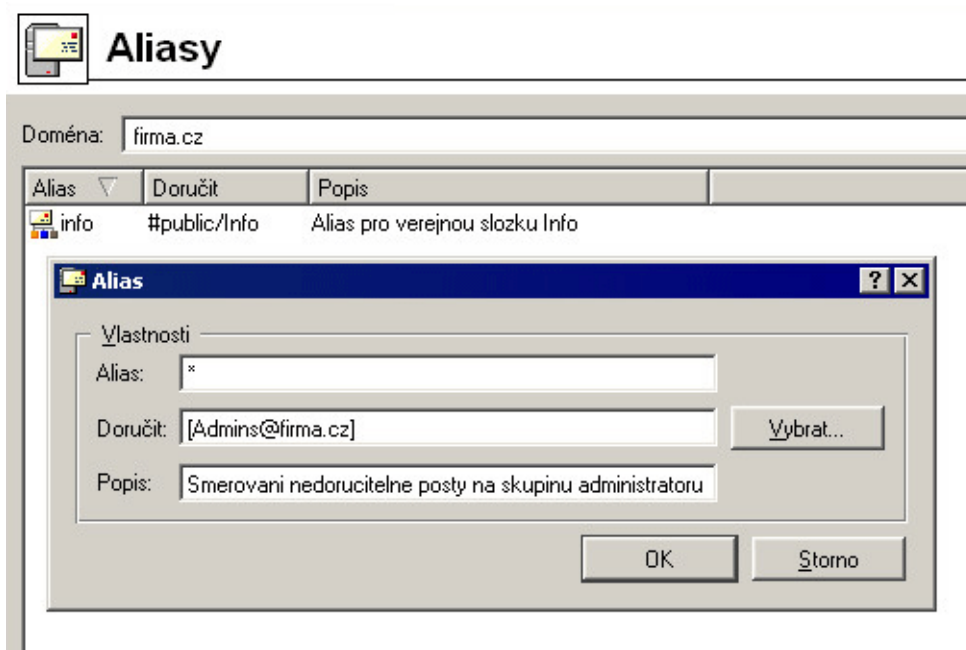
3. Obdobně lze definovat alias:

`* → *@domena.cz`

To znamená, že nebude-li lokální část adresy (tj. část před znakem @) vyhovovat žádnému lokálnímu uživatelskému účtu ani aliasu, e-mail se přepošle do zadané domény (lokální část zůstane zachována). Toho lze využít např. pro přeposílání zpráv mezi pobočkami firmy, které používají různé domény.

4. Pro doplnění libovolného počtu znaků v aliasu lze použít znak `*` (např.: `fax*`, `*sms*`, `a*00*` apod.). Alias pak bude fungovat pro všechny e-mailové adresy, které vyhoví této masce.
5. Pro doplnění právě jednoho znaku v aliasu lze použít znak `?` (např.: `vo?ka` pokryje adresy `vozka` i `voska`).

Poznámka: Aliasy lze rovněž použít pro přiřazení další adresy uživateli nebo skupině, případně přeposílání pošty pro uživatele či skupinu na jiné adresy. Toto však doporučujeme provádět přímo v definici uživatele (viz kapitola 6.1), resp. skupiny (viz kapitola 6.2).

Definice aliasů

Definice aliasů se provádí v sekci *Nastavení domény / Aliasy*.

Nejprve je třeba zvolit doménu, v níž budou aliasy definovány. Aliasy se totiž vždy vzta-hují k některé z lokálních domén, a proto stačí do záhlaví aliasu zapsat pouze lokální část adresy (tj. část před znakem @).

Přidání aliasu se provede tlačítkem *Přidat*, po jehož stisku se zobrazí dialog s těmito položkami:

Popis Textový popis aliasu. Slouží pouze pro potřebu správce, může obsahovat libovol-né informace nebo zůstat nevyplněn.

Alias Virtuální adresa (např. obchod nebo jan.novak)

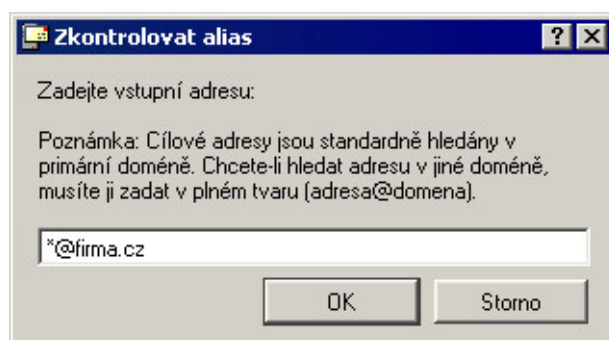
Doručit Komu mají být zprávy poslané na tuto adresu doručovány. Do tohoto pole je možno uvést: lokální uživatelský účet, lokální skupinu (v hranatých závorkách), vnější e-mailovou adresu anebo jiný alias. Lokálního uživatele nebo skupinu není nutno zapisovat ručně, tlačítkem *Vybrat* je lze vybrat ze seznamu (při ručním zadávání je třeba uvést jméno uživatele nebo skupiny včetně domény).

Stejný dialog se zobrazí také po stisku tlačítka *Změnit* (úprava aliasu). Tlačítkem *Odebrat* lze alias odstranit.

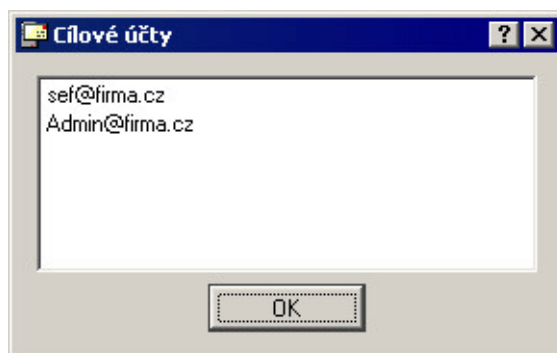
Kontrola aliasů

Vytváříme-li složitější aliasy (víceúrovňové, vícenásobné atd.), může snadno dojít k chybě (např. pouhým překlepnutím při zapisování). *Kerio MailServer* obsahuje funkci pro kontrolu aliasů, která pro zadanou e-mailovou adresu zobrazí seznam lokálních účtů a externích adres, na něž bude e-mail doručen.

Ke kontrole aliasů slouží tlačítko *Zkontrolovat*. Po jeho stisku je třeba zadat adresu, která má být zkontrolována (byl-li předtím nějaký alias v seznamu označen, nabídne se automaticky).

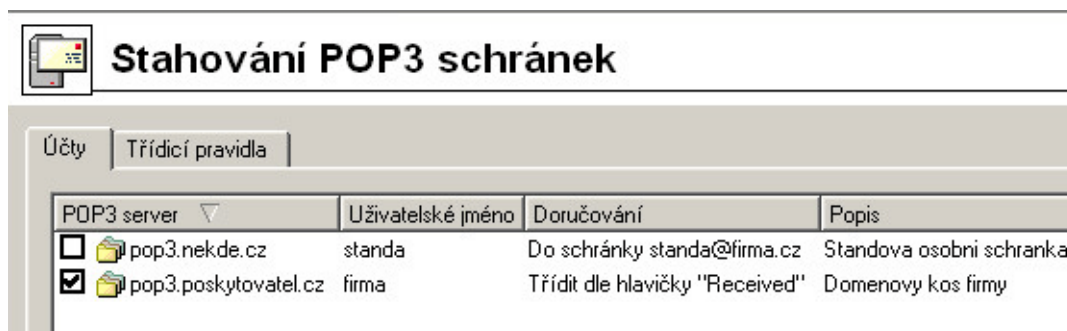
Po stisku tlačítka *OK* se provede kontrola a zobrazí výsledek (tzn. seznam účtů a adres, na které bude tento alias doručován).

7.4 Vzdálené POP3 schránky

Kerio MailServer umí vybírat zprávy z POP3 schránek na jiných poštovních serverech a zprávy doručovat buď do lokálních schránek, nebo je odesílat na jiné e-mailové adresy.

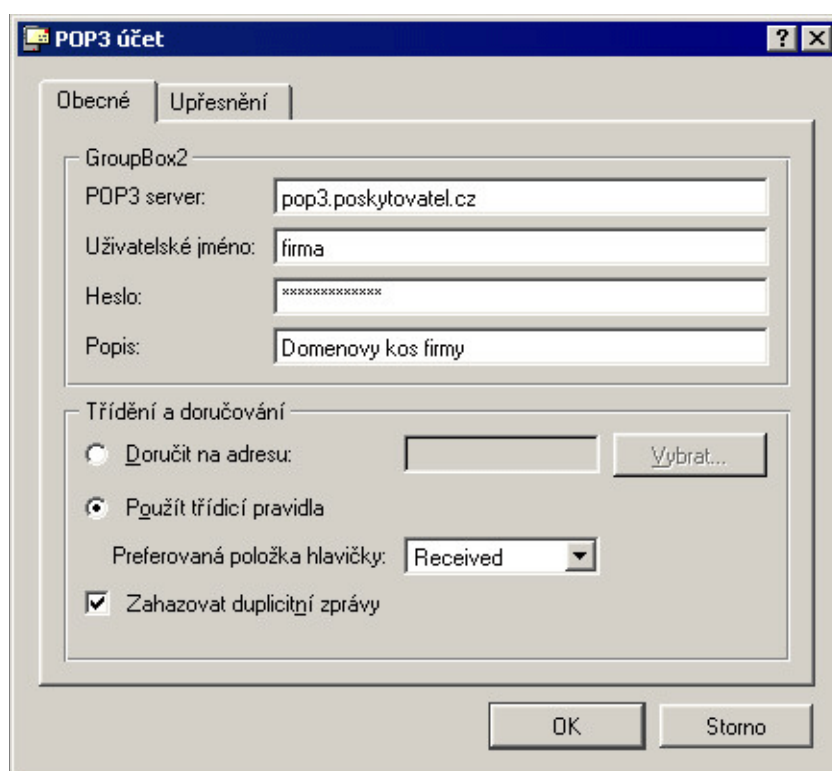
Upozornění: Stahování POP3 schránek je řízeno pouze plánovačem (viz kapitola 4.4)! Je důležité si uvědomit, že podnětem k vybrání vzdálených schránek NENÍ připojení klienta na svou schránku v *Kerio MailServeru* nebo odeslání e-mailu.

Definice vzdálených POP3 schránek

Vzdálené schránky, které mají být vybírány, je možno definovat v sekci *Konfigurace / Stahování POP3 schránek*, záložka *Účty*.

Tlačítkem *Přidat* lze přidat nový účet (tedy vzdálenou schránku). Záložka *Obecné* slouží k nastavení základních parametrů přístupu ke schránce a způsobu doručování stažených zpráv.

POP3 server DNS jméno nebo IP adresa POP3 serveru, na němž se schránka nachází.

Uživatelské jméno, Heslo Uživatelské jméno a heslo k této schránce.

Popis Libovolný textový popis POP3 účtu (pro lepší orientaci správce)

Doručit na adresu Všechny zprávy z této schránky mají být doručeny na jednu adresu. Zde je možno zadat: lokálního uživatele, lokální skupinu, alias nebo externí e-mailovou adresu. Lokálního uživatele nebo skupinu lze vybrat ze seznamu stiskem tlačítka *Vybrat*.

Použít třídící pravidla Zprávy z této schránky budou tříděny podle třídících pravidel (viz dále).

Preferovaná položka hlavičky Položka hlavičky, která bude primárně použita k třídění. Je možno zadat libovolnou hlavičku (název bez dvojtečky) nebo vybrat z předdefinovaných (*X-Envelope-To*, *Received* nebo *Delivered-To*). Nenalezne-li se v hlavičce e-mailu tato položka, nebo v této položce žádná adresa, která by vyhovovala alespoň jednomu třídicímu pravidlu, pokračuje se prohledáváním položek *Resent-To* a *Resent-Cc* a v případě neúspěchu ještě položek *To* a *Cc*. Není-li adresa nalezena ani v těchto položkách, zpráva se buď doručí podle implicitního pravidla (viz dále) nebo zahodí.

Zahazovat duplicitní zprávy Bude-li po zapnutí této volby ve vzdálené schránce nalezena tatáž zpráva ve více identických kopiích, bude tato zpráva zpracována pouze jednou a ostatní kopie zahozeny.

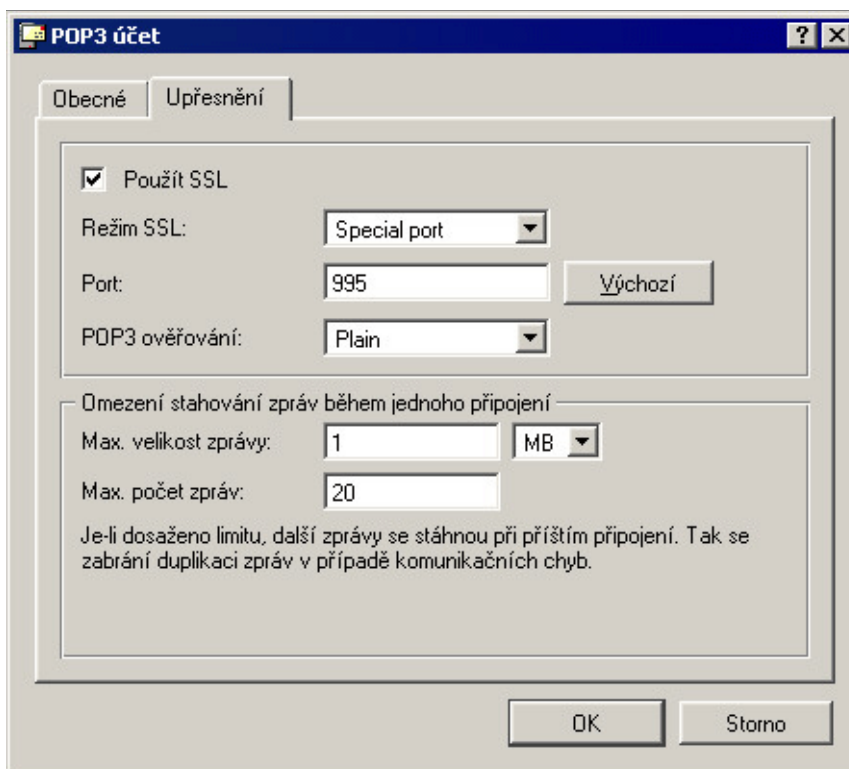
K duplikaci zpráv dochází, jestliže je do doménové schránky doručena zpráva, jejíž hlavička obsahuje více příjemců z této domény. Pak je zpráva do schránky doručena tolikrát, kolik bylo původních příjemců. Tyto zprávy se liší pouze svou SMTP obálkou, která je však při uložení do schránky oříznuta. Jednotlivé kopie zprávy ve schránce jsou pak již zcela identické. Při klasickém POP3 třídění pak každý příjemce dostane každou z těchto zpráv, protože ve všech je obsažena jeho adresa (tzn. každý příjemce obdrží tuto zprávu tolikrát, kolik je příjemců). Zahazování duplicitních zpráv zajistí, že každý příjemce obdrží tuto zprávu pouze jednou.

V záložce *Upřesnění* je možno definovat další upřesňující parametry:

Použít SSL Spojení s POP3 serverem bude zabezpečeno (šifrováno) SSL.

Režim SSL Způsob zabezpečení celé komunikace s POP3 serverem. Možnosti jsou: *Special port* (spojení šifrované SSL bude navázáno na speciálním portu) nebo *STLS command* (nejprve se naváže nešifrované spojení, poté se příkazem STLS přepne do šifrovaného režimu). Informaci o zabezpečení komunikace s POP3 serverem vám poskytne jeho správce.

POP3 ověřování Způsob ověřování na POP3 serveru: *Plain* (heslo se posílá v přímém tvaru) nebo *APOP* (heslo se posílá zašifrované, aby nemohlo být odposlechnuto a

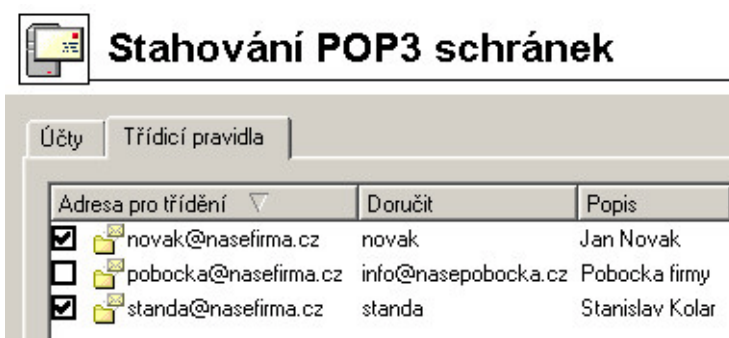

zneužito). Informaci o tom, který typ ověřování má být použit, získáte od správce POP3 serveru.

Max. velikost zprávy Maximální velikost zprávy, kterou bude dovoleno ze schránky stáhnout při jednom připojení. Objeví-li se ve schránce zpráva, jejíž velikost přesahuje tuto hodnotu, stáhne *Kerio MailServer* pouze tuto zprávu a stahování ukončí. Další zprávy budou staženy až při dalším připojení.

Max. počet zpráv Maximální počet zpráv, který má být stažen při jednom připojení (bude-li tedy ve schránce větší počet zpráv, budou staženy po dávkách). Hodnota 0 (nula) znamená, že není nastaven žádný limit. Omezení maximálního počtu stahovaných zpráv má význam v případě pomalého internetového připojení (zejména vytáčené linky). Velký počet objemných zpráv ve schránce totiž způsobí, že *Kerio MailServer* vyčítí linku na velmi dlouhou dobu. Nastavením maximálního počtu zpráv stahovaných při jednom připojení se tato doba rozdělí na několik kratších úseků (v intervalech daných plánováním).

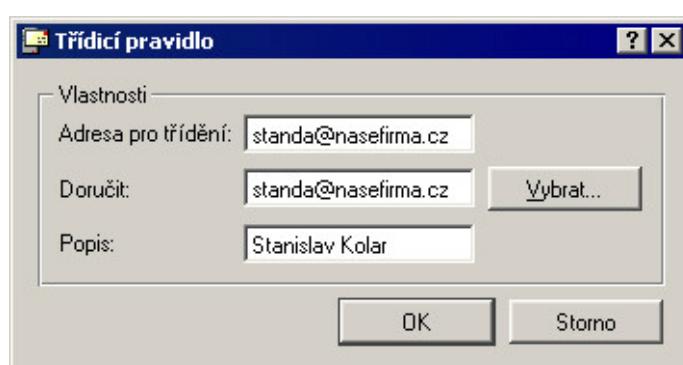
Pomocí zaškrtnutí pole vlevo vedle definice pravidla lze vybrané pravidlo dočasně „vyřadit“.

Třídící pravidla

Třídící pravidla určují, jakým způsobem mají být zprávy vybrané ze vzdálené POP3 schránky rozděleny lokálním uživatelům, případně přeposlány na externí e-mailové adresy. K definici třídících pravidel slouží záložka *Třídící pravidla*.

Tlačítkem *Přidat* lze přidat nové třídící pravidlo:

Adresa pro třídění E-mailová adresa, která bude hledán ve vybrané položce hlavičky zprávy. Musí být uvedena kompletní, podřetězec je nepřipustný.

Doručit Komu má být zpráva vyhovující tomuto pravidlu doručena. Je možno zadat: lokálního uživatele, lokální skupinu, alias nebo externí e-mailovou adresu. Lokálního uživatele nebo skupinu lze vybrat ze seznamu stiskem tlačítka *Vybrat*.

Popis Libovolný textový popis třídícího pravidla (např. pro vysvětlení jeho účelu)

Pomocí zaškrtnutí pole vlevo vedle definice pravidla lze vybrané pravidlo dočasně „vyřadit“.

Kapitola 7 Odesílání a příjem pošty

Speciální třídící pravidla

V třídících pravidlech mohou být také definována pravidla v tomto tvaru:

- * → adresa (tzv. implicitní pravidlo) — na tuto adresu budou doručovány všechny e-maily, které nevyhoví žádnému jinému třídícímu pravidlu. Nebude-li toto pravidlo definováno, budou takové e-maily zahazovány.
- *@domena.cz → *@jinadomena.cz — všechny zprávy, jejichž adresy obsahují zadanou doménu, budou přeposílány do specifikované domény.

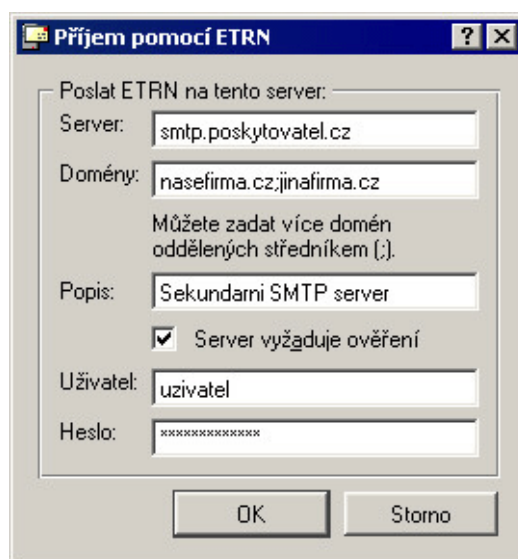
Žádné jiné použití znaku hvězdička (např. pro doplnění části adresy) není povoleno.

7.5 Příjem pošty pomocí příkazu ETRN

V sekci *Konfigurace / Příjem pomocí ETRN* je možno definovat SMTP servery, z nichž má být pošta přijímána pomocí příkazu ETRN (typicky se jedná o sekundární, příp. terciární servery pro danou doménu či domény).

Tlačítkem *Přidat* lze přidat další server, z něhož má být pošta tímto způsobem přijímána:

7.6 Antispamová ochrana SMTP serveru

Server DNS jméno nebo IP adresa serveru

Domény Výčet domén, pro něž tento server uchovává poštu. Názvy jednotlivých domén se oddělují středníkem (;).

Popis Textový popis definice ETRN serveru. Slouží pouze pro potřebu správce, může obsahovat libovolné informace nebo zůstat nevyplněn.

Server vyžaduje ověření Zapněte tuto volbu, jestliže tento server vyžaduje ověření uživatelským jménem a heslem

Uživatel, Heslo Příslušné uživatelské jméno a heslo.

Tlačítkem *Změnit* lze upravit nastavení vybraného serveru a tlačítkem *Odebrat* tento server odstranit. Pomocí zaškrťovacího pole vlevo vedle definice serveru lze tento server dočasně „vyřadit“.

7.6 Antispamová ochrana SMTP serveru

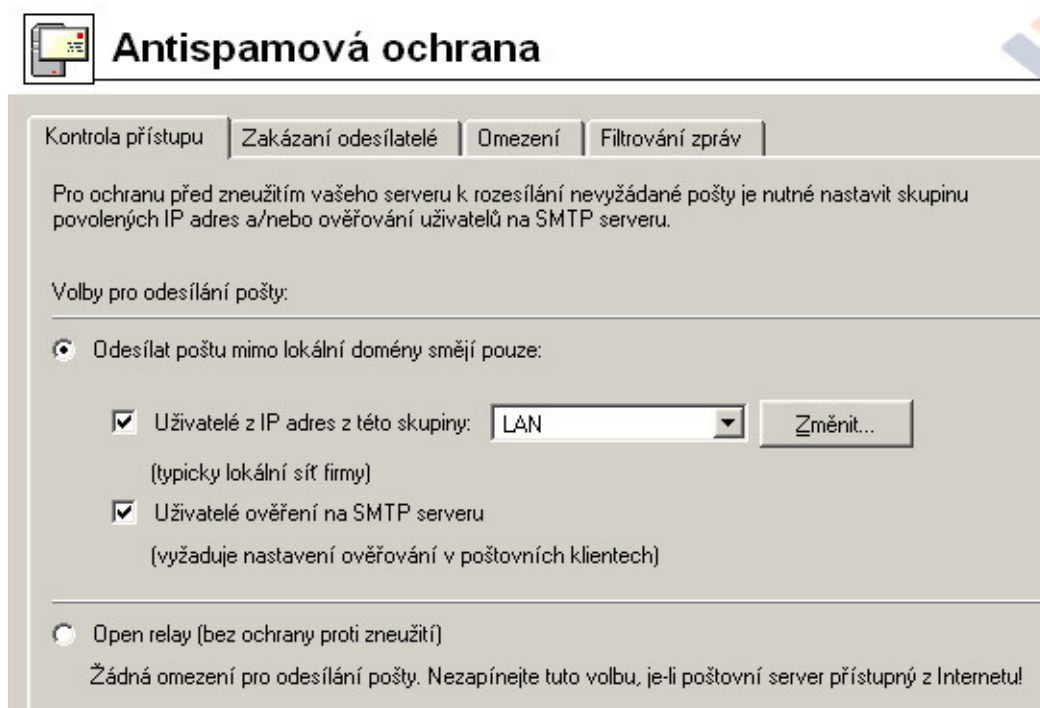
Antispamová ochrana poštovního serveru určuje, kdo a jakým způsobem smí tento server používat a zabráňuje tak jeho zneužití. Je-li SMTP server zpřístupněn do Internetu (což musí být vždy, pokud je na něj nasměrován alespoň jeden MX záznam), může se na něj připojit libovolný klient a poslat přes něj e-mail. Tímto způsobem lze server zneužít k rozesílání nevyžádaných e-mailů (tzv. SPAMů). Příjemce takového e-mailu pak v jeho zdrojovém textu vidí jako odesílající server váš SMTP server, a může si zablokovat příjem zpráv z tohoto serveru. Vaše firma tak může být považována za rozesílatele SPAMů, a v krajním případě může být váš server zaznamenán do databáze SPAM serverů.

Kerio MailServer obsahuje ochranu, která umožňuje definovat, kdo smí přes tento server odesílat e-maily a kam. V principu se může na SMTP server připojit kdokoli, aby poslal e-mail do některé z lokálních domén. Odesílat e-maily do jiných domén naopak smějí pouze oprávnění (typicky lokální) uživatelé.

Nastavení antispamové ochrany

Parametry antispamové ochrany lze nastavit v sekci *Konfigurace / Antispamová ochrana*, záložka *Kontrola přístupu*.

Odesílat poštu mimo lokální domény smějí pouze Tato volba zapíná režim ověřování odesílatelů dle IP adresy nebo jména a hesla (viz dále). Obecně platí, že ověření uživatelé smějí přes tento server odeslat e-mail do libovolné domény, zatímco neověření uživatelé pouze do lokálních domén.

Antispamová ochrana

Kontrola přístupu | Zakázání odesílatelů | Omezení | Filtrování zpráv

Pro ochranu před zneužitím vašeho serveru k rozesílání nevyžádané pošty je nutné nastavit skupinu povolených IP adres a/nebo ověřování uživatelů na SMTP serveru.

Volby pro odesílání pošty:

☒ Odesílat poštu mimo lokální domény smějí pouze:

☒ Uživatelé z IP adres z této skupiny: LAN Změnit...
(typicky lokální síť firmy)

☒ Uživatelé ověření na SMTP serveru
(vyžaduje nastavení ověřování v poštovních klientech)

☐ Open relay (bez ochrany proti zneužití)

Žádná omezení pro odesílání pošty. Nezapínejte tuto volbu, je-li poštovní server přístupný z Internetu!

Uživatelé z IP adres z této skupiny Zde je možno nastavit skupinu IP adres, z nichž bude možno odeslat e-mail do libovolné domény. V poli *Skupina IP adres* se zobrazují skupiny definované v sekci *Konfigurace / Definice / Skupiny IP adres*. Tlačítkem *Změnit* je možno upravit vybranou skupinu nebo vytvořit novou.

Uživatelé ověření na SMTP serveru Právo odeslat e-mail do libovolné domény budou mít uživatelé, kteří se na SMTP serveru ověří uživatelským jménem a heslem. Tuto možnost mají tedy všichni uživatelé, kteří mají v *Kerio MailServeru* vytvořen svůj uživatelský účet.

Ověřování podle IP adres a podle uživatelských jmen funguje nezávisle — uživatel tedy musí splnit alespoň jednu z těchto podmínek.

Open relay Je-li zvolen tento režim, pak SMTP server nekontroluje uživatele, kteří přes něj odesílají e-mail. Libovolný uživatel tedy může odeslat e-mail do libovolné domény.

Upozornění: Nedoporučujeme používat tento režim, jestliže je *Kerio MailServer* dostupný z Internetu (tzn. má veřejnou IP adresu a port 25 není blokován firewallem). V takovém případě je totiž téměř jisté, že bude dříve nebo později zneužit k rozesílání nevyžádaných reklamních e-mailů (tzv. spamů) a může se také dostat do veřejných databází nežádoucích SMTP serverů (viz dále).

7.6 Antispamová ochrana SMTP serveru

Ochrana lokálních uživatelů před příjmem nevyžádaných e-mailů

Kerio MailServer umožňuje také blokovat příjem zpráv ze serverů, o nichž bylo zjištěno, že rozesílají nevyžádané e-maily. Přitom umí využít veřejné internetové databáze těchto serverů nebo vlastní databázi (skupinu IP adres).

Definice parametrů této ochrany se provádí v sekci *Konfigurace / Antispamová ochrana*, záložka *MAPS*.

Antispamová ochrana

Kontrola přístupu | Zakázání odesílatelů | Omezení | Filtrování zpráv

Kerio MailServer může odmítnat zprávy odeslané z IP adres uvedených v databázích MAPS, ORDB nebo uživatelské skupině adres.

Mail Abuse Prevention Systems (www.mail-abuse.org)

Realtime Blackhole List	☐ Blokovat	☒ Zaznamenat
Relay Spam Stopper	☒ Blokovat	☒ Zaznamenat
Seznam dial-up uživatelů	☐ Blokovat	☒ Zaznamenat

Open Relay Database (www.ordb.org)

Open Relay Database	☒ Blokovat	☒ Zaznamenat
---------------------	--	--

Uživatelská databáze IP adres spammerů

Skupina IP adres: Zakazane servery

☒ Blokovat	☒ Zaznamenat
--	--

Správce *Kerio MailServeru* může využít databáze *MAPS* nebo *ORDB*. Tyto databáze jsou vzájemně nezávislé a mohou být použity současně.

MAPS — Mail Abuse Prevention Systems

Upozornění: Jedná se o placenou službu. Pokusíte-li se použít tuto službu bez řádné registrace, nebude *Kerio MailServer* fungovat správně! Podrobnosti naleznete na adrese

<http://www.mail-abuse.org/>.

Realtime Blackhole List Seznam všech SMTP serverů, které nejsou ochráněny proti zneužití k rozesílání e-mailů (tzv. open-relay)

Relay Spam Stopper Seznam všech SMTP serverů, o nichž bylo zjištěno, že byly již alespoň jednou zneužity k rozeslání nevyžádaných e-mailů (podmnožina skupiny Realtime Blackhole List)

Kapitola 7 Odesílání a příjem pošty

Seznam dial-up uživatelů Seznam uživatelů připojených do Internetu vytáčenými linkami (vytváří se podle údajů od poskytovatelů Internetu na celém světě). Tito uživatelé by měli odesílat e-maily výhradně prostřednictvím SMTP serveru svého poskytovatele internetového připojení a neměli by se připojovat na cizí SMTP servery.

ORDB — Open Relay Database

Tato služba je zdarma. Bližší informace naleznete na adrese <http://www.ordb.org/>.

Open Relay Database Databáze SMTP serverů, které nejsou ochráněny proti zneužití k rozesílání e-mailů.

U každé z těchto skupin lze nastavit, zda se má o přijatém e-mailu vytvořit záznam (volba *Zaznamenat*) nebo tento e-mail odmítnout (volba *Blokovat*). Je-li zapnuta volba *Zaznamenat*, informace se zapisují do záznamu *Warning*. Analýzou tohoto záznamu lze získat seznam IP adres serverů, z nichž byly nevyžádané e-maily rozesílány.

Uživatelská databáze IP adres spammerů Zde je možno vybrat vlastní skupinu IP adres SMTP serverů (případně uživatelů), o nichž víte, že rozesílají nevyžádané e-maily. Tlačítkem

Změnit lze vybranou skupinu upravit nebo vytvořit novou skupinu.

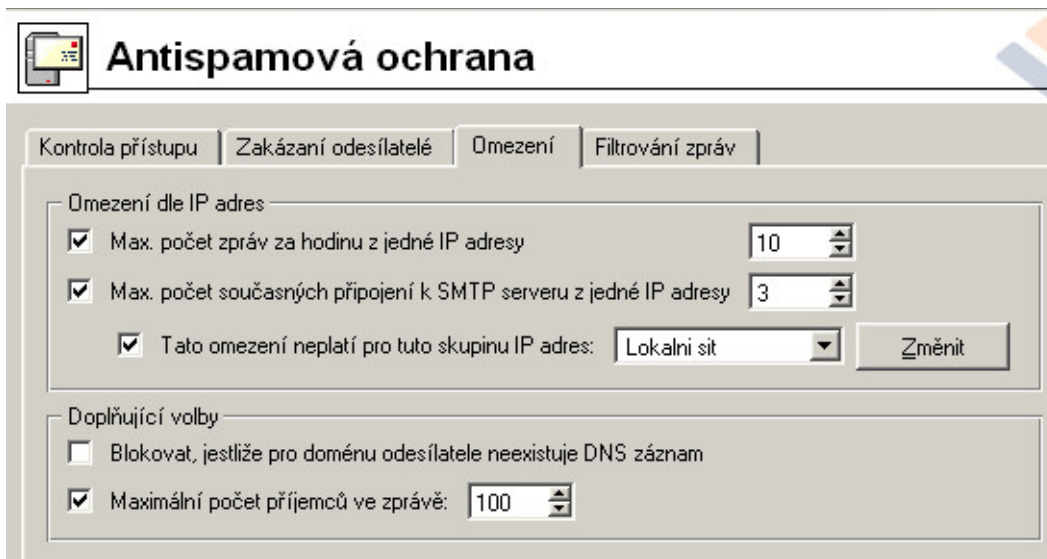
Další omezení

Kromě úplného blokování určitých odesílatelů umožňuje *Kerio MailServer* nastavit také obecná omezení, která nebrání v odesílání pošty, ale zamezují např. zahlcení serveru dávkovým odesíláním velkého počtu zpráv či navázáním velkého počtu spojení (tzv. DoS útok). Tato nastavení se provádějí v záložce *Omezení*.

Max. počet zpráv za hodinu... Maximální počet zpráv, který smí být odeslán z jedné IP adresy během jedné hodiny. Takto se server brání zaplnění diskového prostoru velkým počtem zpráv (zpravidla identických a nežádoucích).

Max. počet současných připojení... Maximální počet současných TCP spojení na port SMTP serveru z jedné IP adresy. Toto je ochrana proti tzv. DoS útoku (Denial Of Service — velké množství současně navázaných spojení vyčerpá systémové prostředky a ostatní klienti již nemohou spojení se serverem navázat).

Tato omezení neplatí pro tuto skupinu IP adres Skupina IP adres, na niž se výše uvedená omezení nevztahují. Zpravidla to bývá skupina lokálních uživatelů (viz záložka *Kontrola přístupu*). Tito uživatelé odesílají přes *Kerio MailServer* veškerou svou odchozí poštu — počet zpráv odeslaných na tento server je proto výrazně vyšší než

v případě vnějších uživatelů (serverů), kteří jej používají pouze pro odeslání pošty do některé z lokálních domén.

Blokovat, jestliže neexistuje DNS záznam Při přijetí zprávy *Kerio MailServer* zkontroluje, zda pro doménu odesílatele existuje záznam v DNS, a pokud ne, zprávu odmítne. Toto je ochrana proti smyšleným adresám odesílatelů.

Poznámka: Zapnutí této volby může zpomalovat činnost *Kerio MailServeru* (doby odezvy DNS serverů mohou být i několik sekund).

Maximální počet příjemců ve zprávě Maximální akceptovatelný počet adresátů v e-mailové zprávě (tj. v položce Rcpt To: SMTP obálky). Toto je ochrana proti zacyklení zprávy mezi dvěma či několika SMTP servery.

Filtrování zpráv podle obsahu hlaviček

Antispamová ochrana umožňuje také filtrovat zprávy na základě obsahu určité položky hlavičky (např. adresy příjemce) či absence této položky v hlavičce. Detaily naleznete v kapitole 7.7.

7.7 Globální filtr zpráv

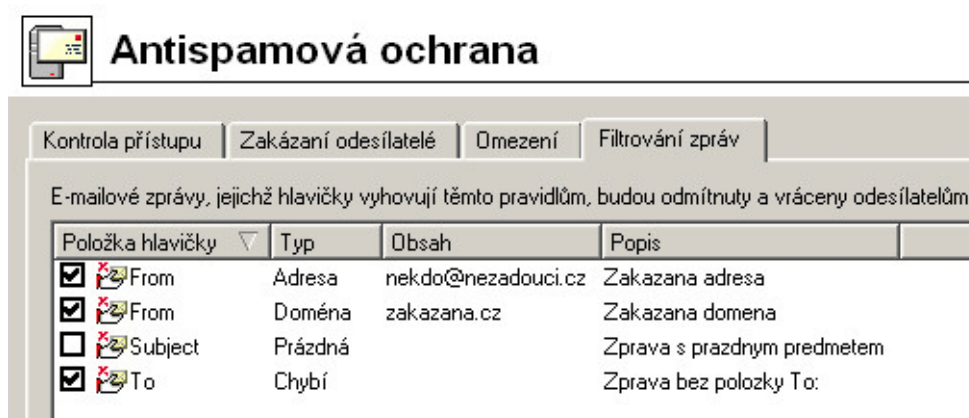
Filtrování zpráv si může nastavit každý uživatel individuálně pomocí rozhraní *Webmail*. Kromě toho lze v *Kerio MailServeru* nastavit i globální filtrování, platné pro všechny příchozí zprávy. Globální filtr však neumožňuje volit akci, která se má se zprávou provést, umí pouze odmítnat (vracet) zprávy vyhovující daným podmínkám.

Kapitola 7 Odesílání a příjem pošty

Poznámka: Jedná se o filtrování podle obsahu různých položek hlavičky (např. adresa odesílatele, příjemce, kopie atd.). Filtrování příloh se nastavuje v sekci *Konfigurace / Antivirus*.

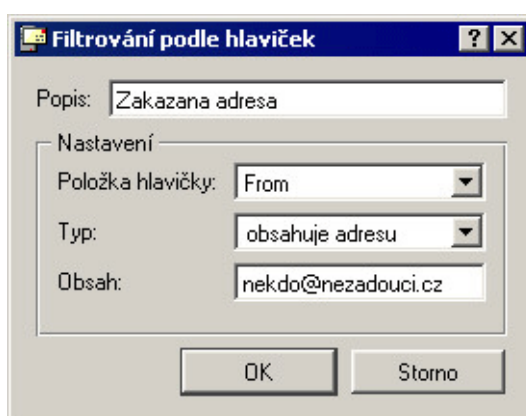
Nastavení globálního filtru

Pravidla pro globální filtrování zpráv lze definovat v sekci *Konfigurace / Antispamová ochrana*, záložka *Filtrování zpráv*.

Každé filtrovací pravidlo se zobrazuje na jedné řádce. Vlevo vedle pravidla je zaškrťovací pole, kterým lze pravidlo povolit či zakázat. Tímto způsobem lze pravidlo dočasně vyřadit z činnosti, aniž by bylo nutno jej mazat a poté znovu přidávat.

Stiskem tlačítka *Přidat* (resp. *Změnit*) se zobrazí dialog pro definici či úpravu pravidla.

Filtrovací pravidlo sestává z následujících položek:

Popis Textový popis pravidla (pro snazší orientaci)

7.8 Antivirová kontrola a filtrování příloh

Položka hlavičky Testovaná položka hlavičky e-mailu. Je možno vybrat z několika předdefinovaných (*From*, *To*, *Cc*, *Subject* a *Sender*) nebo zadat vlastní (např. *X-Envelope-To*). Zadává se vždy pouze název položky, bez dvojtečky.

Typ Typ podmínky, na niž bude položka testována. Možné typy jsou: *je prázdná* (položka je prázdná), *chybí* (v hlavičce zprávy není vůbec obsažena), *obsahuje adresu* (obsahuje konkrétní e-mailovou adresu), *doménu* (obsahuje e-mailovou adresu z této domény) a *obsahuje podřetězec*.

Obsah Požadovaný obsah položky (v závislosti na zvoleném typu)

Příklad: Chceme, aby server blokoval všechny e-maily odesílané z adresy *nekdo@nezadouci.cz*. Zadáme pravidlo, kde se bude testovat položka *From*. Typ podmínky zvolíme *obsahuje adresu* (tj. konkrétní e-mailová adresa) a do položky *Obsah* zadáme požadovanou e-mailovou adresu, tedy *nekdo@nezadouci.cz*.

Příklad 2: Chceme odmítat všechny zprávy, v nichž chybí položka *To* (Komu). Tento jev je charakteristický pro zprávy, které jsou hromadně rozesílané nějakým generátorem, což platí zejména pro nevyžádané reklamní e-maily (tzv. SPAMy). Zvolíme tedy hlavičku *To* a typ *chybí*. V tomto případě samozřejmě není třeba specifikovat žádnou hodnotu.

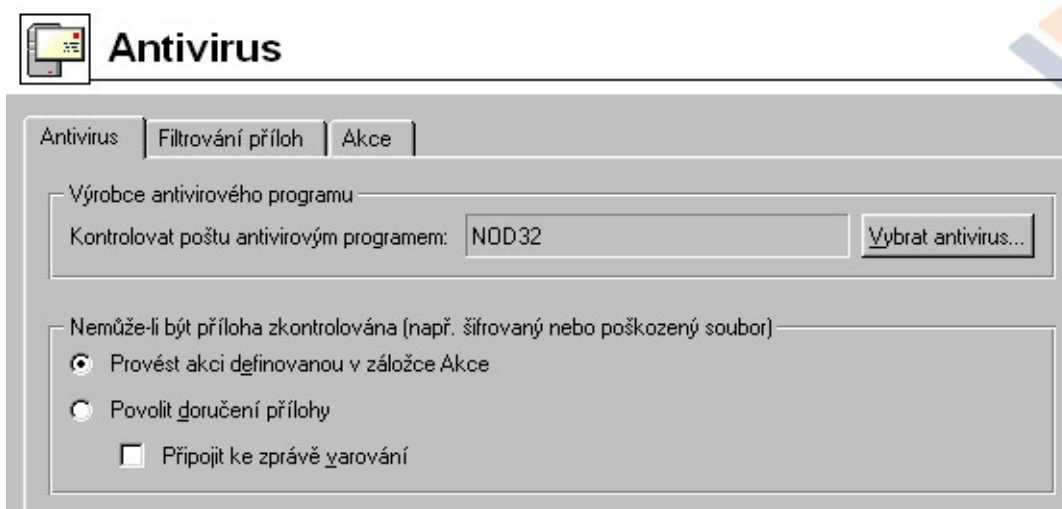
7.8 Antivirová kontrola a filtrování příloh

Kerio MailServer umožňuje provádět antivirovou kontrolu všech přichozích i odchozích e-mailů externím antivirovým programem. Antivirový program musí být nainstalován na tomtéž počítači jako *Kerio MailServer*. Licence antivirového programu musí splňovat licenční podmínky dané jeho výrobcem (typicky stejný nebo vyšší počet uživatelů, pro který je licencován *Kerio MailServer*, nebo speciální serverová licence).

Rozhraní mezi *Kerio MailServerem* a antivirovým programem vytvářejí speciální moduly (pro každý antivirus jeden modul). Správce poštovního serveru musí vybrat odpovídající modul podle toho, jaký antivirus chce pro kontrolu pošty používat. Bude-li nastaven určitý modul a odpovídající antivirus nebude nainstalován nebo nebude fungovat správně, *Kerio MailServer* bude pracovat normálně, ale zprávy nebudou kontrolovány proti virům. V záznamu *Error* se objeví chybové hlášení, že antivirová kontrola nefunguje.

Kerio MailServer je rovněž dodáván ve speciální verzi s integrovaným antivirem *McAfee*. Nastavení antivirové ochrany v *Kerio MailServeru* je v tomto případě poněkud odlišné (viz sekce *Integrovaný McAfee Anti-Virus*). Externí *McAfee Anti-Virus Kerio MailServer* nepodporuje.

Kromě spolupráce s antivirovým programem nabízí *Kerio MailServer* také možnost filtrování určitých typů e-mailových příloh (dle přípony soubory nebo MIME typu), bez ohledu na to, zda jsou virem infikovány, či nikoliv.

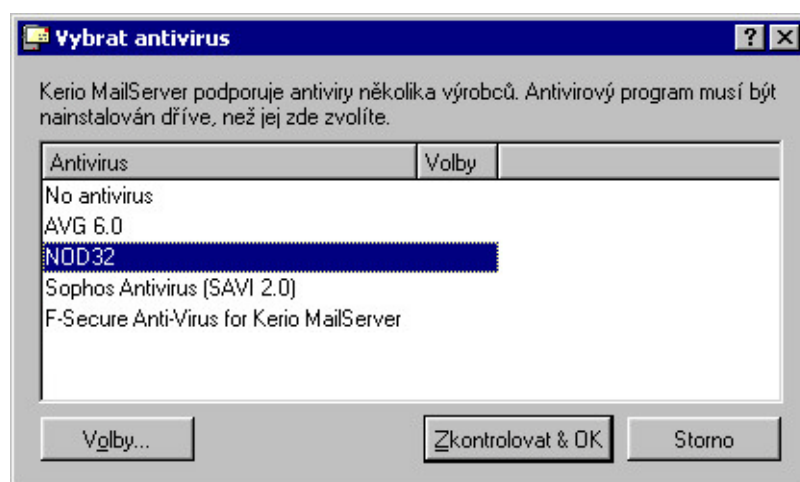

Výběr modulu pro spolupráci s antivirovým programem

K nastavení parametrů antivirové kontroly slouží sekce *Konfigurace / Antivirus*, záložka *Antivirus*.

Kontrolovat poštu antivirovým programem Toto pole zobrazuje antivirový program, který je používán pro kontrolu pošty. Výraz (none) znamená, že není použit žádný antivirus (antivirová kontrola nebude prováděna).

Vybrat antivirus... Toto tlačítko otevírá dialog pro výběr modulu pro spolupráci s některým antivirovým programem. Antivirový program musí být nainstalován dříve, než jej zde vyberete (před instalací antivirového programu doporučujeme zastavit službu *MailServer Engine*).

7.8 Antivirová kontrola a filtrování příloh

Po označení požadovaného antivirového modulu je možno tlačítkem *Volby* nastavit upřesňující parametry (jsou dostupné pouze u některých modulů). Tlačítko *Zkontrolovat & OK* provede test vybraného antiviru, a je-li test úspěšný, bude tento antivirus nadále používán. Je-li test neúspěšný, zůstane nastaven přechodí modul a do záznamu *Error* (viz kapitola 11.6) se zapíše příslušná chybová hlášení.

Volba *No antivirus* vypíná antivirovou kontrolu.

Nemůže-li být příloha zkontrolována Specifikuje akci, která se má provést, jestliže antivirový program nemůže přílohu zprávy zkontrolovat (např. v případě, že se jedná o komprimovaný soubor chráněný heslem). Možnosti jsou:

- *Provést akci definovanou v záložce Akce* — se zprávou bude naloženo, jako by příloha byla infikována (tj. bude buď doručena bez této přílohy, nebo vrácena odesílateli). Tato volba je bezpečná, ale prakticky znemožňuje posílání archivů chráněných heslem.
- *Povolit doručení přílohy* — zpráva (resp. inkriminovaná příloha) bude doručena nezkontrolovaná. V tomto případě doporučujeme zapnout také volbu *Připojit ke zprávě varování* (uživatel by měl být upozorněn na to, že zpráva může stále obsahovat viry).

Podporované antivirové programy

Kerio MailServer podporuje několik externích antivirových programů různých výrobců (např. Eset Software, Grisoft, F-Secure atd.) pro operační systémy Windows a Linux. Skupina podporovaných antivirů, stejně jako verze jednotlivých programů a obchodní podmínky, se však mohou často měnit, a proto tyto informace uvěřujeme pouze na našich WWW stránkách (<http://www.kerio.cz/>), kde mohou být pravidelně aktualizovány.

Integrovaný McAfee Anti-Virus

V integrované verzi má záložka *Antivirus* pozměněnou podobu — umožňuje pouze konfiguraci antiviru *McAfee* (toto je zároveň jediný rozdíl oproti standardní verzi).

Kontrolovat poštu antivirovým... Zapnutí nebo vypnutí kontroly zpráv integrovaným antivirem *McAfee*.

Zkus aktualizovat každých Nastavení intervalu automatické aktualizace virové databáze a vlastního antivirového programu (v hodinách). Informace o provedených aktualizacích naleznete v záznamu *Security* (viz kapitola 11.6).

Poznámka: Automatická aktualizace vyžaduje funkční připojení do Internetu a nepodporuje automatické vytáčení. V případě vytáčené linky je vhodné provádět aktualizaci ručně (viz dále).

Aktualizační soubory se stahují standardním protokolem HTTP. Je-li ve vaší síti firewall nebo proxy server, nastavte jej tak, aby nebyla HTTP komunikace blokována (z počítače, kde *Kerio MailServer* běží).

Aktualizovat nyní Ruční spuštění aktualizace virové databáze a antivirového programu. Po stisku tohoto tlačítka se zobrazí okno znázorňující průběh aktualizace. Informace o provedených aktualizacích naleznete v záznamu *Security* (viz kapitola 11.6).

Poznámka: Okno zobrazující průběh aktualizace je možno kdykoliv zavřít stiskem tlačítka *OK* (není třeba čekat, až bude aktualizace dokončena).

Aktuální virová databáze je stará Stáří virové databáze, která je právě používána (s přesností na minuty). Tento údaj znamená skutečné stáří virové databáze, nikoliv čas uplynulý od posledního pokusu o aktualizaci.

Poslední kontrola nové verze proběhla před Doba, která uplynula od posledního úspěšného pokusu o aktualizaci. Je-li tato doba výrazně (několikanásobně) větší než nastavený interval automatické aktualizace, znamená to, že automatická aktualizace neprobíhá korektně. V tomto případě doporučujeme provést aktualizaci ručně a věnovat pozornost informacím v záznamech *Error* a *Security*.

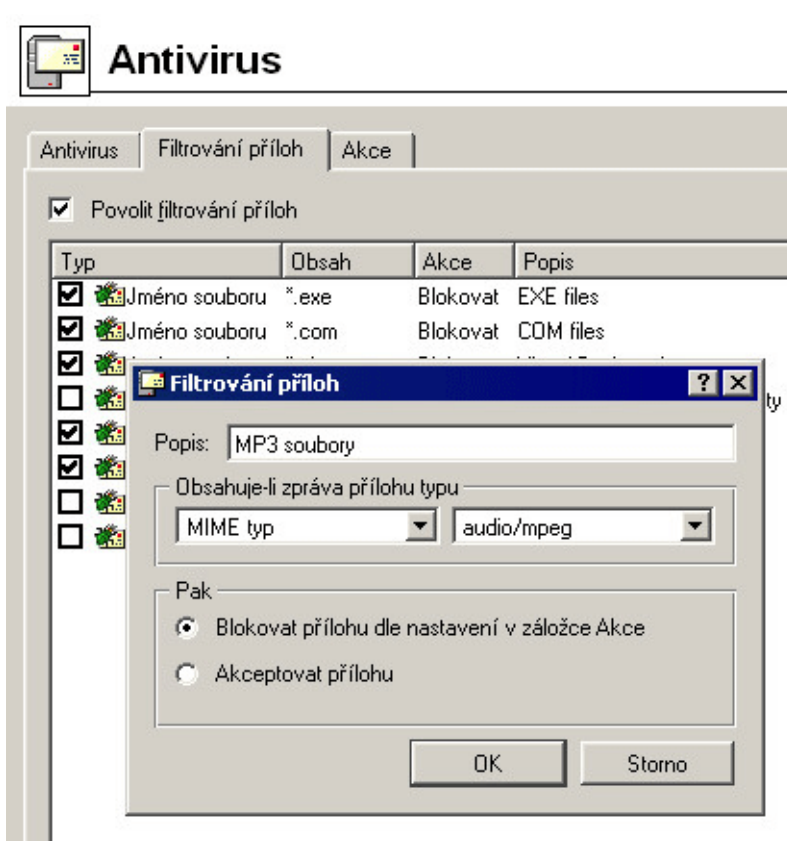
Verze... Verze aktuální virové databáze a antivirového programu

7.8 Antivirová kontrola a filtrování příloh

Poznámka: Dolní část záložky *Antivirus* (nastavení akce pro přílohu, kterou nelze zkontrolovat) je shodná ve standardní i integrované verzi *Kerio MailServeru* (viz předchozí sekce).

Filtrování příloh e-mailů

Filtrování příloh je možno nastavit v záložce *Filtrování příloh*.

Povolit filtrování příloh Tato volba zapíná filtr příloh.

Seznam filtrů Zobrazuje jednotlivé filtry. Vlevo vedle každého filtru se zobrazuje zaškrtnuté pole, které určuje, zda je filtr aktivní či nikoliv. Chcete-li tedy (dočasně) vyřadit určitý filtr, nemusíte jej odebírat, ale stačí jej pouze vypnout.

Po instalaci *Kerio MailServeru* je v seznamu již uvedeno několik předdefinovaných filtrů (všechny jsou ale vypnuty, a záleží pouze na správci serveru, zda je použije či nikoliv, příp. smaže) — např. pro filtrování spustitelných souborů (.com a .exe), Visual Basic skriptů (.vbs) apod.

Tlačítkem *Přidat* lze přidat nový filtr:

Kapitola 7 Odesílání a příjem pošty

Popis Textový popis definovaného filtru (pro přehlednost)

Typ filtru (MIME typ / Jméno souboru) Určuje, zda má být filtrováno podle jména souboru nebo podle typu přílohy specifikovaného ve zprávě (MIME typ — Multi-purpose Internet Mail Extension).

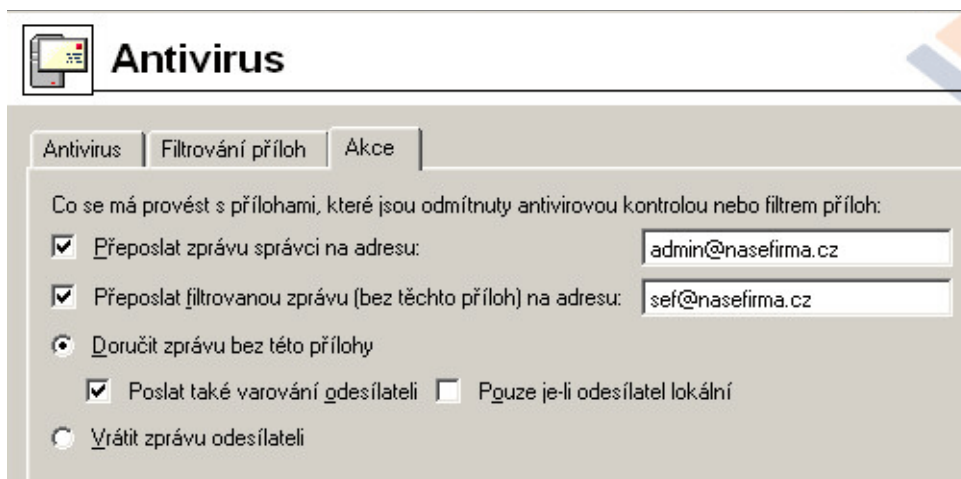
Specifikace typu nebo jména souboru Zadejte (dle nastaveného typu) buď jméno souboru (lze použít hvězdičkovou konvenci, typicky pro filtrování souborů s určitou příponou — např. *.exe) nebo název MIME typu (např. application/x-msdownload nebo application/*). Rovněž je možno vybrat některý z přednastavených typů souborů nebo MIME typů.

Blokovat přílohu podle nastavení v záložce Akce Bude provedena akce definovaná v záložce *Akce* (viz níže).

Akceptovat přílohu Příloha bude ve zprávě ponechána a další pravidla již nebudou brána v úvahu.

Chování serveru při nalezení viru nebo zakázané přílohy

Správce *Kerio MailServeru* může poměrně detailně nastavit, jak se má server chovat, jestliže v e-mailu nalezne virus nebo zakázanou přílohu. K tomuto nastavení slouží záložka *Akce*.

Přeposlat zprávu správci na adresu Zpráva bude přeposlána (v původním tvaru — tedy i s infikovanou nebo zakázanou přílohou) na uvedenou e-mailovou adresu. Nezáleží na tom, zda zde bude uvedena lokální nebo externí adresa.

Přeposlat filtrovanou zprávu na adresu Zpráva bez infikované či zakázané přílohy bude (kromě níže vybraných akcí) také přeposlána na uvedenou e-mailovou adresu. Toho lze využít např. pro ověření správné funkce antivirové kontroly a filtru příloh.

Doručit zprávu bez této přílohy Zpráva bude doručena příjemci, ale bez infikované či zakázané přílohy. Na její místo bude vložena zpráva serveru, že příloha byla odstraněna.

Poslat také varování odesílateli Odesílateli bude posláno varování, že odeslal zprávu s infikovanou či nepovolenou přílohou.

Pouze je-li odesílatel lokální Varování odesílateli se pošle pouze v případě, jestliže je to lokální uživatel *Kerio MailServeru*.

Vrátit zprávu odesílateli Zpráva bude odmítnuta a vrácena odesílateli (v původní podobě).

7.9 Zálohování pošty

Kerio MailServer může ukládat kopie všech zpráv (nebo pouze zpráv odeslaných do Internetu) do speciálních záložních složek nebo je přeposílat na jiný SMTP server. Tak je možné uchovávat zálohu zpráv (např. pro případ selhání disku na počítači serveru či klienta).

Nastavení parametrů zálohování

K nastavení, jaké zprávy a kam mají být zálohovány, slouží sekce *Konfigurace / Zálohování*.

Povolit zálohování pošty Zapnutí / vypnutí zálohování

Zálohovat vše Budou se zálohovat všechny zprávy (tj. odchozí i příchozí)

Pouze odchozí poštu Zálohovat se budou pouze odchozí zprávy (tj. ty, které se neukládají do žádné lokální schránky)

Zálohovat na vzdálenou adresu Kopie všech zpráv budou přeposílány na tuto adresu

Zálohovat do lokální složky Kopie zpráv budou ukládány do lokálních složek, automaticky vytvářených v jmenném prostoru *#backup* (na disku je reprezentován podadresářem *mail_backup* v adresáři, kde je *Kerio MailServer* instalován) podle definovaného formátu.

Zálohování

☒ Povolit zálohování pošty

Zálohování

☒ Zálohovat vše

☐ Pouze gdchozí poštu

Volby

☐ Zálohovat na vzdálenou adresu

☒ Zálohovat do lokální složky

Formát názvu složky: #backup/ %Y-%M

2002-03

Správce záložních složek: admin Vybrat...

(uživatel nebo skupina, kteří mají přístup k záložním složkám)

Formát názvu složky Formát jmen automaticky vytvářených záložních složek. Tento výraz definuje způsob, jakým bude jméno složky vytvořeno. Jméno může obsahovat libovolné znaky, které jsou přípustné pro název souboru, a dále speciální sekven-
ce, za něž bude dosazena určitá hodnota. Je možno použít následující formátovací výrazy:

%Y	rok (čtyřmístné číslo)
%M	měsíc (dvojmístné číslo 01-12)
%D	den (dvojmístné číslo 01-31)
%W	týden v roce (dvojmístné číslo 01-53)
%m	třípísmenná zkratka jména měsíce
%d	třípísmenná zkratka jména dne

Formát jména záložní složky zároveň také určuje, jak často bude složka měněna — tedy např. %Y-%M bude vytvářet novou záložní složku každý měsíc, zatímco %Y-%M-%D každý den. V poli pod formátem jména složky ze zobrazuje ukázka, jak bude toto jméno vypadat k aktuálnímu datu.

Správce záložních složek Tlačítkem *Vybrat* lze vybrat lokálního uživatele nebo skupinu, kteří budou mít přístup k záložním složkám. Je třeba si uvědomit, že do těchto složek se zálohují zprávy všech uživatelů, a proto by k nim měl mít přístup pouze důvěryhodný správce (nanejvýš malá skupina osob).

Poznámky

1. Nastavení intervalu vytváření nových záložních složek (vyplývajícího z formátu jmen) záleží pouze na vůli správce *Kerio MailServeru*. Doporučujeme zohlednit počet zpráv, které přes server procházejí (příp. počet lokálních uživatelů, kteří jej využívají). Větší počet složek, z nichž každá obsahuje menší počet zpráv, zajišťuje rychlejší přístup a je přehlednější.
2. Své zprávy si mohou uživatelé zálohovat také do vlastních složek (vhodným nastavením třídících pravidel). Detaily naleznete v kapitole 10.4.

Zpřístupnění zálohovaných zpráv

Uživatel (příp. skupina uživatelů), který je nastaven jako správce záložních složek, si může vybranou složku přihlásit v rozhraní *Webmail* (stejně jako veřejnou či sdílenou složku — viz kapitola 10.5).

Přihlášené složky

Uživatel: **admin** [nová zpráva](#) | přejít do složky: (vyber složku) | [vyhledávání](#)

Nastavení

- Všeobecná nastavení
- Správa složek
- Sdílení složek
- Přihlášené složky**
- Třídění a notifikace
- Kvóta
- Změnit heslo/PIN
- Zpět ke čtení pošty

admin

- ☒ INBOX
- ☒ Drafts
- ☒ Sent Items

Zobrazit sdílené složky uživatele:

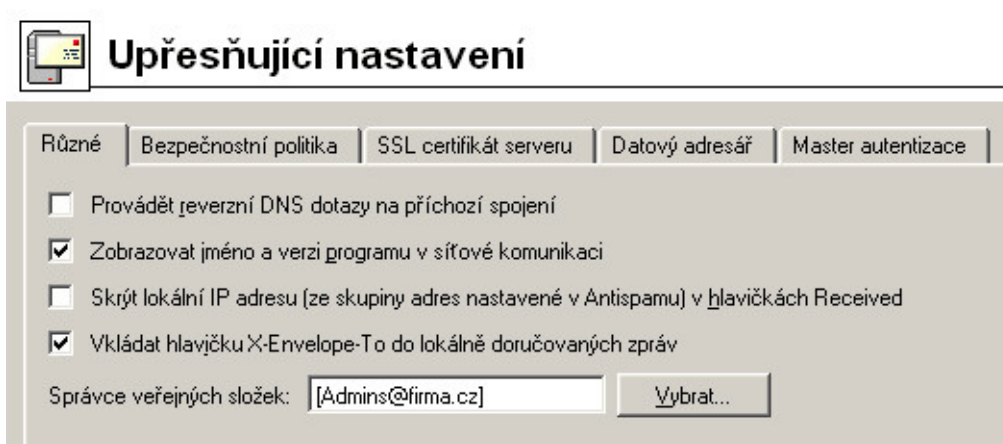
Zálohované zprávy

- ☒ 2002-06

Má-li správce složku přihlášenou, může se zprávami provádět všechny běžné operace (tj. číst, smazat, přeposlat apod.). Rovněž lze využít funkci vyhledávání. Je-li tedy správce požádán o zprávu ze zálohy, může ji jednoduše nalézt prohledáním záložních složek a poté přeposlat adresátovi.

7.10 Upřesňující nastavení

V sekci *Konfigurace / Upřesňující nastavení* lze nastavit některé upřesňující parametry poštovního serveru. Doporučujeme neměnit tato nastavení, pokud si opravdu nejste jisti, co děláte a proč.

Provádět reverzní DNS dotazy na příchozí spojení Převádět IP adresy vzdálených klientů a serverů, které se na *Kerio MailServer* připojují, na DNS jména. Tím dojde k zpřehlednění záznamů, ale činnost *Kerio MailServeru* se tím může zpomalit. Doporučujeme zapínat tuto volbu pouze v případech, kdy vás tyto informace skutečně zajímají.

Zobrazovat jméno a verzi programu v síťové komunikaci Zda se má při síťové komunikaci zobrazovat jméno a verze programu. Vypněte tuto volbu, chcete-li utajit, jaký poštovní server Vaši doménu obsluhuje.

Skrýt lokální IP adresu v hlavičkách Received *Kerio MailServer* bude skrývat lokální IP adresu (ze skupiny IP adres nastavené v sekci *Konfigurace / Antispamová ochrana*) v položce *Received* v hlavičce zprávy.

Do této položky zaznamenává každý SMTP server, přes nějž zpráva projde, od koho a kým byla přijata. První záznam v položce *Received* tedy obsahuje e-mailovou adresu a IP adresu odesílatele. Je-li SMTP server umístěn v privátní síti chráněné firewallem, pak se do této položky zaznamená privátní adresa klienta. To znamená, že v odchozích e-mailových zprávách se de facto rozesílají informace o privátní síti, která je jinak vůči Internetu skryta. Tyto informace by mohly případnému hackerovi usnadnit napadení této sítě. Zapněte tedy tuto volbu, jestliže je *Kerio MailServer* provozován v privátní síti za firewallem (i v případě, že běží na tomtéž počítači jako firewall).

Vazba na antispam je zde z toho důvodu, aby SMTP server rozpoznal lokální IP adresu. V antispamu se zpravidla používá skupina lokálních IP adres, z nichž je možno odesílat poštu do libovolných domén (viz kapitola 7.6), což je výhodné i pro tento účel.

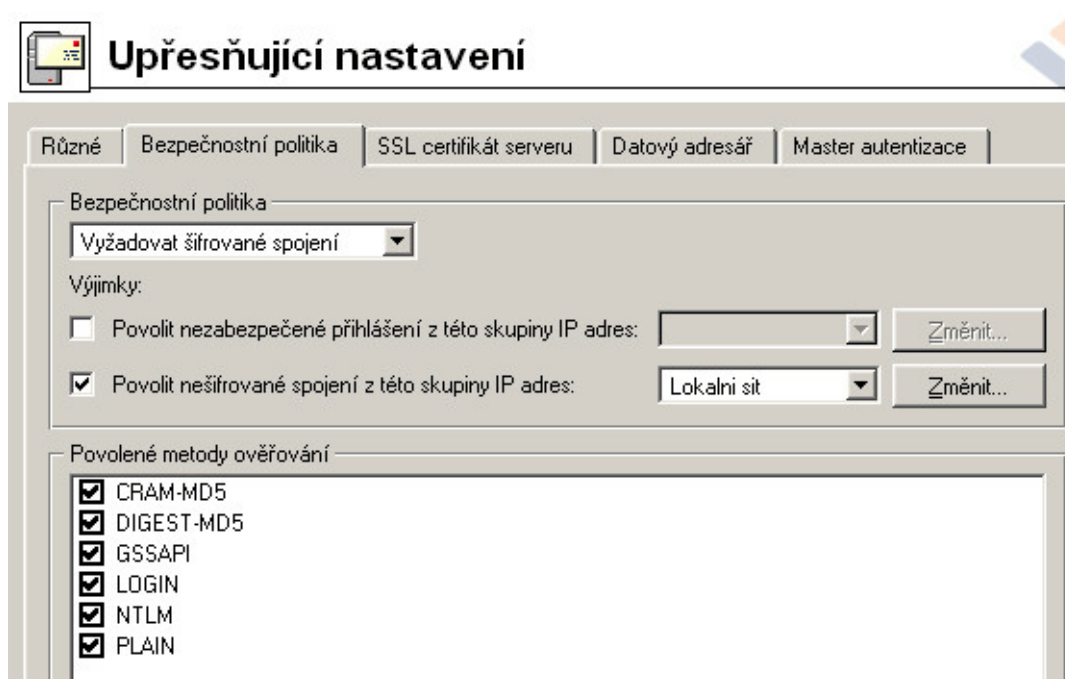
Poznámka: Nebude-li tedy zapnuta antispamová ochrana nebo v ní nebude definována žádná skupina lokálních IP adres, bude tato volba neúčinná.

Vkládat hlavičku X-Envelope-To... Zda má být do hlavičky lokálně doručované zprávy dosazena položka X-Envelope-To (tj. adresa skutečného příjemce z SMTP obálky).

Správce veřejných složek Uživatel nebo skupina uživatelů, kteří mohou spravovat veřejné složky. Tlačítkem *Vybrat* lze vybrat uživatele či skupinu ze seznamu. Detaily viz kapitola 10.5.

Bezpečnostní politika

Kerio MailServer umožňuje nastavení bezpečnostní politiky, tzn. minimální požadované úrovně bezpečnosti. Tato nastavení se provádějí v sekci *Konfigurace / Upřesňující nastavení*.

Pole v záhlaví stránky umožňuje výběr jedné ze tří politik:

Žádná omezení K serveru se bude možno připojit bez jakéhokoliv omezení

Vyžadovat bezpečné ověřování *Kerio MailServer* bude vždy vyžadovat bezpečné ověřování uživatele (některou z metod povolených níže)

Vyžadovat šifrované spojení Klient se bude moci připojit pouze šifrovaným spojením (komunikaci tedy nebude možno v žádném případě odposlouchávat)

Z těchto pravidel mohou být povoleny výjimky:

Kapitola 7 Odesílání a příjem pošty

Povolit nezabezpečené přihlášení z této skupiny IP adres Skupina IP adres, z nichž nebude vyžadováno bezpečné ověření

Povolit nešifrované spojení z této skupiny IP adres Skupina IP adres, z nichž nebude vyžadováno šifrované spojení.

Pole *Povolené metody ověřování* umožňuje vybrat metody ověřování, které budou akceptovány.

LOGIN, PLAIN Tyto dvě metody provádějí ověřování uživatele nezabezpečeným heslem. Kdokoliv tak může odposlechnout síťovou komunikaci a získat heslo příslušného uživatele. Toto je nejjednodušší způsob ověřování uživatele — jednu z těchto metod podporuje prakticky každý poštovní klient.

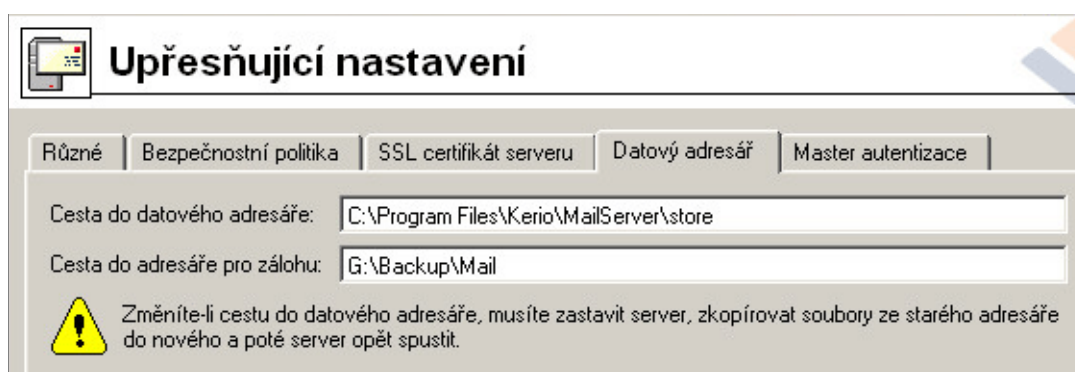
NTLM Bezpečné ověřování ve Windows NT doméně. Tento způsob ověřování podporují produkty fy. Microsoft.

CRAM-MD5, DIGEST-MD5 Bezpečný ověřovací mechanismus typu „challenge — response“. Tyto metody jsou podporovány řadou e-mailových klientů (např. Mozilla, The BAT! apod.), nikoliv však produkty fy. Microsoft.

GSSAPI Bezpečné ověřování pomocí systému Kerberos.

Datový adresář

V záložce *Datový adresář* je možno nastavit adresáře pro ukládání zpráv (uživatelské a veřejné složky) a pro zálohování.

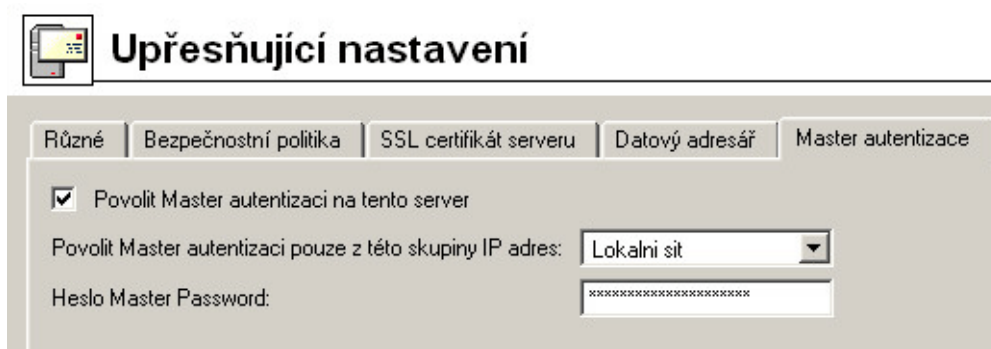

Změny těchto nastavení se projeví až po restartu *MailServer Engine*. Neprovádíte-li tyto změny bezprostředně po instalaci *Kerio MailServeru*, bude třeba po zastavení *Engine* přesunout všechny soubory ze starého umístění do nového a teprve pak službu opět spustit.

Master autentizace

Kerio MailServer umožňuje nastavit univerzální heslo (tzv. *Master Password*), které je možno použít pro přístup k libovolné schránce protokoly IMAP a POP3. Toto heslo lze využít v případech, kdy mají s *Kerio MailServerem* spolupracovat speciální aplikace (např. *Kerio VoiceMail*), které přistupují do velkého počtu schránek. V takové aplikaci pak není nutno zadávat heslo pro každou schránku — stačí uvést heslo *Master Password*.

Nastavení Master autentizace se provádí ve stejnojmenné záložce sekce *Upřesňující nastavení*.

Povolit Master autentizaci... Tato volba zapíná / vypíná Master autentizaci na *Kerio MailServer*. Doporučujeme zapínat Master autentizaci pouze v případě, že bude skutečně účelně využita (např. aplikací *Kerio VoiceMail*).

... pouze z této skupiny IP adres V tomto poli je třeba vybrat skupinu IP adres, z níž má být Master autentizace povolena. Tato skupina musí být předem definována v sekci *Konfigurace / Definice / Skupiny IP adres* (viz kapitola 5.1) — z bezpečnostních důvodů není možné povolit Master autentizaci z libovolné IP adresy.

Heslo Master Password Do tohoto pole zadejte heslo, které bude použito pro přístup ke všem schránkám. Toto heslo by měl znát naprosto minimální počet osob. Získá-li heslo *Master Password* neoprávněná osoba, může dojít k narušení soukromí všech uživatelů, kteří mají na daném serveru schránky!

Kapitola 8

LDAP server

Vestavěný LDAP server (je možno použít nezabezpečený i zabezpečený přístup — viz kapitola 4.1) umožňuje přístup ke kontaktům uloženým na serveru standardním protokolem LDAP (*Lightweight Directory Access Protocol*). Tento protokol je podporován v naprosté většině běžných e-mailových klientů. Klient pak umožňuje vyhledávání informací o osobách (typicky e-mailových adres), případně automatické doplňování adres přímo při psaní.

LDAP server umožňuje přístup k uživatelským osobním kontaktům (tj. kontaktům uloženým v jeho vlastních složkách typu *Kontakty*) a kontaktům ve všech sdílených veřejných složkách typu *Kontakty*, které má daný uživatel přihlášený.

Poznámka: Detaily o vytváření složek naleznete v kapitole 10.3; popis definice kontaktů v rozhraní *Webmail* v kapitole 10.2.

8.1 Konfigurace LDAP serveru

Použití služby *LDAP serveru* v *Kerio MailServeru* je velmi jednoduché. Stačí splnit následující dvě podmínky:

- V *Kerio MailServeru* musí být spuštěna alespoň jedna ze služeb *LDAP* nebo *Zabezpečený LDAP*.
- Uživatel musí mít definovány kontakty ve svých složkách kontaktů a/nebo přihlášenu alespoň jednu veřejnou či sdílenou složku kontaktů. Při nesplnění této podmínky bude komunikace s LDAP serverem fungovat, ale žádné kontakty nebudou nalezeny.

Poznámka: Je-li *Kerio MailServer* chráněn firewallem a služba LDAP má být přístupná zvenčí, je třeba zpřístupnit příslušný port (standardně 389 pro službu *LDAP* a 636 pro *Zabezpečený LDAP*). V tomto případě by měla být preferována zabezpečená verze služby *LDAP*.

8.2 Nastavení poštovních klientů

Aby mohl poštovní klient přistupovat ke kontaktům uloženým na *Kerio MailServeru* protokolem LDAP, je třeba uvést následující informace:

Kapitola 8 LDAP server

LDAP server DNS jméno (např. mail.firma.cz) nebo IP adresa (např. 192.168.1.10) počítače, na němž *Kerio MailServer* běží.

Uživatelské jméno a heslo Údaje pro přihlášení uživatele k LDAP serveru (shodné s jménem a heslem pro poštu). LDAP server v *Kerio MailServer* nepodporuje anonymní přístup — vždy je vyžadováno přihlášení uživatele.

Zabezpečení, Port Zvolte, zda má být používána nezabezpečená či zabezpečená (SSL) verze protokolu LDAP. Případně zadejte odpovídající číslo portu (není-li použit standardní port).

Poznámka: Protokol TLS (tzn. přepnutí do zabezpečeného módu příkazem *STARTTLS*) není podporován.

Výchozí bod hledání (Search base) Do této položky je třeba zadat větev LDAP databáze, v níž jsou kontakty uloženy. *Kerio MailServer* ukládá kontakty do větve nazvané *ContactRoot*.

Chcete-li mít přístup do všech vlastních a přihlášených sdílených i veřejných složek, zadejte do této položky:

`fn=ContactRoot`

Bližší specifikací prohledávané větve LDAP databáze je možno povolit přístup pouze ke kontaktům určitého typu. Jednotlivé možnosti budou vysvětleny na následujících příkladech:

-

`cn=standa@firma.cz,fn=ContactRoot`

— budou prohledávány pouze složky kontaktů uživatele `standa@firma.cz`

-

`fn=personal,fn=ContactRoot`

— budou prohledávány pouze složky kontaktů uživatele, který je na LDAP server přihlášen. Tato volba je v podstatě shodná s předchozí, rozdíl je však v tom, že není nutné vypisovat jméno (resp. e-mailovou adresu) příslušného uživatele. Toto lze s výhodou použít např. při hromadné konfiguraci více klientů nebo v obecném návodu, jak si mají uživatelé své klienty nastavit, apod.

-

`fn=public,fn=ContactRoot`

— budou prohledávány pouze veřejné složky kontaktů

- fn=Kontakty,cn=standa@firma.cz,fn=ContactRoot
— bude prohledávána pouze složka Kontakty uživatele standa@firma.cz
- fn=VerejneKontakty,fn=public,fn=ContactRoot
— bude prohledávána pouze veřejná složka VerejneKontakty

Upozornění: Veřejné, resp. sdílené složky jsou (bez ohledu na výše popsané nastavení) prohledávány pouze tehdy, pokud je má příslušný uživatel přihlášený!

Příklad nastavení - Outlook Express

Jako příklad uveďme nastavení LDAP serveru v poštovním klientovi Microsoft Outlook Express.

Nastavení LDAP účtu se provádí v menu *Nástroje / Účty / Adresářová služba*. Přidání nového účtu probíhá pomocí průvodce, který však umožňuje zadat pouze nejzákladnější parametry. Poté je třeba účet vybrat, stisknout tlačítko *Vlastnosti* a provést detailní nastavení.

Záložka Obecné:

Název účtu Libovolné pojmenování účtu (slouží pouze pro orientaci)

Název serveru DNS jméno nebo IP adresa počítače, na němž *Kerio MailServer* běží (např. mail.firma.cz nebo 192.168.1.10).

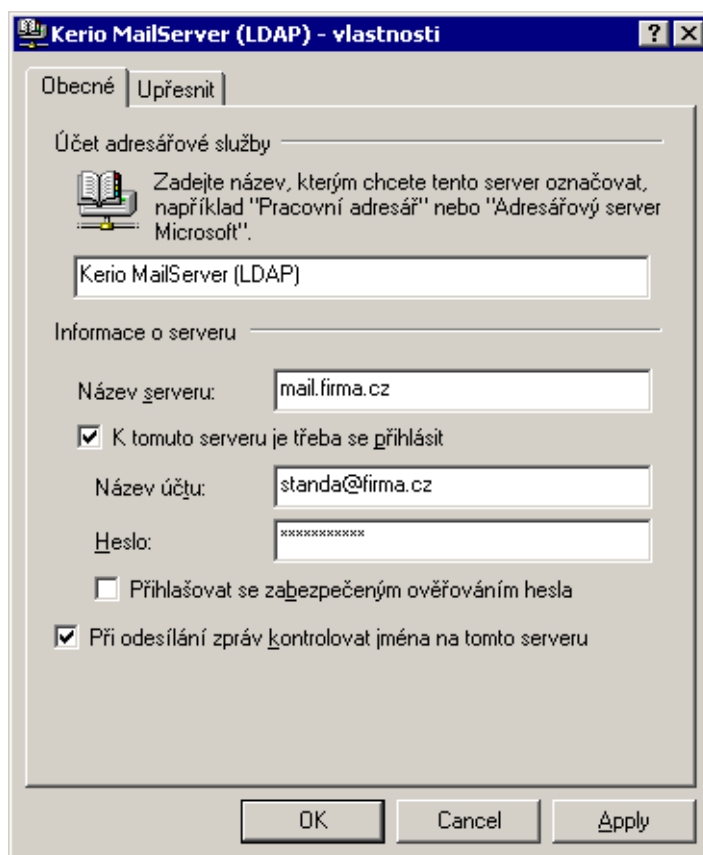
K tomuto serveru je třeba se přihlásit Tuto volbu zaškrtněte. LDAP server v *Kerio MailServeru* nepodporuje anonymní přístup.

Název účtu, Heslo Zadejte vaše uživatelské jméno a heslo pro přihlášení k serveru (shodné s jménem a heslem pro přístup k poště).

Přihlašovat se zabezpečeným ověřováním hesla Tato volba zapíná bezpečné ověřování hesla v NT doméně (SPA/NTLM). Tento způsob ověřování LDAP server v *Kerio MailServeru* nepodporuje, a proto je třeba ponechat tuto volbu vypnutou!

Poznámka: Pro bezpečné ověření uživatele doporučujeme použít zabezpečenou verzi služby *LDAP* (režim *SSL*).

Při odesílání zpráv kontrolovat jména... Zapnutím této volby budou při odesílání zpráv automaticky vyhledávány e-mailové adresy osob. V praxi to znamená, že je

možno do položky *Komu* (resp. *Kopie* či *Skrytá kopie*) zadávat namísto e-mailových adres jména osob — příslušné e-mailové adresy budou načteny z LDAP serveru.

Poznámka: Nebude-li některé ze zadaných jmen nalezeno, Outlook Express nepovolí odeslání zprávy (uživatel jej bude muset opravit nebo zadat e-mailovou adresu ručně). Pokud bude zadanému jménu vyhovovat více záznamů, zobrazí se dialog pro výběr správné osoby / adresy.

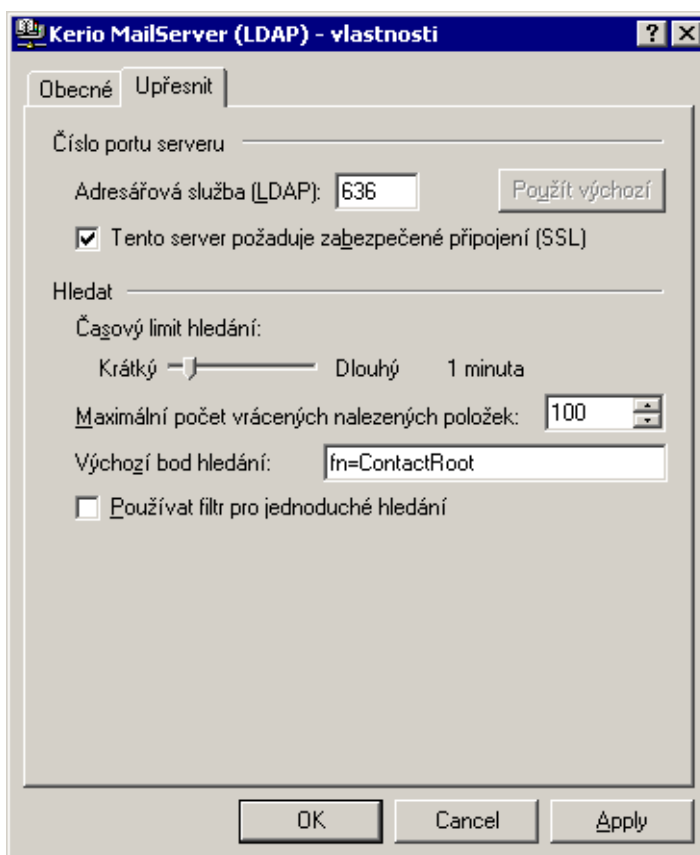
Záložka Upřesnit:

Číslo portu serveru Port, na němž služba LDAP běží. Tlačítko *Použít výchozí* dosazuje standardní port (v závislosti na tom, zda je či není zapnuto používání SSL — viz dále).

Tento server požaduje zabezpečení SSL Tato volba zapíná / vypíná používání zabezpečeného spojení. Zabezpečení SSL nastavte podle konfigurace služeb *Kerio MailServeru* (viz kapitola 4.1), resp. v závislosti na nastavené bezpečnostní politice (viz kapitola 7.10).

Časový limit hledání Je-li LDAP databáze rozsáhlá, a/nebo spojení se serverem pomalé, může prohledávání databáze trvat velmi dlouhou dobu. Tato volba umožňuje na-

8.2 Nastavení poštovních klientů

stavit maximální dobu prohledávání databáze. Po této době bude hledání ukončeno (bez ohledu na to, zda byl nalezen nějaký záznam či nikoliv).

Poznámka: Je-li LDAP server umístěn v těžce lokální síti jako klient, trvá vyhledávání zpravidla nejvýše několik sekund.

Maximální počet nalezených položek V případě, že je specifikace hledané položky nedostatečná (např. pouze část křestního jména osoby), může výsledek hledání obsahovat velké množství položek. Omezení maximálního počtu slouží především ke snížení doby vyhledávání a zátěže sítě. Je-li vrácen takto vysoký počet položek, je zpravidla nutné hledaný výraz upřesnit a provést nové hledání.

Výchozí bod hledání Do této položky je třeba zadat umístění kontaktů v LDAP databázi (viz výše). Zůstane-li tato položka prázdná, nebudou žádné kontakty nalezeny!

Používat filtr pro jednoduché hledání Zapnutí této volby způsobí, že bude prohledáván menší počet položek záznamů databáze. Hledání bude sice rychlejší (což běžný uživatel téměř nepozná), ale sníží se hledací schopnosti. Z tohoto důvodu *nedoporučujeme zapínat tuto volbu*.

E-mailové konference

Kerio MailServer umožňuje zřídit v každé lokální doméně libovolný počet e-mailových konferencí. Základem konference je skupinová e-mailová adresa — e-mail poslaný na tuto adresu je doručen všem členům skupiny (konference). Narozdíl od prosté skupiny uživatelů však konference umožňuje i následující funkce:

- dynamické přihlášení a odhlášení členů skupiny
- moderování konference (moderátoři řídí přihlašování a odhlašování členů skupiny a zasílání příspěvků do konference)
- automatickou úpravu předmětu, resp. textu zprávy (přidávání definovaného textu do všech zpráv)
- záměnu položek v hlavičce zprávy (za účelem skrytí e-mailové adresy odesílatele zprávy)
- blokování zpráv s určitými vlastnostmi (např. s prázdným předmětem)

Veškeré akce (přihlašování, odhlašování, moderování...) se provádějí zasíláním e-mailů na speciální adresy. V programu *Kerio Administration Console* stačí konferenci pouze založit — vše ostatní už může probíhat pomocí e-mailů.

9.1 Klasifikace uživatelů

Uživatelé e-mailové konference mohou mít následující funkce (tzv. role):

Administrátor Uživatel, který má práva ke správě *Kerio MailServeru* (tj. právo pro čtení i zápis — viz kapitola 6.1). Administrátor v programu *Kerio Administration Console* konferenci vytváří a nastavuje její parametry (moderátory, politiku atd.). Detaily naleznete v kapitole 9.2).

Moderátor Každá konference by měla mít alespoň jednoho moderátora (též nazýván vlastníkem konference). Moderátor konference má následující pravomoce:

- může potvrdit nebo odmítnout požadavek uživatele na přihlášení do konference (pokud to politika konference vyžaduje)
- může odstranit uživatele z konference

Kapitola 9 E-mailové konference

- může povolit nebo zamítnout přidání příspěvku do konference (pokud to politika konference vyžaduje)
- přijímá chybové zprávy (např. o nedoručitelnosti e-mailů)
- může být kontaktován přímo pomocí adresy
`<název_konference>-owners@<doména>`

Člen Členem konference je libovolný uživatel, který se do konference přihlásí. Jeho e-mailová adresa může být z libovolné domény — konference není omezena pouze na uživatele z domény, v níž je vytvořena. Člen konference má následující práva:

- přihlásit se a odhlásit se (je-li člen přihlášen, jsou mu doručovány všechny příspěvky — tedy zprávy zaslané na adresu konference)
- požadovat nápovědu
- zasílat příspěvky do konference (pokud to politika konference vyžaduje, musí být každý zasláný příspěvek odsouhlasen některým z moderátorů konference)

Poznámka: Jednotlivé role se mohou vzájemně překrývat — např. moderátor konference může být i jejím členem, administrátor může být zároveň moderátorem apod.

9.2 Vytvoření a nastavení konference

Definice e-mailové konference se provádí v sekci *Nastavení domény / e-mailové konference*. Toto může provést pouze administrátor (tj. uživatel s přístupem pro čtení i zápis).

Nejprve je nutno v poli *Doména* (v horní části okna) zvolit doménu, v níž má být konference vytvořena. Tlačítko *Přidat* otevírá dialog pro definici konference.

Základní parametry (záložka Obecné)

The screenshot shows a window titled "E-mailová konference" with a standard Windows-style title bar (minimize, maximize, close buttons). Below the title bar is a tabbed interface with six tabs: "Obecné", "Komentář", "Přihlášení", "Posílání zpráv", "Moderátoři", and "Členové". The "Obecné" tab is currently selected. Inside this tab, there are three input fields: "Jméno:" with the text "diskuse", "Popis:" with the text "Diskuse o všem možném i nemožném", and "Jazyk:" with a dropdown menu showing "cs". Below these fields is a note in smaller text: "Poznámka: Jméno bude použito jako součást e-mailové adresy konference (např. pro Debata bude adresa debata@firma.cz)."

9.2 Vytvoření a nastavení konference

Jméno Název konference. Tento název bude zároveň tvořit e-mailovou adresu konference v dané doméně.

Příklad: Konference nazvaná `diskuse` vytvořená v doméně `firma.cz` bude mít e-mailovou adresu `diskuse@firma.cz`.

Upozornění: Název konference nesmí obsahovat přípony (tj. výrazy uvozené pomlčkou), které se používají pro speciální funkce (např. `-subscribe` — přihlášení do konference). Detaily naleznete v kapitole 9.4, sekce *Alias v rámci konference*.

Popis Libovolný textový popis konference.

Jazyk Výběr jazyka, v němž budou zobrazovány informativní a chybové zprávy týkající se této konference. Díky této volbě je možno na jednom serveru zřizovat konference v různých jazycích. Šablony těchto zpráv pro jednotlivé jazyky jsou uloženy v podadresáři `reports` adresáře, kde je *Kerio MailServer* instalován (detaily viz kapitola 7.2, sekce *Volby*).

Komentář

The screenshot shows a window titled "E-mailová konference" with a standard Windows-style title bar (minimize, maximize, close buttons). Below the title bar is a tabbed interface with six tabs: "Obecné", "Komentář", "Přihlášení", "Posílání zpráv", "Moderátoři", and "Členové". The "Komentář" tab is currently selected. The main area of the window contains two text input fields. The first field is preceded by the text "Každému novému členovi konference bude automaticky poslán tento text:" and contains the text "Vítejte v konferenci diskuse@firma.cz. V této konferenci je povoleno diskutovat na libovolné téma." The second field is preceded by the text "Ke každému e-mailu bude automaticky připojen tento text:" and contains the text "xxx Toto je příspěvek do konference diskuse@firma.cz xxx". At the bottom right of the window are two buttons: "OK" and "Storno".

V této sekci je možno zadat libovolný text, který bude zaslán každému nově přihlášenému členovi konference (horní pole), a text, který bude připojen jako zápatí ke každé

Kapitola 9 E-mailové konference

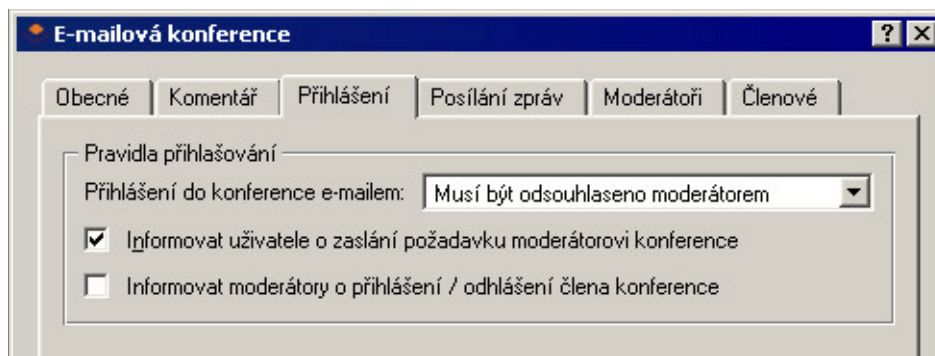
zprávě (příspěvku) zaslané do této konference (dolní pole). Texty jsou nepovinné — tato pole (resp. některé z nich) mohou zůstat nevyplněna.

Poznámka: Uvítací text je novému členovi zaslán pouze v případě, že se do konference přihlásil e-mailem (detaily viz kapitola 9.4). Pokud byl do konference zařazen administrátorem v programu *Kerio Administration Console*, uvítací zpráva mu poslána nebude.

Přihlášení

V této záložce se definují pravidla přihlašování nových členů do konference.

Poznámka: Detaily o přihlašování do konference naleznete v kapitole 9.4.

Přihlášení do konference e-mailem Konference může povolovat přihlašování nových členů zasláním e-mailu na speciální adresu. Možnosti jsou následující:

- *Povoleno* — uživatel je přihlášen automaticky prostým zasláním e-mailu na přihlašovací adresu
- *Musí být odsouhlaseno moderátorem* — požadavek nového člena na přihlášení je předán moderátorům konference. Uživatel je přihlášen až tehdy, pokud některý z moderátorů požadavek potvrdí. Pokud moderátor požadavek zamítne nebo na něj žádný z moderátorů neodpoví ve stanovené době (7 dní), uživatel nebude do konference přihlášen a obdrží informativní zprávu.
- *Zakázáno* — přihlášení e-mailem není možné. Členy konference musí zadat administrátor v tomto dialogu (viz dále).

Informovat uživatele o zaslání požadavku... Uživatel, který požaduje přihlášení, bude informován o tom, že jeho požadavek byl předán moderátorům konference. Tato zpráva je mu zaslána bezprostředně po přijetí požadavku. Bude-li tato volba vypnuta, uživatel obdrží zprávu až v okamžiku, kdy bude jeho požadavek potvrzen či zamítnut (případně vyprší).

9.2 Vytvoření a nastavení konference

Informovat moderátory o přihlášení / odhlášení... Po zapnutí této volby budou moderátoři konference informováni o každém přihlášení / odhlášení člena konference.

Toto má význam zejména v případě, že je povoleno automatické přihlašování (jinak moderátoři obdrží požadavek — tato informace je pak nadbytečná). Odhlašování je však vždy automatické — tato informace může mít pro moderátora význam.

Poznámka: Je-li uživatel do konference přidán či odstraněn administrátorem v programu *Kerio Administration Console*, moderátor o tom není informován (bez ohledu na to, zda je tato volba zapnuta či nikoliv).

Posílání zpráv

Tato záložka slouží k nastavení pravidel pro posílání zpráv do konference a pro automatickou úpravu těchto zpráv.

The screenshot shows a window titled "E-mailová konference" with a tabbed interface. The "Posílání zpráv" (Sending messages) tab is selected. It contains two main sections: "Pravidla posílání zpráv" (Message sending rules) and "Zpráva" (Message). In the "Pravidla" section, there are two dropdown menus: "Člen může do konference poslat zprávu:" (Member can send a message to the conference) set to "Povoleno" (Allowed), and "Nečlen může poslat zprávu:" (Non-member can send a message) set to "Musí být odsouhlaseno moderátorem" (Must be approved by a moderator). Below these are two checked checkboxes: "Informovat uživatele o zaslání požadavku moderátorovi konference" (Inform user of request to moderator) and "Posílat chybové zprávy moderátorům konference" (Send error messages to moderators). The "Zpráva" section has a "Reply-To:" dropdown set to "Tato konference" (This conference), a text field for a prefix containing "[diskuse]", and two unchecked checkboxes: "Skrýt adresu odesílatele a nahradit ji adresou konference" (Hide sender address and replace with conference address) and "Povolit zprávy s prázdným předmětem" (Allow messages with empty subject).

Člen může do konference poslat zprávu Volba, zda může člen konference poslat příspěvek. Možnosti jsou:

- *Povoleno* — příspěvek zasláný na adresu konference bude ihned doručen všem jejím členům (včetně odesílatele)
- *Musí být odsouhlaseno moderátorem* — příspěvek zasláný na adresu konference je předán moderátorům k odsouhlasení. Členům konference je rozeslán až tehdy,

Kapitola 9 E-mailové konference

pokud jej některý z moderátorů povolí. V opačném případě je odesílatel informován o tom, že zaslání příspěvku bylo odmítnuto.

- *Zakázáno* — členové konference nemají povoleno do ní zasílat příspěvky.

Nečlen může poslat zprávu Volba, zda může do konference přispívat uživatel, který není jejím členem. Podrobný popis jednotlivých možností viz předchozí odstavec.

Poznámka: Příspěvek v tomto případě nebude zaslán odesílateli, protože není členem konference.

Informova uživatele o zaslání požadavku... Uživatel, který posílá příspěvek do konference, bude informován o tom, že jeho požadavek byl předán moderátorům konference. Tato zpráva je mu zaslána bezprostředně po přijetí požadavku. Bude-li tato volba vypnuta, uživatel obdrží zprávu až v okamžiku, kdy bude jeho požadavek zamítnut, případně vyprší.

Posílat chybové zprávy moderátorům konference Po zapnutí této volby budou moderátorům konference posílány veškeré chybové zprávy týkající se této konference. Bude-li tato volba vypnuta, obdrží chybovou zprávu pouze odesílatel příslušného e-mailu. Takovým hlášením může být např. informace o tom, že byla odmítnuta zpráva s prázdným předmětem, odeslán neplatný požadavek apod.

Reply-To: Tato položka určuje, jaká adresa bude uváděna v příspěvcích do konference jako adresa pro odpověď (položka Reply-To: v hlavičce e-mailu):

- *Odesílatel* — v hlavičce bude zachována adresa původního odesílatele. Odpověď na příspěvek bude doručena pouze této osobě. V případě této volby nebude zpráva zaslána do konference nijak upravována.
- *Tato konference* — adresa původního odesílatele bude nahrazena adresou konference. Odpověď na příspěvek tak obdrží všichni členové konference.
- *Jiná adresa* — adresa původního odesílatele bude nahrazena zadanou e-mailovou adresou. Odpovědi na příspěvky tak mohou být posílány určité osobě, do jiné konference apod.

Ke každému předmětu zprávy... Prefix, který bude přidán k předmětu každé zprávy zasláné do této konference. Při založení konference je do této položky automaticky dosazeno jméno konference v hranatých závorkách. Obsah této položky však lze libovolně změnit a může zůstat i prázdná (pak se k předmětu zprávy nebude nic připojovat).

Poznámka: Prefix není k předmětu zprávy přidáván, pokud je v něm již obsažen — např. v odpovědích na zprávy z konference má předmět typický tvar:

Re: [jméno] Původní předmět

— bez tohoto omezení by byl prefix [jméno] duplikován.

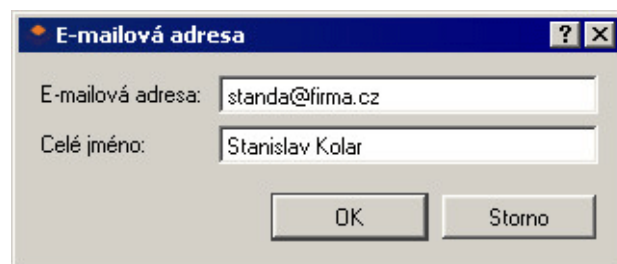
Skrýt adresu odesílatele... Po zapnutí této volby bude v každé zprávě zaslané do konference nahrazena adresa odesílatele (položka From) adresou této konference. Příspěvky tak budou víceméně anonymní (pokud se uživatel do zprávy nepodepíše).

Poznámka: Je-li tato volba zapnuta, musí být položka *Reply-To* nastavena na *Tato konference* nebo *Jiná adresa*. Nastavení *Odesílatel* nemá smysl a není povoleno.

Povolit zprávy s prázdným předmětem Vypnutí této volby způsobí, že budou akceptovány pouze příspěvky s vyplněnou položkou Předmět (Subject). Rozhodnutí závisí na administrátorovi (hlavním důvodem je, že takové zprávy mohou být pro některé uživatele obtěžující).

Moderátoři a Členové

V těchto dvou sekcích je možno definovat moderátory a členy konference. Moderátoři i členové se zadávají kompletní e-mailovou adresou, kterou je možno volitelně doplnit jménem osoby (pro přehled administrátora).

Moderátory a členy konference mohou být libovolní uživatelé — zadaná e-mailová adresa nemusí patřit do žádné domény definovaných v *Kerio MailServeru*. Moderátory konference může definovat pouze administrátor v tomto dialogu. Členy konference může buď přidávat administrátor, nebo se mohou přihlašovat sami prostřednictvím e-mailu (pokud to politika konference dovoluje — viz výše).

9.3 Zprávy serveru

V e-mailových konferencích je použita celá řada automaticky generovaných zpráv (informativní zprávy, chybové zprávy, požadavky moderátorům atd.). Každá konference umožňuje nastavit jazyk, v němž budou tyto zprávy zobrazovány (výběr z několika jazyků, které jsou definovány). Šablony těchto zpráv jsou uloženy v podadresáři *reports*

Kapitola 9 E-mailové konference

adresáře, kde je *Kerio MailServer* instalován. Adresář *reports* obsahuje další podadresáře podle jazyků (např. *cs* pro češtinu, *en* pro angličtinu atd.). V těchto podadresářích jsou již uloženy jednotlivé šablony zpráv.

Šablony zpráv je možno upravovat v libovolném editoru podporujícím kódování UTF-8 (v něm jsou zprávy uloženy). Správce *Kerio MailServer* tak může dát těmto zprávám novou podobu, případně dle popsaného schématu vytvořit novou jazykovou verzi.

9.4 Používání konference

Přihlášení a odhlášení člena konference

Pokud to politika konference (viz kapitola 9.2) povoluje, mohou se členové přihlašovat do konference pomocí e-mailu. Přihlášení se provede zasláním prázdného e-mailu (resp. e-mailu libovolného obsahu) na adresu v následujícím formátu:

`<jméno_konference>-subscribe@<doména>.`

Příklad: Uživatel se chce přihlásit do konference *diskuse* v doméně *firma.cz*. Ze své e-mailové adresy pošle prázdný e-mail na adresu

`diskuse-subscribe@firma.cz.`

Bezprostředně po odeslání této zprávy uživatel obdrží zprávu, v níž je požadováno ověření požadavku. Důvodem je ochrana proti nežádoucímu odeslání požadavku (např. cizí osobou, která zfalšovala e-mailovou adresu odesílatele). Na tuto zprávu stačí jednoduše odpovědět — pak bude požadavak uživatele přijat ke zpracování.

V závislosti na nastavené politice konference bude uživatel buď přímo přihlášen, nebo bude muset vyčkat na potvrzení přihlašovacího požadavku některým z moderátorů konference. Po úspěšném přihlášení obdrží nový člen uvítací zprávu.

Odhlášení člena z konference e-mailem je možné vždy, bez ohledu na nastavenou politiku přihlašování. Odhlášení se provede zasláním prázdného e-mailu (resp. e-mailu s libovolným obsahem) na adresu v následujícím formátu:

`<jméno_konference>-unsubscribe@<doména>.`

Příklad: Uživatel se chce odhlásit z konference *diskuse* v doméně *firma.cz*. Ze své e-mailové adresy pošle prázdný e-mail na adresu

`diskuse-unsubscribe@firma.cz.`

Bezprostředně po odeslání této zprávy uživatel obdrží zprávu, v níž je požadováno ověření požadavku. Důvodem je ochrana proti nežádoucímu odeslání požadavku (např. cizí

osobou, která zfalšovala e-mailovou adresu odesílatele). Na tuto zprávu stačí jednoduše odpovědět — pak bude požadavek uživatele na odhlášení vyřízen a uživatel obdrží informaci, že byl z konference odhlášen.

Posílání zpráv

Chce-li uživatel přidat do konference příspěvek, odešle jej na adresu konference (např.: `diskuse@firma.cz`). V závislosti na nastavené politice bude příspěvek buď ihned zaslán všem členům konference (včetně odesílatele, pokud je rovněž členem), nebo předán moderátorům k odsouhlasení. V tomto případě odesílatel obdrží informativní zprávu (je-li to nastaveno — viz kapitola 9.2) a příspěvek bude do konference zaslán, až jej některý z moderátorů potvrdí. Bude-li zaslání příspěvku zamítnuto nebo žádný z moderátorů na požadavek neodpoví ve stanoveném čase (7 dní), bude o tom odesílatel rovněž informován.

Alias v rámci konference

V každé e-mailové konferenci jsou automaticky vytvořeny určité e-mailové adresy, které slouží pro speciální funkce (např. přihlášení člena, kontakt na moderátory konference atd.). Všechny tyto adresy mají následující formát:

`<konference>-<přípona>@<doména>`

(např. pro žádost o nápovědu ke konferenci `diskuse` v doméně `firma.cz` pošleme e-mail na adresu:

`diskuse-help@firma.cz`).

Zde uvádíme přehled přípon, které může uživatel v adrese konference použít:

- `subscribe` — požadavek na přihlášení uživatele do konference
- `unsubscribe` — požadavek na odhlášení uživatele z konference
- `help` — žádost o nápovědu pro použití konference
- `owner, owners` — zaslání zprávy moderátorům konference (uživatel nemusí znát jejich e-mailové adresy)

Rozhraní Webmail

Rozhraní *Webmail* umožňuje uživateli pracovat se svou poštou odkudkoliv za pomoci běžného (grafického) WWW prohlížeče. Umožňuje čtení, psaní a mazání zpráv, přesouvání zpráv mezi složkami, prohlížení a ukládání kontaktů, správu složek (vytváření, rušení, nastavování přístupových práv...) a změnu některých uživatelských nastavení (heslo, filtr zpráv, vzhled *Webmailu* atd.).

Předchozí výčet obsahuje dokonce funkce, které nejsou dostupné z poštovního klienta. Důvod je zřejmý — poštovní klient umožňuje pouze funkce, které nabízejí standardní poštovní služby (SMTP, POP3 a IMAP — žádná z nich např. neumožňuje změnu uživatelského hesla).

10.1 Přihlášení k rozhraní Webmail

Pro přístup ke službě *Webmail* je třeba do WWW prohlížeče jako URL zadat adresu počítače, na němž *Kerio MailServer* běží, nebo jeho jméno, je-li zaneseno v DNS. V URL musí být rovněž specifikován protokol, a to buď HTTP pro nezabezpečený přístup, nebo HTTPS pro přístup zabezpečený SSL. URL tedy bude mít tvar např.: `http://192.168.1.1` nebo `https://mail.nasefirma.cz`. Při přístupu odjinud než z lokální sítě je doporučeno používat bezpečný protokol HTTPS (při použití protokolu HTTP lze velmi snadno odposlechnout a zneužít přihlašovací údaje uživatele). Při výchozím nastavení běží služby *Webmail* a *Secure Webmail* na standardních portech (80 a 443). Budou-li tyto porty změněny, je třeba při přístupu k dané službě uvést v URL také port, tedy např.: `http://192.168.1.1:8000` nebo `https://mail.nasefirma.cz:8080`. Je-li URL zadáno správně, zobrazí se v prohlížeči přihlašovací stránka. Zde je třeba zadat uživatelské jméno a heslo. Po úspěšném přihlášení se zobrazí základní stránka *Webmailu* s obsahem složky *INBOX*.

10.2 Webmail jako poštovní klient

Rozhraní *Webmail* umožňuje práci s elektronickou poštou obdobným způsobem, jako poštovní klient využívající protokol IMAP. To znamená, že všechny zprávy jsou uloženy ve složkách na serveru a klient si vždy pouze prohlíží vybranou zprávu. Základní stránka *Webmailu*, která se zobrazuje po úspěšném přihlášení, zobrazuje zprávy ve vybrané složce (bezprostředně po přihlášení je to složka *INBOX*). V levé části může být volitelně

Kapitola 10 Rozhraní Webmail

Složka INBOX (2 zprávy, 1.25 kB)

Uživatel:
standa@nasefirma.cz

[nová zpráva](#) | přejít do složky: (vyber složku) | [vyhledávání](#) | [nastavení](#) | [odhlásit](#)

Seznam složek

standa@nasefirma.cz

INBOX (1/2)

Contacts (0)

Drafts (0/0)

Sent Items (0/1)

☐ Vše

Od	Předmět
☐ Mail Delivery Subsystem	Zakázaný obsah e-mailové zprávy
☐ admin@nasefirma.cz	Varovani

zprávy 1 - 2 celkem 2. [0](#)

Přesunout

vybrané zprávy

zprávy označené jako smazané.

zobrazen seznam složek, který lze skrýt stiskem závěru (křížku) v jeho pravém horním rohu a jeho zobrazování nastavit v sekci *Nastavení* (viz kapitola 10.3).

V záhlaví každé stránky *Webmailu* se zobrazuje její název, případně také informace o zobrazené složce (název složky, počet zpráv a jejich celková velikost). Pod záhlavím je zobrazeno jméno přihlášeného uživatele a nabídka základních funkcí:

Nová zpráva Editor pro vytvoření nové zprávy v podobě formuláře na WWW stránce. Umožňuje také připojit ke zprávě soubory jako přílohy a uložit zprávu mezi rozepsané.

Adresy příjemců zprávy je možné vybrat z osobního adresáře, případně z dalších složek kontaktů (sdílených či veřejných), které má uživatel přihlášený.

Složka: #public/Contacts

Contacts

#public/Contacts

#public/Contacts/FR

#public/Contacts/UK

#public/Contacts/US

Richard Gabriel rgabriel@kerio.com

Jana Sebrankova jsebrankova@kerio.com

Stanislav Kolar skolar@kerio.com

To->

Cc->

Bcc->

Odstranit

Zprávu poslat na adresy

To: "Richard Gabriel" <rgabriel@kerio.com>

Cc: "Jakub Zeman" <jzeman@kerio.com>

Nejprve je třeba v poli *Složka* vybrat složku, v níž jsou kontakty uloženy. Standardně se nabízí uživatelská výchozí složka kontaktů (zpravidla pojmenovaná *Contacts*). Dále jsou nabízeny všechny složky kontaktů, která má uživatel přihlášený (detaily viz kapitola 10.5).

10.2 Webmail jako poštovní klient

Požadované kontakty lze označit zaškrtnutím pole vedle jména (případně vybrat všechny adresy volbou *Vše*). Stiskem jednoho z tlačítek se šipkou vpravo se vybrané adresy dosadí do odpovídajícího pole vytvářené zprávy: *Komu* (*To* →), *Kopie* (*Cc* →) nebo *Skrytá kopie* (*Bcc* →). Tlačítkem *Odebrat* je možno odstranit adresy ze seznamu vybraných adres (pole *Zprávu poslat na adresy*).

Přejít do složky Zobrazení zvolené složky. Tato funkce slouží k přepínání mezi složkami, zejména je-li seznam složek skryt (může být samozřejmě použita, i když je zobrazen).

Vyhledávání Nalezení zpráv ve schránce obsahujících zadaný řetězec. Zaškrtnutím lze vybrat složky, které mají být prohledány, a zvolit, kde má být řetězec hledán: v *adrese odesílatele*, *adrese příjemce* (položka *Komu* nebo *Kopie*), *předmětu* zprávy nebo *textu* (těle) zprávy.

TIP: Chcete-li prohledávat všechny složky, můžete je jednoduše označit zaškrtnutím volby *Vše*.

Vyhledávání

Uživatel:
standa@nasefirma.cz

[nová zpráva](#) | [přejít do složky](#): (vyber složku) | [vyhledávání](#) | [nastavení](#) | [odhlásit](#)

Vyberte složky:

☒ INBOX

☐ Contacts

☐ Drafts

☒ Přečtené

☐ Sent Items

☐ Vše

Najít zprávu:

Hledej tento text: pracovní schůzka

V

textu

 zprávy

Nastavení Stránka pro změnu uživatelských nastavení. Detaily naleznete v kapitolách 10.3 a 10.4.

Odhlášení Odhlášení uživatele. Odhlášení by mělo být provedeno vždy při ukončení práce s rozhraním *Webmail*. Nedoporučuje se zavírat okno prohlížeče, je-li uživatel dosud přihlášen!

Upozornění

Rozhraní *Webmail* provádí z bezpečnostních důvodů automatické odhlášení uživatele po určité době nečinnosti (1 hodina). Po této době kterýkoliv odkaz či tlačítko na právě zobrazené stránce vyvolá přihlašovací stránku a je třeba se znovu přihlásit.

Kapitola 10 Rozhraní Webmail

Toto může být velmi nepříjemné v situaci, kdy napíšete dlouhou zprávu, při jejímž psaní překročíte dobu nečinnosti nebo dojde ke komunikační chybě. Doporučujeme proto text napsané zprávy před odesláním označit a zkopírovat do schránky. Ušetříte si tím mnoho času a námahy s opakovaným psaním téže zprávy.

Seznam zpráv ve složce

E-mailové zprávy ve vybrané složce se zobrazují v podobě tabulky, každá zpráva na jedné řádce. Výpis je seřazen od nejnovější zprávy k nejstarší. Počet zpráv zobrazených na jedné stránce lze určit v uživatelském nastavení (výchozí počet je 20). Sloupce tabulky obsahují tyto informace:

Zaškrťovací pole Pomocí tohoto pole lze zprávu označit, aby se všemi takto označenými zprávami mohla být provedena určitá akce (viz dále)

Vše Toto zaškrťovací pole označí všechny zprávy zobrazené na aktuální stránce (nikoliv všechny zprávy ve složce)

Od E-mailová adresa (příp. zobrazované jméno) odesílatele zprávy

Předmět Předmět zprávy. Předmět je zobrazen jako odkaz, kliknutím na něj se zobrazí celá zpráva.

Velikost Velikost zprávy (v bytech)

Datum Datum a čas přijetí zprávy

Akce Operace, kterou lze se zprávou provést: odpovědět (*Re*), poslat dál (*Fwd*) nebo smazat (*Del*). První dvě volby zobrazí editor zpráv, kde lze provést úpravy a odpověď nebo přeposílanou zprávu odeslat.

Je-li zpráv ve složce více, než je maximální počet zobrazovaný na jedné stránce, zobrazí se pod seznamem zpráv skupina odkazů vedoucích na příslušné stránky a „šipky“ pro přechod na předchozí či následující stránku.

Pod seznamem je možno zvolit akci, která má být provedena buď se všemi označenými zprávami, tj. s těmi, které mají zaškrtnuto pole na začátku řádky (zvolíme-li *vybrané zprávy*) nebo se všemi zprávami, které složka obsahuje (zvolíme-li *všechny zprávy ve složce*):

Přesunout Přesun zpráv do vybrané složky

Kopírovat Zkopírování zpráv do vybrané složky

10.2 Webmail jako poštovní klient

Označit jako přečtené Označení zpráv jako přečtených (budou zobrazovány normálním písmem)

Označit jako nepřečtené Označení zpráv jako nepřečtených (budou zobrazovány tučným písmem)

Poznámka: Při označování zpráv nezáleží na jejich předchozím stavu. Pokusíme-li se např. přečtené zprávy označit jako přečtené, stav zpráv se nezmění a není ani hlášena žádná chyba.

Smazat Zprávy budou označeny jako smazané (budou se zobrazovat přeškrtnuté a nebude možno je číst)

Obnovit Obnovení (odznačení) smazaných zpráv

Předat dál Přeposlání (forward) zpráv na zadanou e-mailovou adresu. Tlačítko

Odstranit slouží k trvalému odstranění zpráv, které byly označeny jako smazané. Tyto zprávy budou fyzicky smazány — nebudou se již zobrazovat ve výpisu a nebude možno je obnovit.

Čtení zpráv

Kliknutím na předmět zprávy se zpráva zobrazí a je možno ji přečíst. Obsahuje-li zpráva přílohy, zobrazí se speciální tabulka se seznamem jednotlivých příloh. Kliknutím na název souboru lze přílohu otevřít (jedná-li se o registrovaný typ souboru) nebo uložit. Pro uložení lze v každém případě kliknout na název pravým tlačítkem a zvolit *Uložit cíl jako...* (*Save target as...*).

Nad i pod zprávou se zobrazuje řada tlačítek umožňujících následující akce:

Předchozí, Další Zobrazení předchozí, resp. následující zprávy. Chcete-li si tedy postupně přečíst všechny zprávy ve vybrané složce, není nutno se po přečtení každé zprávy vracet na seznam zpráv.

Pozor: Tlačítko *Další* přejde na novější zprávu, tedy v seznamu zpráv směrem nahoru, resp. na předchozí stránku seznamu zpráv. Tlačítko *Předchozí* naopak na zprávu starší, tedy v seznamu směrem dolů, resp. na následující stránku.

Odpovědět Odpověď odesílateli zprávy (přejde na stránku editoru zpráv, text původní zprávy je zkopírován do pole pro text zprávy)

Odpovědět všem Odpověď odesílateli i všem příjemcům původní zprávy, funguje podobně jako *Odpovědět*

Kapitola 10 Rozhraní Webmail

Předat dál Přeposlání zprávy. Zpráva je vždy přeposílána jako příloha.

V pravé části okna se zobrazují následující dva odkazy:

Formát pro tisk Úprava zprávy pro tiskárnu. Zpráva se zobrazí na nové stránce, kde je pouze hlavička a text zprávy, bez dalších odkazů, tlačítek apod. Zároveň se automaticky vyvolá funkce *Tisk* (pokud to prohlížeč podporuje).

Zdrojový text zprávy Zobrazí zdroj zprávy (na nové stránce)

Přesunout zprávu do složky Přesun zprávy do vybrané složky. Ve stávající složce zpráva zůstane, označena jako smazaná.

Vytváření a editace kontaktů

Práce s kontakty je obdobná operacím s e-mailovými zprávami. Jestliže je vybrána složka typu *Kontakty*, zobrazuje se seznam kontaktů po stránkách (podle nastavení zobrazovaného počtu zpráv na stránce — viz kapitola 10.3). Kontakty lze přesouvat či kopírovat mezi složkami, mazat, obnovovat a odstraňovat smazané. Vedle každého kontaktu se zobrazují tyto odkazy:

Upravit kontakt Po kliknutí na tento odkaz se otevře nové okno prohlížeče, v němž je možno upravovat veškeré údaje o vybrané osobě.

 Nový kontakt (Contacts)			
Jméno:	Stanislav	Příjmení:	Kolar
Titul:	Ing.	Prostřední:	
Zobrazovat jméno:	Standa Kolar	Přezdívká:	Standa
e-mail:	standa@firma.cz		
Mobil:	+420609111111		

Poznámka: Povinné položky jsou pouze *Zobrazované jméno* a *E-mail*. Ostatní položky mohou zůstat nevyplněny.

Poslat zprávu Tento odkaz otevře editor zpráv, v němž je do položky *To (Komu)* dosazena e-mailová adresa příslušné osoby.

10.3 Uživatelské nastavení

Kromě práce se zprávami ve složkách umožňuje rozhraní *Webmail* také správu složek a změnu různých uživatelských nastavení. K provádění těchto změn slouží speciální

stránka, která se zobrazí po kliknutí na odkaz *Nastavení* v horní části kterékoliv stránky *Webmailu*. V levé části této stránky se zobrazuje seznam jednotlivých nastavení, která budou dále popsána.

Všeobecná nastavení

Uživatelská nastavení týkající se vzhledu a chování samotného rozhraní *Webmail*. Zde je možno nastavit následující parametry:

☒ Zobrazovat seznam složek na každé stránce
☒ Zobrazovat přihlášené složky
☒ Zobrazovat obrázkové přílohy v těle zprávy
Zobrazovat zpráv na jedné stránce
Ukládat odeslané zprávy do složky
Ukládat koncepty do složky
Ukládat kontakty do složky
☒ Používat kódování UTF-8 (Unicode)
Preferovaný jazyk:
Signatura
S pozdravem
Jan Novak
Technická podpora firma.cz
Tel.: 609 111 111

Zobrazovat seznam složek na každé stránce Zda má být v levé části každé stránky zobrazován seznam složek. Záleží především na vkusu uživatele a na rozlišení obrazovky (je-li rozlišení příliš malé, nezbyde na stránce příliš mnoho místa, což způsobí značné „protážení“ stránky a obtížné čtení).

Zobrazovat přihlášené složky V seznamu složek se budou zobrazovat pouze ty, které má uživatel přihlášený (viz dále)

Zobrazovat obrázkové přílohy v těle zprávy Zda se mají obrázkové přílohy zpráv (GIF, JPEG) při čtení zobrazovat přímo v těle zprávy. Je-li tato volba vypnuta, zobrazí se pouze hypertextový odkaz na obrázek. Připojujete-li se k rozhraní *Webmail* pomalou linkou (např. přes modem), doporučujeme tuto volbu nezapínat.

Zobrazovat ... zpráv na jedné stránce Počet zpráv zobrazovaných na jedné stránce. Opět záleží zejména na preferencích uživatele a rozlišení obrazovky.

Kapitola 10 Rozhraní Webmail

Ukládat odeslané zprávy do složky Název složky, do níž mají být ukládány kopie odesílaných zpráv. Název *Sent Items* je standardní a zpravidla není třeba ho měnit. Pokud se ale například uživatel připojuje ke své schránce protokolem IMAP z české verze programu Microsoft Outlook (resp. Outlook Express), tento si vytvoří pro ukládání odesílaných zpráv česky nazvanou *Odeslaná pošta*. Pak je vhodné tento název změnit, aby i rozhraní *Webmail* používalo tutéž složku.

Ukládat koncepty do složky Název složky pro ukládání konceptů zpráv. Pro její pojmenování platí podobná úvaha jako v případě složky pro odeslanou poštu.

Ukládat kontakty do složky Výběr výchozí složky pro ukládání kontaktů. K tomuto účelu může být použita libovolná složka typu *Kontakty*, kterou má uživatel přihlášen a do níž má právo zápisu.

Používat kódování UTF-8 (Unicode) Po zapnutí této volby bude pro zobrazování všech stránek rozhraní *Webmail* použito kódování UTF-8. Bude-li tato volba vypnuta, nastaví se kódování podle zvoleného jazyka (pro češtinu norma ISO-8859-2).

Preferovaný jazyk Jazyk rozhraní *Webmail*. *Webmail* je napsán univerzálně, přičemž veškeré texty a názvy tlačítek jsou uloženy v oddělených definičních souborech, uložených v podadresáři `web/lang` adresáře, kde je *Kerio MailServer* instalován. Tyto soubory mají příponu `.def` a název podle zkratky příslušného jazyka (např. `en.def` pro angličtinu nebo `cs.def` pro češtinu). Z toho vyplývá, že přidat další jazyk lze jednoduše přidáním odpovídajícího definičního souboru. Správcí *Kerio MailServeru* může dokonce vytvořit vlastní jazykovou mutaci tím, že zkopíruje některý z definičních souborů do souboru s novým názvem a přeloží (či nechá přeložit) texty v něm. Volba *Default* nastavuje jazyk automaticky podle nastavení klienta (tj. WWW prohlížeče, resp. systému, na němž prohlížeč běží).

Upozornění: Volba jazyka rozhraní *Webmail* zároveň určuje kódování, v němž bude celá stránka zobrazována. Toto kódování se vztahuje i na jednotlivé zobrazované zprávy (jednotlivé části stránky nemohou mít různé kódování). Pro správné zobrazení českých znaků ve zprávách je tedy potřeba přepnout rozhraní *Webmail* do češtiny.

Signatura Podpis, který bude automaticky připojován ke všem odesílaným zprávám (včetně odpovědí a zpráv předaných dál).

Pokud byly v nastavení provedeny nějaké změny, je třeba je uložit tlačítkem *Uložit nastavení*.

Správa složek

Správa uživatelských složek. Zde je možno složku vytvořit, přejmenovat nebo zrušit. Každá nová složka je přitom vytvářena jako podsložka vybrané složky. Chceme-li vy-

tvorit složku na nejvyšší úrovni, vytvoříme ji jako podsložku kořenové složky (jejím názvem je znak lomítka „/“).

Při vytváření nové složky je třeba zvolit její typ: *Pošta* (pro ukládání e-mailových zpráv) nebo *Kontakty* (pro ukládání informací o osobách).

Přístupová práva složek

Nastavení přístupových práv ke složkám. Uživatel může umožnit přístup dalším uživatelům či skupinám k libovolné ze svých složek. Takto lze vytvářet sdílené, příp. veřejné složky. Detaily naleznete v kapitole 10.5.

Přihlášené složky

Zde si může uživatel nastavit („přihlásit“) veřejné nebo sdílené složky, které chce „odebírat“ (tzn. moci je zobrazovat ve svém seznamu složek a číst zprávy v nich). V kombinaci s volbou *Zobrazovat přihlášené složky* (viz kapitola 10.3) lze docílit toho, že se v seznamu složek budou zobrazovat pouze ty složky, o něž má uživatel zájem. Princip odebrání lze aplikovat i na vlastní složky — není-li složka nastavena jako odebíraná, pak se po zapnutí volby *Zobrazovat přihlášené složky* nebude v seznamu složek zobrazovat.

Přihlášení složek se provádí jejich výběrem ze seznamu. Standardně se zobrazují uživatelovy vlastní složky a veřejné složky. Zadáním jména konkrétního uživatele je možno zobrazit jeho sdílené složky (pokud nějaké sdílí) a přihlásit si je. Viz též kapitola 10.5.

Poznámka: Je-li uživatel správcem záložních složek (resp. členem skupiny, která je nastavena jako správce záložních složek), zobrazují se automaticky také záložní složky. Uživatel má k těmto složkám plná práva. Detaily naleznete v kapitole 7.9.

V této sekci je také možno definovat mapování veřejných a/nebo sdílených složek do prostoru vlastních složek uživatele. Účelem tohoto mapování je umožnit zobrazení těchto složek v poštovních klientech, které veřejné a sdílené složky nepodporují (např. Microsoft Outlook Express). Detaily naleznete rovněž v kapitole 10.5.

Třídění a notifikace

Tato sekce umožňuje nastavení uživatelských filtrů pro zprávy. Filtr je souhrnné označení pro akci, která se provádí se všemi zprávami při jejich příchodu do složky *INBOX* nebo pouze se zprávami vyhovujícími určitým podmínkám (např. jestliže adresa příjemce či odesílatele obsahuje učitý řetězec, zpráva má přílohu, zpráva přesahuje danou velikost apod.). Touto akcí může být např. přesun či zkopírování zprávy do jiné složky, poslání notifikace na mobilní telefon, automatická odpověď, odmítnutí zprávy apod. Detailní popis nastavení uživatelských filtrů naleznete v kapitole 10.4.

Kapitola 10 Rozhraní Webmail

Kvóta

Zobrazení uživatelské kvóty: aktuálně obsazeného místa ve schránce a limitu; totéž pro počet zpráv ve schránce.

Změnit heslo / PIN

Změna uživatelského hesla a / nebo kódu PIN pro WAP přístup.

Uživatel musí zadat své současné heslo (*Staré heslo*), *Nové heslo* a potvrzení nového hesla (*Potvrdit nové heslo*). Potvrzení hesla je vyžadováno proto, aby se zabránilo chybě při jeho zadávání. V případě zapomenutí hesla se uživatel musí obrátit na správce *Kerio MailServeru*, který mu může heslo nastavit v programu *Administration Console*.

Zadávaný kód PIN musí obsahovat právě čtyři číslice. Není-li tato podmínka dodržena, objeví se po stisku tlačítka *Změnit PIN* hlášení *Nový PIN má špatný formát*.

Zpět ke čtení pošty

Návrat do složky *INBOX* (odchod ze stránky uživatelských nastavení).

10.4 Filtrování zpráv

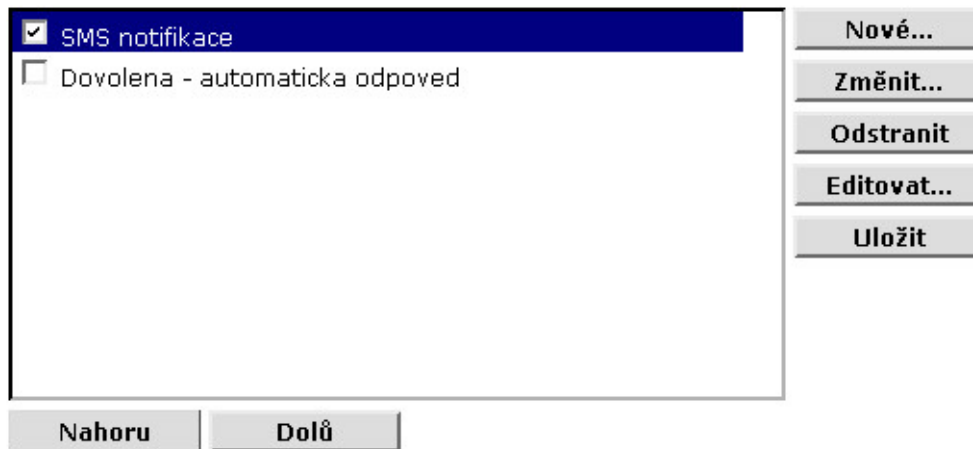
Jestliže přijde lokálnímu uživateli *Kerio MailServeru* nějaká zpráva, je uložena do jeho složky *INBOX*. Každý uživatel si může v rozhraní *Webmail* definovat vlastní akce, které mají být se zprávami při jejich příchodu prováděny a za jakých podmínek. Tyto akce jsou souhrnně nazývány filtry a jsou specifikovány tzv. filtrovacími pravidly. Filtrování však neznamená pouze odmítání zpráv nebo třídění do složek, ale také např. notifikaci na mobilní telefon, automatickou odpověď, přeposlání zprávy na jinou e-mailovou adresu apod.

Seznam filtrovacích pravidel

Definice filtrovacích pravidel se provádí v sekci *Třídění a notifikace*.

Zde je zobrazen seznam definovaných filtrovacích pravidel. Tento seznam je procházen při přijetí každé zprávy (směrem shora dolů), a pokud zpráva vyhoví některému pravidlu, je s ní provedena příslušná akce. Vyhovuje-li více pravidlům současně, provedou se všechny akce definované u jednotlivých pravidel (není-li stanoveno jinak — viz dále).

Zaškrtačací pole u každého pravidla určuje, zda je pravidlo aktivní či nikoliv. Pravidlo lze tedy dočasně vyřadit z činnosti, aniž by bylo nutno jej mazat a poté znovu přidávat.

Tlačítka u seznamu lze provádět následující akce:

Nahoru, Dolů Posun pravidla nahoru nebo dolů. Pravidla jsou vždy zpracovávána ve směru shora dolů a měla by být tedy seřazena od nejspecifičtějších k nejobecnějším. Některé pravidlo může také zastavovat zpracování pravidel (tzn. zpracování se ukončí, přestože by zpráva vyhověla i některým dalším pravidlům) — v tom případě se doporučuje obzvláště dobře zvážit jeho umístění.

Nové Vytvoření nového pravidla

Změnit Změna (editace) vybraného pravidla

Odstranit Odstranění vybraného pravidla

Editovat Editace skriptu (zdrojového textu pravidla). Filtrovací pravidla jsou zapisována ve standardním jazyce Sieve, a dialog, který se zobrazí po stisku tlačítka *Nové* nebo *Změnit*, je grafickou nadstavbou. Grafický dialog však umožňuje nastavení veškerých podmínek a funkcí, které *Kerio MailServer* nabízí. Proto doporučujeme používat funkci *Editovat* pouze těm uživatelům, kteří znají jazyk Sieve a nechtějí používat grafické rozhraní.

Nedoporučuje se editovat skripty pravidel, pokud neovládáte jazyk Sieve!

Uložit Uložení všech změn v pravidlech. Toto je potřeba provést vždy, když provádíte v pravidlech nějaké úpravy (včetně jejich vypínání a zapínání zaškrtačím polem vlevo), jinak budou změny ztraceny. Jsou-li provedeny nějaké dosud neuložené změny, zobrazí se pod seznamem pravidel varovné hlášení (*Změny nejsou uloženy*).

Vytvoření nebo změna pravidla

Po stisku tlačítka *Nové* či *Změnit* se zobrazí dialog pro definici pravidla. Tento dialog je rozdělen na čtyři části:

1. *Podmínka* (kterou musí zpráva splňovat)
2. *Akce* (která bude se zprávou provedena)
3. *Souhrn pravidla* (textový popis pravidla s možností upřesnit některé další detaily)
4. *Název pravidla* (libovolný popis, pod nímž bude pravidlo zobrazováno v seznamu)

Krok 1 — definice podmínek

Pravidlo bude uplatněno, jestliže budou splněny vybrané podmínky. Mezi podmínkami přitom může být logická relace *a* (tzn. všechny podmínky musejí být splněny) či *nebo* (tzn. alespoň jedna z podmínek musí být splněna). Vybrané podmínky se zobrazují do třetí sekce dialogu, kde je možno specifikovat požadované hodnoty a změnit typ logické spojky.

Příklad: Chceme stanovit podmínku „jestliže je adresa odesílatele `admin@nasefirma.cz` nebo předmět zprávy obsahuje slovo *Varování*“.

1. Zvolíme podmínku *Kde adresa odesílatele (From) je*
2. Ve třetí sekci klikneme na odkaz *obsahuje* — tím se otevře další dialog pro specifikaci adresy. Zadáme adresu `admin@nasefirma.cz`.
3. Zvolíme podmínku *Kde předmět obsahuje slova*
4. Ve třetí sekci klikneme na logickou spojku *a*, tím se změní na *nebo*
5. Klikneme na odkaz *obsahuje* a zadáme slovo *Varování* (malá a velká písmena se nerozlišují).

3. Popis pravidla (klikněte na podtrženou hodnotu, chcete-li ji upravit):
Kde adresa odesílatele (From) obsahuje 'admin@nasefirma.cz'
nebo Kde předmět obsahuje 'Varování'
potom

Poznámka: Při zadávání požadovaného obsahu určité položky je možno zadat více různých řetězců — podmínka pak bude splněna tehdy, bude-li položka obsahovat alespoň jeden z nich (relace *nebo*).

Poznámka 2: Podmínka pro výskyt určitého řetězce v dané položce může být obecnější. Tlačítkem *Volby...* lze při zadávání řetězce specifikovat způsob jeho výskytu v této položce:

je Položka musí mít přesně tuto hodnotu

není Položka nesmí mít tuto hodnotu

obsahuje Položka musí obsahovat tento (pod)řetězec

neobsahuje Položka nesmí obsahovat tento (pod)řetězec

odpovídá Položka musí odpovídat tomuto výrazu (výraz může obsahovat znaky ? a * pro nahrazení jednoho nebo více znaků)

neodpovídá Položka nesmí odpovídat tomuto výrazu

Výchozí nastavení je *obsahuje*.

Možné podmínky jsou následující:

Kde adresa příjemce (To nebo Cc) je Položka To (Komu) nebo Cc (Kopie) obsahuje zadaný řetězec

Kde adresa odesílatele (From) je Položka From (Od) obsahuje zadaný řetězec

Kde adresa v hlavičce To je Položka To (Komu) obsahuje zadaný řetězec

Kde adresa v hlavičce Cc je Položka Cc (Kopie) obsahuje zadaný řetězec

Kde adresa v hlavičce Sender je Položka Sender (odesílatel) obsahuje daný řetězec. Tato položka bývá často přítomna v automaticky rozesílaných zprávách (e-mailové konference apod.), kde nahrazuje položku From.

Kde předmět obsahuje slova Položka Subject (Předmět) obsahuje zadané řetězce

Kde zpráva má přílohu Zpráva obsahuje (alespoň jednu) přílohu

Kde velikost zprávy je více než Velikost zprávy je větší než udaná hodnota. Při specifikaci velikosti lze pro pohodlnější zadání zvolit jednotky: byty (*B*), kilobyty (*KB*) a megabyty (*MB*).

Pro všechny zprávy Toto pravidlo bude platit pro všechny příchozí zprávy

Krok 2 — výběr akce

Kapitola 10 Rozhraní Webmail

Ve druhé sekci dialogu je možno zvolit jednu nebo více akcí, které budou provedeny při splnění podmínky v sekci 1:

Přesunout zprávu do určené složky Přesunutí zprávy do vybrané složky (složku lze vybrat ze seznamu). Rovněž je možno uvést sdílenou nebo veřejnou složku (ve formátu `~uživatel/sdílena_složka` nebo `#public/verejna_složka`), má-li do této složky uživatel právo zápisu.

Přeposlat zprávu na adresu Přeposlat na zadanou adresu. V tomto případě se již neprovádějí žádné jiné akce.

Odmítnout zprávu (vrátit odesílateli) Zpráva tak nebude uložena do lokální schránky a uživatel se o ní vůbec nedozví.

Nechat zprávu ve složce INBOX Tato akce má smysl pouze při kombinaci s jinou akcí (např. *Přesunout*, *Přeposlat*, *Odmítnout* apod.). Nelze kombinovat s akcí *Zahodit zprávu*.

Zahodit zprávu Zpráva nebude uložena do žádné lokální složky. Nelze kombinovat s *Nechat zprávu ve složce INBOX* (tyto dvě akce si navzájem odporují).

Poslat notifikaci Odeslání notifikace (tj. krátké textové zprávy) na zadanou adresu, typicky na mobilní telefon. V případě mobilního telefonu je třeba zadat e-mailovou adresu, nikoliv pouze číslo telefonu — tedy např. `+420603123456@sms.paegas.cz`. Detaily viz dále.

Poslat automatickou odpověď Odeslání automatické odpovědi zadaného znění. Na každou adresu odesílatele bude automatická odpověď poslána pouze 1x týdně (aby automatická odpověď nebyla na obtíž nebo nevznikla smyčka, jestliže bude automatická odpověď nastavena i na protější straně).

Přeskočit další pravidla Vyhoví-li zpráva tomuto pravidlu, zpracování pravidel se ukončí (na zprávu již nebude aplikováno žádné další pravidlo). Tato funkce umožňuje uživateli vytvářet složitější posloupnosti pravidel pro různé typy podmínek, vždy je však třeba dát pozor na jejich pořadí (pravidla jsou zpracovávána shora dolů).

Poznámka: Notifikace a automatické odpovědi jsou chráněny proti zacyklení. To znamená, že na přijatou notifikaci se již notifikace neposílá a na přijatou automatickou odpověď se již neodpovídá. Rozpoznání, že se jedná o notifikaci nebo automatickou odpověď, se provádí podle speciálních položek v hlavičce zprávy. Detekovány jsou pouze notifikace a automatické odpovědi generované *Kerio MailServerem*.

Krok 3 — revize pravidla

Ve třetí sekci dialogu si může uživatel projít souhrn vytvořeného pravidla. Volitelné hodnoty stále zůstávají ve tvaru odkazů, a je tedy možno je opakovaně změnit. Podmínky a akce lze jednoduše odebrat či přidat jejich vypnutím, resp. zapnutím v prvních dvou sekcích.

Krok 4 — jméno pravidla

Pojmenujte vytvořené pravidlo jednoznačným jménem (může být víceslovné), nejlépe takovým, aby vystihovalo funkci pravidla. Pojmenování „Pravidlo 1“, „Pravidlo 2“ apod. opravdu není příliš účelné.

Notifikace na mobilní telefon

Při nastavování notifikace na mobilní telefon lze zadat tvar zprávy, která bude na telefon posílána. V této zprávě je možno použít speciální formátovací symboly pro doplnění adresy odesílatele, adresy příjemce, předmětu zprávy atd.

\$subject\$ Předmět zprávy

\$from\$ E-mailová adresa odesílatele (položka From)

\$env-from\$ Adresa odesílatele z SMTP obálky

\$text\$ Prvních 128 znaků textu (těla zprávy)

\$text[N]\$ Prvních N znaků textu zprávy (N je celé kladné číslo). Jaká část zprávy bude na mobilní telefon skutečně odeslána určuje SMS brána příslušného operátora (zpravidla do velikosti jedné SMS zprávy).

Notifikace může tedy vypadat např. takto:

Zprava od \$from\$, predmet: \$subject\$. Zprava: \$text\$

10.5 Sdílené a veřejné složky

Sdílené a veřejné složky

Kerio MailServer umožňuje vytváření sdílených a veřejných složek. Sdílená složka je libovolná složka libovolného uživatele, k níž přidělil práva jinému uživateli (případně více uživatelům či skupinám). Veřejná složka je speciální složka, kterou vytvořil správce veřejných složek (definovaný v sekci *Konfigurace / Upřesňující nastavení*). K této složce mají přístup pro čtení všichni uživatelé, ostatní práva pak pouze její správce nebo uživatelé, kterým tato práva přidělil (stejně jako v případě sdílené složky).

Vytvoření sdílené složky

Každý uživatel může přidělit jiným uživatelům libovolná práva ke kterékoli ze svých složek (doporučujeme však k této akci přistupovat zodpovědně — např. přidělení administrčních práv ke své složce *INBOX* jinému uživateli by mohlo mít i značně negativní následky).

Definice přístupových práv se provádí v uživatelských nastaveních (*Nastavení*), sekce *Přístupová práva složek*.

Přístupová práva ke složce Sdílená složka Přejít

	Viditelnost	Čtení	Změna	Přidávání	Podsložky	Mazání	Administrace
standa	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
admin	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☐
[technici]	☒	☒	☐	☒	☐	☐	☐

Nastavit práva

Přidat uživatele do seznamu Přidat

uživatele
skupinu

Nejprve je třeba vybrat složku, k níž chceme práva nastavit (volba

Přístupová práva ke složce). Do seznamu uživatelů pak musíme přidat uživatele (či skupinu), kterému pak nastavíme příslušná práva. To se provádí volbou *Přidat* pod seznamem uživatelů: v prvním poli vybereme, zda chceme přidat uživatele či skupinu a do druhého pole zadáme příslušné jméno (uživatele nebo skupiny).

Po stisku tlačítka *Přidat* se uživatel (skupina) zobrazí v seznamu a zaškrtnutím je možno mu nastavit požadovaná práva. Nastavení práv je třeba uložit tlačítkem *Nastavit práva*, jinak nebude akceptováno (ukládat hodnotu přímo při každém zaškrtnutí pole je na WWW stránce prakticky nerealizovatelné).

Při nastavování práv je možno použít speciální uživatelský účet *anyone* (kdokoliv). Tím lze jednoduše nastavit přístupová práva všem uživatelům.

Poznámka: Chcete-li nastavit práva konkrétnímu uživateli či skupině, musíte znát jeho (její) jméno. Výběr uživatele či skupiny ze seznamu není umožněn, protože z bezpečnostního hlediska není vhodné, aby měl řadový uživatel k dispozici seznam všech uživatelů, kteří mají na serveru účet.

Každému uživateli či skupině je možno nastavit následující práva ke složce:

10.5 Sdílené a veřejné složky

Viditelnost Uživatel složku uvidí (tj. zobrazí se mu, jestliže si nechá zobrazit sdílené složky jejího vlastníka) a může prohlížet její obsah

Čtení Uživatel může číst zprávy v této složce

Změna Uživatel může měnit příznaky zpráv ve složce

Přidávání Uživatel může do složky přidávat nové zprávy

Podsložky Uživatel může ve složce vytvářet nové podsložky

Mazání Uživatel může mazat zprávy z této složky

Administrace Uživatel může nastavovat přístupová práva ke složce a smazat ji

Tento popis práv lze rovněž zobrazit přímo v rozhraní *Webmail* kliknutím na odkaz *Nápověda* vedle seznamu uživatelů a jejich práv.

Poznámka: Nenastavíme-li vybranému uživateli žádné právo, tento uživatel bude automaticky odstraněn ze seznamu.

Připojení sdílené složky

Připojení složky se provádí v uživatelských nastaveních (*Nastavení*) v sekci *Přihlášené složky*. Je třeba znát jméno uživatele, jehož sdílenou složku si chceme přihlásit. Jméno zadáme do pole *Zobrazit sdílené složky uživatele*. Jsou-li ke složce nastavena příslušná práva, složka se zobrazí a můžeme si ji přihlásit.

 standa	 admin	 Veřejné složky
☒ INBOX	☒ Pro Standu	☒ Verejne
☒ Drafts		
☒ Přečtené		
☒ Sdílená složka		
☒ Sent Items		

Zobrazit sdílené složky uživatele:

Vytvoření veřejné složky

Veřejnou složku může vytvořit pouze uživatel, který k tomu má odpovídající práva (musí být definován jako správce veřejných složek v sekci *Konfigurace / Upřesňující nastavení*). Vytvoření veřejné složky se provede v uživatelských nastaveních (*Nastavení*), sekce

Kapitola 10 Rozhraní Webmail

Správa složek. Složka musí být vytvořena v kořenové složce / (root folder) a musí být pojmenována následujícím způsobem:

`#public/nazev_veřejne_složky`

Veřejné složce musí být nastavena přístupová práva, obdobně jako sdílené složce. Opět lze s výhodou využít univerzální uživatelský účet *anyone*.

Připojení veřejné složky

Veřejné složky se připojují obdobně jako sdílené složky — v uživatelských nastaveních (*Nastavení*) v sekci *Přihlášené složky*. Veřejné složky se zde zobrazují automaticky, pokud k nim má uživatel příslušná práva.

Použití veřejné složky

Veřejnou složku si mohou uživatelé přihlásit a přistupovat do ní stejně jako do vlastních složek (viz výše). Další možnost je, že jí bude pomocí aliasu přiřazena vlastní e-mailová adresa. Zprávy poslané na tuto adresu budou ukládány do veřejné složky (zde samozřejmě nemají přístupová práva vliv, protože poslat zprávu na e-mailovou adresu může kdokoli).

Příklad: Vytvoříme veřejnou složku pro veřejné zprávy s názvem `#public/verejne`. V doméně `nasefirma.cz` definujeme následující alias:

`verejne → #public/verejne`

Zprávy poslané na adresu `verejne@nasefirma.cz` tak budou ukládány do složky `#public/verejne` a bude je moci číst kdokoli, kdo má právo čtení zpráv v této složce.

Mapování sdílených a veřejných složek

Účelem mapování složek je umožnit zobrazení těchto složek v poštovních klientech, které veřejné a sdílené složky nepodporují (např. Microsoft Outlook Express). Mapování převádí veřejné či sdílené složky do prostoru uživatelských „vlastních“ složek.

Definice mapování se provádí na stránce *Nastavení* v sekci *Přihlášené složky*. Tlačítko *Nové* otevře dialog pro definici mapování.

pod jménem Jméno, pod nímž budou mapované složky zobrazovány v prostoru uživatelských složek

10.6 Přístup k poště protokolem WAP

Mapování veřejných a sdílených složek

pod jménem

zobrazuj složky

zobrazuj složky Volba, jaké složky mají být mapovány:

- *Veřejné složky* — budou mapovány všechny veřejné složky, která má uživatel přihlášený
- *Sdílené složky uživatele* — při výběru této volby je nutno specifikovat uživatele, jehož složky mají být mapovány. Uživatele je třeba zadávat kompletní e-mailovou adresou. V tomto případě budou mapovány všechny sdílené složky tohoto uživatele, které má uživatel přihlášený.

Nastavená mapování složek se zobrazují pod seznamem přihlášených složek. Jednotlivá mapování lze upravit nebo odstranit.

Mapování veřejných a sdílených složek

pod jménem	zobrazuj složky	Akce
Standovy složky	Sdílené složky uživatele standa@firma.cz	Opravit Smazat

10.6 Přístup k poště protokolem WAP

Kerio MailServer umožňuje přístup k poště přes mobilní telefon protokolem WAP. Toto rozhraní se nazývá *WAPmail* a spouští se společně se službou *Webmail* (běží vždy na těchže portech jako služby *Webmail* a *Secure Webmail*).

Přihlášení k rozhraní WAPmail

Rozhraní *WAPmail* umožňuje přístup ke poště pomocí mobilního telefonu podporující službu WAP.

Kapitola 10 Rozhraní Webmail

Základním předpokladem pro přístup ke službě *WAPmail* je správně nastavený mobilní telefon (dle pokynů příslušného mobilního operátora). Pro přístup k rozhraní *WAPmail* použijte jeden z následujících URL:

- `http://jméno_serveru/wap` (existuje-li pro server DNS záznam), případně
- `http://ip_adresa_serveru/wap` (jestliže DNS záznam pro server neexistuje).

Konkrétní adresa tedy bude mít tvar např.:

`http://mail.firma.cz/wap`

nebo

`http://212.20.198.40/wap.`

Podporuje-li mobilní operátor zabezpečený přenos, je možno použít také zabezpečený přístup protokolem HTTPS — tedy např.:

`https://mail.firma.cz/wap.`

Po úspěšném připojení k serveru je uživatel vyzván k zadání svého uživatelského jména a čtyřmístného číselného kódu (PIN), který zde nahrazuje heslo. Tento kód si musí každý uživatel nejprve nastavit v rozhraní *Webmail*, sekce *Nastavení / Všeobecná nastavení* (viz kapitola 10.3).

Protože zadávání jména a PIN do mobilního telefonu je značně zdlouhavé a nepohodlné, je možno využít další dva způsoby přístupu k rozhraní *WAPmail*:

- `http://jméno_serveru/wap/jméno`
- `http://jméno_serveru/wap/jméno:1234`

V prvním případě je součástí URL uživatelské jméno a uživatel je dotázán pouze na PIN. Ve druhém je i PIN součástí URL a jeho zadáním se přímo vstoupí do uživatelské schránky. Doporučujeme tuto možnost používat pouze v případě, má-li uživatel zajištěno naprosté soukromí (PIN může velmi snadno z displeje telefonu přečíst nepovolaná osoba a zneužít jej pro přístup ke schránce.)

Čtení zpráv

K pohybu v rozhraní *WAPmail* se používají běžné ovládací prvky telefonu (posun nahoru/dolů, funkční tlačítka atd.). Detaily naleznete v manuálu k vašemu mobilnímu telefonu.

Po úspěšném přihlášení do rozhraní *WAPmail* se zobrazí úvodní stránka, na níž je možno zvolit seznam složek nebo se odhlásit. Obsahuje-li jedna či více složek nějaké nepřetčené zprávy, zobrazí ze v záhlaví informace o počtu nových zpráv (součet nových zpráv ve všech složkách).

10.6 Přístup k poště protokolem WAP

Výběrem volby *Složky* se zobrazí seznam uživatelových složek a volbou některé z nich seznam zpráv v této složce (zprávy jsou seřazeny od nejnovějších k nejstarším). Informace o každé zprávě jsou zobrazeny v následujícím tvaru:

- [1*] — číslo (pořadí) zprávy ve složce. Hvězdička značí, že se jedná o novou (dosud nepřečtenou) zprávu.
- 17 Jun 15:19 — datum a čas přijetí zprávy
- Varovani — předmět (subjekt) zprávy. Slouží zároveň jako odkaz na vlastní zprávu.
- (admin@nasefirma.cz) — jméno nebo e-mailová adresa odesílatele zprávy
- -- — oddělovač (za ním následuje další zpráva)

Použití WAP emulátoru

Než začnete používat rozhraní *WAPmail* přes skutečný mobilní telefon, doporučujeme přístup vyzkoušet pomocí emulátoru. Ten, narozdíl od mobilního telefonu, umožňuje připojení ke službě *WAPmail* zdarma. Při testování a odstraňování problémů tak ušetříte jistě nemalou částku za připojení.

Volně dostupný WAP emulátor naleznete např. na adrese

<http://www.pyweb.com/tools/> (program ke stažení)

či

<http://www.gelon.net/> (Java applet na WWW stránce).

Poznámka: WAP emulátory zpravidla nepodporují zabezpečený přístup (tj. použití protokolu HTTPS).

Stavové informace a záznamy

Kerio MailServer umožňuje správci (popř. jiné oprávněné osobě) poměrně detailně sledovat jeho činnost. V podstatě se jedná o tři druhy informací: sledování stavu, záznamy a statistiky.

- Sledovat je možno stav fronty odchozích e-mailů, připojení k jednotlivým službám *Kerio MailServeru* a doručující procesy (tj. procesy odesílající jednotlivé zprávy z fronty na cílové SMTP servery).
- Záznamy jsou soubory, do nichž se postupně přidávají informace o určitých událostech (např. chybová či varovná hlášení, ladící informace atd.). Každá položka je zapsána na jedné řádce a uvozen časovou značkou (datum a čas, kdy událost nastala, s přesností na sekundy). Zprávy vypisované v záznamech jsou ve všech jazykových verzích *Kerio MailServeru* anglicky (generuje je přímo *Kerio MailServer Engine*).
- Statistiky obsahují podrobné informace o používání jednotlivých služeb *Kerio MailServeru*, přijatých a odmítnutých zprávách, chybách atd. *Kerio MailServer* také umí graficky vyhodnocovat počet připojení k jednotlivým službám a počet zpracovaných zpráv za určité časové období.

Jaké informace lze sledovat a jak lze přizpůsobit sledování potřebám uživatele je popsáno v následujících kapitolách.

11.1 Fronta zpráv

Veškeré e-maily, které přes *Kerio MailServer* procházejí, jsou řazeny do tzv. fronty zpráv. Fyzicky se jedná o adresář `store/queue` v adresáři, kde je *Kerio MailServer* instalován. Do tohoto adresáře je každá zpráva uložena jako dva soubory:

- Soubor s příponou `.eml` je vlastní odesílaný e-mail
- Soubor s příponou `.env` je jeho SMTP obálka. Ta se používá pouze při komunikaci mezi SMTP servery a při uložení zprávy do cílové schránky je oříznuta (tj. zahozena).

Oba tyto soubory mají shodný název, představující jednoznačný identifikátor zprávy.

Odeslání zprávy z fronty se provádí buď bezprostředně po jejím příchodu do fronty, nebo v časech řízených plánovačem — dle nastaveného typu internetového připojení —

Kapitola 11 Stavové informace a záznamy

viz kapitola 4.3). Odesílá-li SMTP server zprávy přímo do cílových domén (tzn. nepoužívá se žádný nadřazený SMTP server), může také nastat situace, že zprávu nelze odeslat (žádný ze serverů cílové domény není dostupný). V tomto případě se zpráva vrací do fronty a její odeslání je přeplánováno na pozdější dobu.

Poznámka: Pracuje-li server v módu *Offline*, pak se zpráva zařadí zpět do fronty a další pokus o odeslání zprávy se provede až v nejbližším čase stanoveném plánovačem (*Další pokus* se tedy nastavuje na konkrétní čas pouze v módu *Online*). V módu *Offline* (který se používá typicky u připojení vytáčenou linkou) je proto výhodnější odesílat zprávy přes nadřazený SMTP server.

Prohlížení fronty zpráv

Potřeba zkontrolovat frontu zpráv vzniká typicky při podezření, že zprávy ze serveru neodcházejí. Prohlížení fronty přímo v adresáři na disku není příliš komfortní, navíc zpravidla vůbec není možné, jestliže je *Kerio MailServer* spravován vzdáleně (musel by být k dispozici nějaký další nástroj pro vzdálený přístup na počítač, na němž *Kerio MailServer* běží). Z tohoto důvodu je možné sledovat frontu také přímo v *Administration Console*, a to v sekci *Stav / Fronta zpráv*.

 Fronta zpráv					
ID	Vytvořeno	Další pokus	Velikost	Od	Komu
aae354a3	14 Jan 2002 10:55:34	14 Jan 2002 11:25:39	15437	postmaster@fmplus.cz	hitpa@fmplus.cz
ab333456	14 Jan 2002 11:03:03	14 Jan 2002 11:34:15	285524	postmaster@fmplus.cz	parser@fmplus.cz
af744cf5	14 Jan 2002 11:14:12	ASAP	4676	rgabriel@tinysoftware.cz	Zbyszek.Lugsch@autocont.c
af775700	14 Jan 2002 11:14:15	ASAP	1555	rgabriel@tinysoftware.cz	sgabrielova@jad.ln.skoda.cz
afea31d5	14 Jan 2002 11:16:10	ASAP	2068	rgabriel@tinysoftware.cz	sgabrielova@jad.ln.skoda.cz
aff96c18	14 Jan 2002 11:16:25	ASAP	23705	jzacharias@tinysoftware....	vendilek@seznam.cz
b02d4130	14 Jan 2002 11:17:17	ASAP	1507	rgabriel@tinysoftware.cz	info@zaluzi.cz
b0462748	14 Jan 2002 11:17:42	ASAP	2902	jana@tinysoftware.com	sales@infotronics.com.au
b1ce9160	14 Jan 2002 11:24:29	14 Jan 2002 11:54:29	1745	jvobruha@tinysoftware.cz	MARHA@VOLNY.CZ

Na každé řádce tohoto okna je zobrazena jedna zpráva ve frontě. Sloupce obsahují následující informace:

ID Jedinečný identifikátor zprávy. Tento identifikátor také tvoří názvy souborů, v nichž je zpráva a její obálka uložena v adresáři `mail_queue`.

Vytvořeno Datum a čas uložení zprávy do fronty

Další pokus Datum a čas dalšího pokusu o odeslání zprávy (interval pokusů a dobu, po níž budou prováděny, lze nastavit v sekci *Konfigurace / Vlastnosti SMTP* — viz kapitola 7.2). Zkratka *ASAP* znamená *As Soon As Possible* — čili „ihned, jakmile to bude

možné“. Takto je plánováno odeslání zpráv, které jsou do fronty zařazeny poprvé — v módu *Online* jsou odeslány okamžitě a v módu *Offline* v nejbližším čase daném plánovačem.

Velikost Velikost zprávy (nezahrnuje SMTP obálku)

Od, Komu E-mailová adresa odesílatele a příjemce zprávy

K obnovení informací v okně *Fronta zpráv* dochází vždy, když nastane ve frontě nějaká změna. Kromě toho je možné zobrazení obnovit ručně tlačítkem *Obnovit*.

Manipulace se zprávami ve frontě

Tlačítka po oknem *Fronta zpráv* je možno ručně spustit následující akce:

Odstraň z fronty Odstranění vybrané zprávy z fronty

Zkus odeslat okamžitě Pokus o okamžité odeslání vybrané zprávy

Odeslat zprávy z odchozí fronty Zahájení odesílání zpráv z odchozí fronty

Vybrat vzdálené POP3 schránky Zahájení vybírání zpráv z definovaných POP3 schránek (v sekci *Konfigurace / Stahování POP3 schránek*)

Přijmout poštu příkazem ETRN Vyslání příkazu ETRN na všechny SMTP servery definované v sekci *Konfigurace / Příjem pomocí ETRN*

11.2 Doručující procesy

Při zpracování fronty zpráv vytvoří *Kerio MailServer* pro každou zprávu nový proces, který její zpracování (doručení do lokální schránky nebo na vzdálený SMTP server, antivirovou kontrolu atd.) a poté se ukončí. Takovýchto procesů může běžet několik současně (paralelně) — z toho vyplývá, že *Kerio MailServer* je schopen odesílat více odchozích zpráv současně. Maximální počet odesílajících procesů lze nastavit v sekci

Konfigurace / Vlastnosti SMTP, záložka *Volby*, parametr *Maximální počet doručujících procesů* (výchozí hodnota je 8).

V sekci *Stav / Doručující procesy* je možno sledovat tyto procesy sledovat (kdy byl proces vytvořen, jakou zprávu zpracovává, na který SMTP server je odesílána...) a zjišťovat jejich stav (antivirová kontrola, odesílání, lokální doručování...).

ID	Velikost	Od	Komu	Stav	Server	Čas
86123ae7	527144	postmaster@fmplus.cz	parser@fmplus.cz	SMTP doručování	ferda.fmplus.cz	00:00:14
86be3b2c	904524	rgabriel@tinysoftware.cz	info@zaluzi.cz	SMTP doručování	bobina.pes.cz	00:00:02

Jednotlivé sloupce okna *Doručující procesy* mají následující význam:

ID Jednoznačný identifikátor zprávy, kterou proces zpracovává (odpovídá ID zprávy ve frontě a názvu souboru v adresáři mail/#queue)

Velikost Velikost doručované zprávy (v bytech)

Od, Komu E-mailová adresa odesílatele a příjemce zprávy

Stav Stav procesu: *Spouští se*, *Zálohování*, *Filtrování obsahu* (kontrola na zakázané typy příloh), *Antivirová kontrola*, *Lokální doručování* (jestliže se zpráva ukládá do lokální schránky), *SMTP doručování* (jestliže se odesílá na jiný SMTP server), *Ukončuje se* (závěrečná fáze, ukončení procesu). Proces nemusí nutně projít všemi uvedenými fázemi — je-li např. vypnuto zálohování pošty, fáze *Zálohování* se přeskočí.

Server SMTP server, na nějž je zpráva doručována (pouze ve fázi *SMTP doručování*)

Čas Doba běhu procesu (čas od jeho vytvoření)

Informace v okně *Doručující procesy* jsou automaticky obnovovány, navíc je také možno je obnovit ručně tlačítkem *Obnovit*.

11.3 Aktivní připojení

V sekci *Stav / Aktivní spojení* lze sledovat veškerá síťová připojení ke *Kerio MailServeru*, a to jednak k jeho službám (*SMTP*, *POP3* atd.), a jednak ke správě (programem *Kerio Administration Console*).

Na každé řádce tohoto okna je zobrazeno jedno spojení. Jedná se o síťová spojení, nikoliv připojení uživatelů (každý klientský program může např. z důvodu rychlejší komunikace navázat více spojení současně). Sloupce zobrazují následující informace:

Protokol Ttyp protokolu, který klient používá (resp. služby, k níž je připojen). Pojmenování koresponduje s názvy služeb v sekci *Konfigurace / Služby*, *ADMIN* znamená připojení ke správě programem *Administration Console*.

Aktivní spojení

Protokol	Zabezpečení	Čas	Od	Uživatel	Informace
ADMIN	Ano	00:00:21	192.168.2.38	rgabriel	Kerio Admin (Windows)
ADMIN	Ano	01:55:23	192.168.2.38	rgabriel	Kerio Admin (Windows)
ADMIN	Ano	12:49:22	192.168.1.30	martin	Kerio Admin (Windows)
IMAP	Ne	01:25:36	192.168.1.83	lbenyrova	~lbenyrova/INBOX
IMAP	Ne	00:14:35	192.168.1.191	rkotesovec	~rkotesovec/INBOX
IMAP	Ne	00:12:10	192.168.1.81	vankova	~vankova/INBOX
IMAP	Ano	01:25:54	192.168.1.133	osvetlik	~osvetlik/INBOX
IMAP	Ne	00:00:35	192.168.1.82	jsebrankova	~jsebrankova/Sent Items
IMAPS	Ano	00:03:40	192.168.1.70	jarda	
IMAPS	Ano	00:03:43	192.168.1.70	jarda	~jarda/INBOX

Zabezpečení Zda je spojení zabezpečeno SSL či nikoliv (technická poznámka: vzdálená správa umožňuje pouze zabezpečené připojení. Zde se však nepoužívá SSL, ale vlastní protokol).

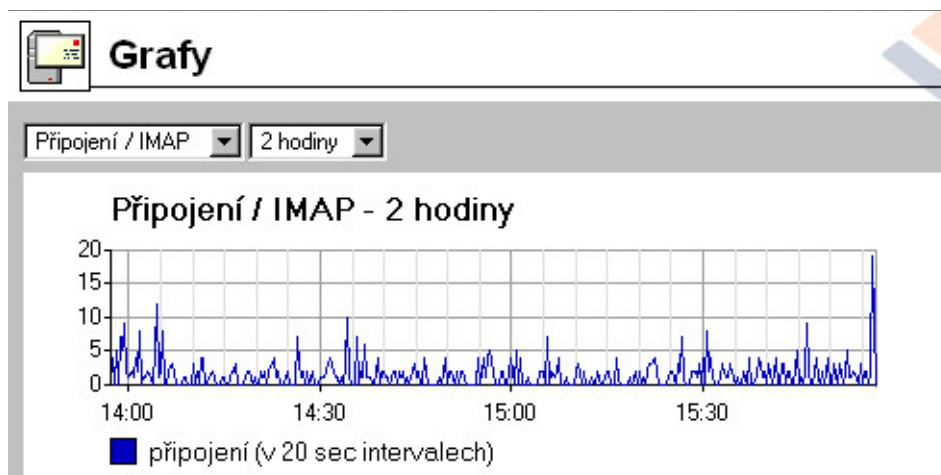
Čas Doba připojení klienta. U některých služeb funguje timeout — automatické odpojení klienta při nečinnosti (jestliže se spojením nepřenášejí žádná data).

Od IP adresa, z níž se klient připojuje. Namísto IP adresy je zde možné zobrazit DNS jméno klienta získané reverzním DNS dotazem, jestliže je zapnuta volba *Provádět reverzní DNS dotazy na příchozí spojení* v sekci *Konfigurace / Upřesňující nastavení* (viz též kapitola 7.10). Doporučujeme zapínat tuto volbu pouze v případě, chcete-li cíleně sledovat, odkud se klienti připojují — reverzní dotazy zpomalují činnost serveru.

Uživatel Jméno přihlášeného uživatele. V některých případech se jméno nezobrazuje (např. připojení k SMTP serveru, není-li vyžadováno ověření uživatele — klient je anonymní).

Informace Další informace o připojení (např. IMAP složka, verze administračního programu atd.).

Informace v okně *Aktivní spojení* jsou automaticky obnovovány, navíc je také možno je obnovit ručně tlačítkem *Obnovit*.

11.4 Grafy

V sekci *Stav / Grafy* je možno graficky sledovat počet připojení k jednotlivým službám *Kerio MailServeru* a počet zpracovaných zpráv (příchozích i odchozích) za určité časové období.

Graf umožňuje nastavení následujících parametrů:

Sledovaný parametr První pole slouží pro výběr sledovaného parametru:

- *Připojení / IMAP* — počet připojení ke službě *IMAP*
- *Připojení / POP3* — počet připojení ke službě *POP3*
- *Připojení / SMTP* — počet připojení ke službě *SMTP*
- *Zprávy / přijaté* — počet zpráv zpracovaných poštovním serverem (součet odchozích a příchozích SMTP zpráv a zpráv stažených ze vzdálených POP3 schránek)

Časové období Ve druhém poli je možno vybrat časové období, ve kterém má být sledování prováděno (v rozsahu 2 hodiny — 30 dní). Zvolené časové období je vždy bráno od aktuálního času do minulosti („poslední 2 hodiny“, „posledních 30 dní“ apod.).

Komentář pod grafem zobrazuje interval vzorkování (t.j. interval, za který se hodnoty sečtou a zaznamenají do grafu).

Příklad: Je-li zvoleno časové období *2 hodiny*, provádí se vzorkování po 20 sekundách. To znamená, že se každých 20 sekund zaznamená do grafu počet připojení (resp. zpráv) za uplynulých 20 sekund.

Tlačítko *Nastavení* otevírá dialog pro detailní nastavení vlastností grafu.

Osa Y Nastavení minimální a maximální hodnoty na ose y

Poznámka: Měřítko osy x je pevně dáno vybraným časovým intervalem.

Čas Volba, který čas má být v grafu zobrazován (čas serveru nebo lokální čas počítače, na němž běží *Kerio Administration Console*). Obecně platí následující:

- Je-li *Kerio Administration Console* spuštěna přímo na počítači, kde je *WinRoute* instalován, jsou tyto časy vždy shodné.
- Totéž platí, pokud je čas na obou počítačích synchronizován (např. protokolem NTP či ve Windows NT doméně).
- Není-li čas synchronizován, ale oba počítače jsou ve stejném časovém pásmu, doporučujeme používat čas serveru.
- Je-li každý z těchto počítačů v jiném časovém pásmu, zvolte čas severu nebo administrační konzoly podle potřeby.

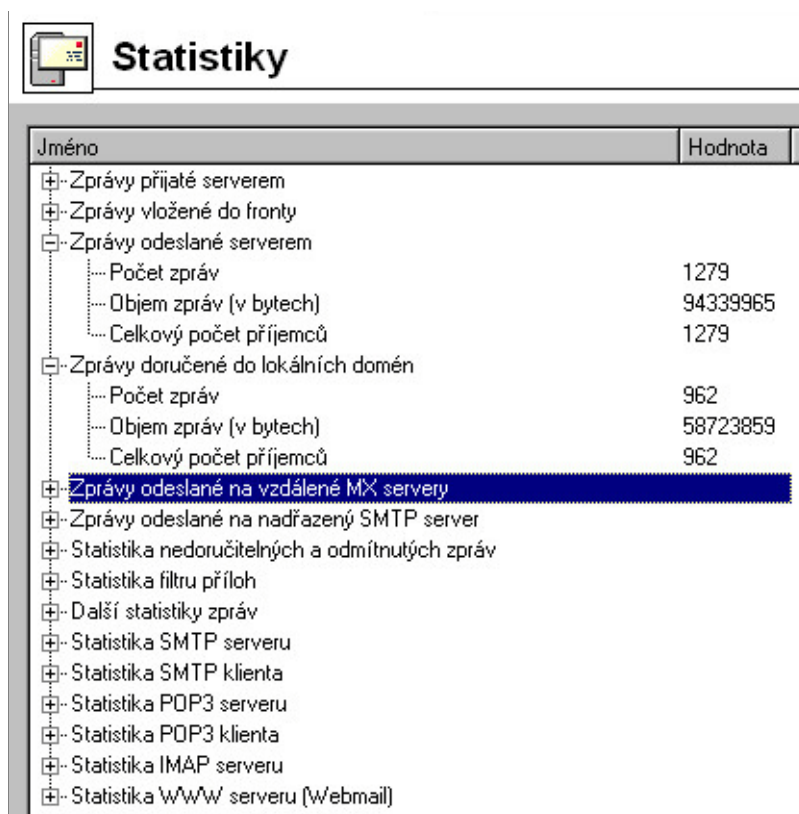
Počet řádek v grafu Volba křivek, které mají být v grafu vykreslovány, a barev, které mají být pro vykreslování použity.

Kapitola 11 Stavové informace a záznamy

Poznámka: V grafu jsou vždy vykreslovány pouze křivky, které zvolená funkce generuje. Grafy v aplikaci *Kerio MailServer* využívají pouze křivku #1.

11.5 Statistiky

Ke zobrazení statistických údajů slouží sekce *Stav / Statistiky*. Pro lepší přehlednost jsou informace v této sekci rozděleny do skupin (např. „Statistika SMTP serveru“, „Statistika IMAP serveru“, „Statistika nedoručitelných a odmítnutých zpráv“ apod.). Tlačítkem *Obnovit* lze zobrazené údaje aktualizovat.

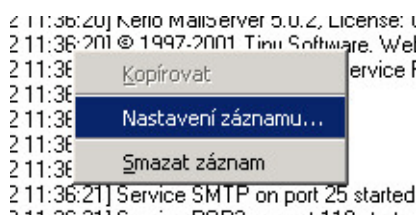

Jméno	Hodnota
⊕ Zprávy přijaté serverem	
⊕ Zprávy vložené do fronty	
⊖ Zprávy odeslané serverem	
--- Počet zpráv	1279
--- Objem zpráv (v bytech)	94339965
--- Celkový počet příjemců	1279
⊖ Zprávy doručené do lokálních domén	
--- Počet zpráv	962
--- Objem zpráv (v bytech)	58723859
--- Celkový počet příjemců	962
⊕ Zprávy odeslané na vzdálené MX servery	
⊕ Zprávy odeslané na nadřazený SMTP server	
⊕ Statistika nedoručitelných a odmítnutých zpráv	
⊕ Statistika filtru příloh	
⊕ Další statistiky zpráv	
⊕ Statistika SMTP serveru	
⊕ Statistika SMTP klienta	
⊕ Statistika POP3 serveru	
⊕ Statistika POP3 klienta	
⊕ Statistika IMAP serveru	
⊕ Statistika WWW serveru (Webmail)	

11.6 Záznamy

Nastavení záznamů

V okně každého záznamu se po stisku pravého tlačítka myši zobrazí kontextové menu, v němž lze zvolit různé funkce nebo změnit parametry záznamu (zobrazení, příp. sledované informace).

Kopírovat Zkopírování označeného textu do schránky (clipboardu). Pro tuto funkci lze využít také klávesové zkratky operačního systému (např. ve Windows *Ctrl-C* nebo *Ctrl-Insert*).

Následující volby jsou dostupné pouze v záznamu *Debug*:

Smazat záznam Smazání okna záznamu (informace se smažou i z příslušného souboru)

Nastavení záznamu... Možnost detailního nastavení informací, které mají být sledovány

Mail

Záznam *Mail* obsahuje informace o jednotlivých zprávách, které byly *Kerio MailServerem* zpracovány. Jsou zde zobrazovány odchozí i příchozí zprávy, a také zprávy které byly generovány automaticky samotným serverem (tzv. systémové zprávy např. informace o tom, že zpráva je nedoručitelná, že ji nebylo možné doručit v definované době, že uživatel odeslal zprávu s virem nebo zakázanou přílohou apod.)

Každá řádka tohoto záznamu obsahuje informace o jedné zprávě:

- e-mailová adresa odesílatele (*from*)
- e-mailová adresa příjemce (*to*)
- velikost zprávy (v bytech)
- IP adresa odesílatele nebo typ systémové zprávy (např. *Delay report* —zpráva o tom, že e-mail nebylo možné doručit v definované době)

Security

Záznam *Security* obsahuje informace, které souvisejí s bezpečností *Kerio MailServeru*. Jedná se zejména o tyto typy událostí:

- nalezené viry a zakázané přílohy
- neúspěšné pokusy o přihlášení (neplatné jméno / heslo, nepovolená IP adresa).

Kapitola 11 Stavové informace a záznamy

- pokusy o zneužití serveru (relaying)
- antibombing (tj. ochrana proti zahlcení serveru — viz kapitola 7.6, sekce *Další omezení*)
- nalezení odesílatele v databázích zakázaných serverů (*ORDB*, *MAPS*, vlastní skupina IP adres)

Warning

Záznam *Warning* zobrazuje varovná hlášení, což jsou ve své podstatě chyby, které nemají závažný charakter. Typickým příkladem takového varování může být např. zpráva, že uživatel s administrátorskými právy má prázdné heslo, že uživatelský účet tohoto jména neexistuje nebo že vzdálený POP3 server je nedosažitelný.

Události, které způsobují varovná hlášení v tomto záznamu, nemají zásadní vliv na činnost *Kerio MailServeru*, mohou však signalizovat určité (případně potencionální) problémy, např. u konkrétních uživatelů. Záznam *Warning* může pomoci např. v případě, jestliže si jeden uživatel stěžuje na nefunkčnost některých služeb.

Error

Narozdíl od záznamu *Warning*, záznam *Error* zobrazuje závažné chyby, které mají zpravidla vliv na chod celého serveru. Správce *Kerio MailServeru* by měl tento záznam pravidelně sledovat a zjištěné chyby v co nejkratší možné době napravit. V opačném případě hrozí nejen nebezpečí, že uživatelé nebudou moci využívat některé (či dokonce všechny) služby, ale může dojít také ke ztrátě zpráv či k bezpečnostním problémům (např. ke zneužití serveru k rozesílání nevyžádaných e-mailů nebo doručování zpráv obsahujících viry).

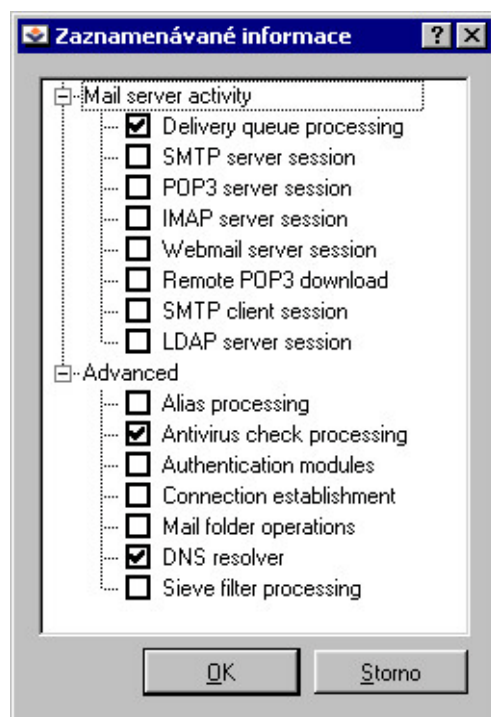
Typickým chybovým hlášením v záznamu *Error* bývá například: problém se spuštěním některé služby (většinou z důvodu kolize na příslušném portu), problém se zápisem na disk, s inicializací antivirové kontroly, s externím ověřením uživatele apod.

Debug

Debug (ladicí informace) je speciální záznam, který slouží k detailnímu sledování určitých informací, zejména při odstraňování problémů. Těchto informací je poměrně velké množství, což by způsobilo naprostý nepřehled, pokud by byly zobrazovány všechny najednou. Zpravidla je však třeba sledovat pouze informace týkající se konkrétní služby či funkce. Zobrazování velkého množství informací navíc zpomaluje činnost *Kerio MailServeru*. Doporučujeme tedy zapínat sledování pouze těch informací, které vás skutečně zajímají, a to pouze po dobu nezbytně nutnou.

Nastavení záznamu *Debug*

Z výše uvedených důvodů umožňuje záznam *Debug* nastavit, jaké informace v něm mají být zobrazovány. Toto se provádí volbou *Nastavení záznamu* v kontextovém menu okna *Debug*.

Sekce *Mail server activity*:

Delivery queue processing Zpracování odchozí fronty (odesílání a příjem zpráv, plánování apod.)

SMTP server session Detailní výpis komunikace klientů s SMTP serverem.

POP3 server session Detailní výpis komunikace klientů s POP3 serverem.

IMAP server session Detailní výpis komunikace klientů s IMAP serverem.

Webmail server session Komunikace klientů s HTTP serverem pro rozhraní *Webmail*.

Remote POP3 download Vybírání vzdálených POP3 schránek (*Kerio MailServer* je v roli POP3 klienta)

SMTP client session Odesílání odchozích zpráv (komunikace *Kerio MailServeru* s nadřazeným SMTP serverem nebo serverem cílové domény)

Kapitola 11 Stavové informace a záznamy

Sekce *Advanced*:

Alias processing Zpracování aliasů a třídících pravidel (při přijetí zprávy či jejím stažení ze vzdálené POP3 schránky).

Antivirus check processing Antivirová kontrola zpráv (komunikace s antivirovým programem, zpracování jednotlivých příloh zprávy).

Authentication modules Externí ověřování uživatelů (NT doména, Kerberos, PAM).

Connection establishment Navazování spojení na vzdálené servery (na úrovni TCP), DNS dotazy, SSL šifrování apod.

Mail folder operations Operace s uživatelskými a veřejnými složkami (otevírání, ukládání zpráv, uzavírání).

DNS resolver Zjišťování serverů cílových domén z DNS MX záznamů, záznamy nalezené v interní DNS cache.

Sieve filter processing Filtrování zpráv dle uživatelských filtrů.

11.7 Sledování výkonu (Windows)

Je-li *Kerio MailServer* instalován na operační systém Windows řady NT, 2000, nebo XP, je možno také nainstalovat volitelnou komponentu *Performance Monitor* (detaily naleznete v kapitole 2.3). *Performance Monitor* je modul do systémového nástroje *Výkon (Performance)*, který naleznete v *Nástrojích pro správu (Administrative Tools)*.

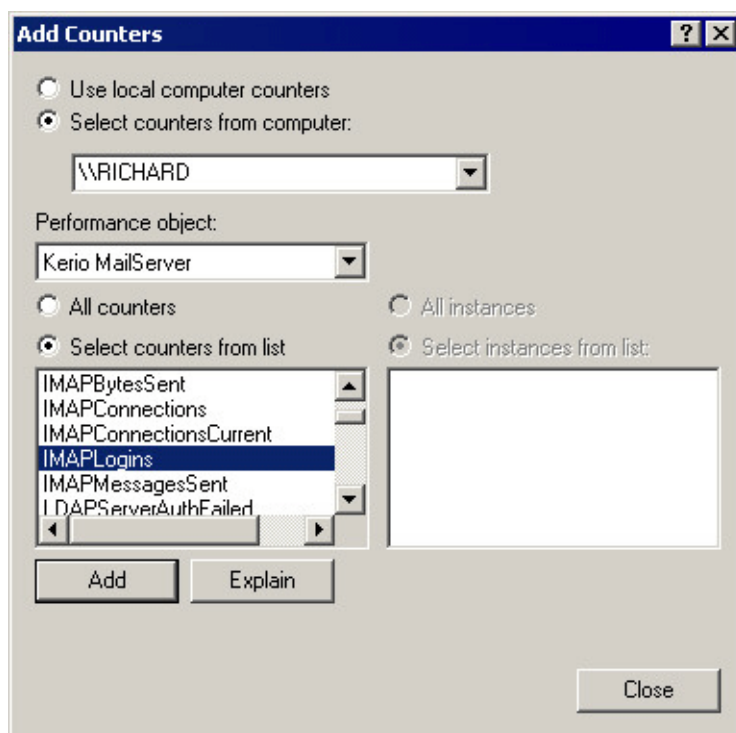
V aplikaci *Performance Monitor* se přepneme do sekce *System Monitor*. Tlačítkem *+* v nástrojovém panelu této sekce otevřeme dialog pro přidání nových sledovaných objektů.

V položce *Performance object* vybereme položku *Kerio MailServer*. V levém dolním poli je pak možno vybrat statistiky, které chceme sledovat. K dispozici jsou všechny ukazatele, které *Kerio MailServer* sleduje (viz též kapitola 11.5, resp. sekce *Stav / Statistiky* programu *Kerio Administration Console*). Tlačítkem *Explain* lze získat podrobnější informace o vybraném objektu.

Poznámka: Pokud se v seznamu objektů v poli *Performance object* neobjeví položka *Kerio MailServer*, pak zřejmě není komponenta *Performance Monitor* instalována, nebo je poškozena. V tom případě doporučujeme znovu spustit instalační program *Kerio MailServeru* (viz kapitola 2.3).

Poznámka: Detailní informace o aplikaci *Performance Monitor* naleznete v nápovědě systému Windows.

11.7 Sledování výkonu (Windows)

Nastavení poštovních klientů a firewallu

12.1 Nastavení poštovních klientů

Tato kapitola obsahuje základní informace o tom, jak nastavit poštovní klienty (tj. programy, které slouží ke čtení a psaní e-mailových zpráv). Nezaměřuje se na konkrétního klienta, ale uvádí obecné zásady, které by měly být dodrženy, aby klient spolupracoval správně s *Kerio MailServerem*.

Poštovní účet

Poštovní účet je skupina parametrů, které popisují server příchozí a odchozí pošty a podmínky jejich použití. Většina poštovních klientů umožňuje přepínat mezi více účty. Vytvoříme tedy nový účet, který bude používán pro příjem zpráv a odesílání zpráv přes *Kerio MailServer*.

Poznámka: Následující popis nastavení byl vytvořen podle klienta *Microsoft Outlook Express 6.0*. Základní nastavení účtu jsou však ve všech poštovních klientech velmi podobná.

Odchozí (osobní) e-mailová adresa Tato adresa by měla být tvořena jménem uživatele a doménou tak, jak je účet nastaven v *Kerio MailServeru*, tedy např. `no-vak@nasefirma.cz`.

Jméno uživatele Může být nastaveno libovolně, slouží pouze pro zobrazení v hlavičce zprávy v klientovi. Doporučujeme ale nepoužívat v tomto jméně diakritiku, zejména pokud je známo, že uživatel bude komunikovat s partnery v zahraničí.

Toto jméno nemá žádnou souvislost s plným jménem či popisem uživatele v *Kerio MailServeru*. Slušný uživatel ale odesílá zprávy výhradně pod svým vlastním jménem!

Server odchozí pošty (SMTP) IP adresa nebo DNS jméno počítače, na němž *Kerio MailServer* běží (např. `192.168.1.1` nebo `mail.nasefirma.cz`)

Server příchozí pošty Rovněž IP adresa nebo DNS jméno počítače, na němž *Kerio MailServer* běží (např. `192.168.1.1` nebo `mail.nasefirma.cz`)

Typ serveru příchozí pošty POP3 nebo IMAP. Běží-li na *Kerio MailServeru* obě služby, může si uživatel dle vlastního uvážení vybrat, který protokol bude používat (podle

Kapitola 12 Nastavení poštovních klientů a firewallu

toho, co je pro něj výhodnější). Typ protokolu nelze již později změnit, pouze smazáním účtu a vytvořením nového. Je však třeba si uvědomit, že pokud bylo ke schránce dříve přistupováno protokolem IMAP, a nyní má být používán protokol POP3, nebude možno stáhnout zprávy z jiné složky než *INBOX*.

Uživatelské jméno a heslo Jméno a heslo k uživatelskému účtu vytvořenému v *Kerio MailServeru*. Není-li účet vytvořen v primární doméně, musí se jako uživatelské jméno použít celá e-mailová adresa (v primární doméně toto naopak nelze!).

Ověření na odchozím (SMTP) serveru Toto ověření je třeba nastavit, jestliže je v *Kerio MailServeru* zapnuta antispamová ochrana a z IP adresy klienta není povoleno odesílání pošty do libovolné domény (viz kapitola 7.6). Jinak by klient mohl odesílat zprávy pouze do lokálních domén.

Odchozí, resp. příchozí server vyžaduje zabezpečení Tyto volby určují, zda má být při odesílání, resp. příjmu pošty použito nešifrované spojení nebo spojení zabezpečené SSL. S *Kerio MailServerem* je možno použít v obou případech zabezpečené spojení (běží-li příslušné služby), což je doporučeno.

Bezpečné ověřování hesla (SPA / NTLM) Tuto funkci je možno použít, jestliže se uživatel klientského počítače přihlašuje do NT domény a jeho účet v *Kerio MailServeru* je nastaven tak, aby byl ověřován v této doméně. Pak není nutné zadávat v klientovi heslo, místo něj se použijí doménové ověřovače.

Práce s IMAP složkami

Po vytvoření poštovního účtu používajícího protokol IMAP klient stáhne ze serveru seznam složek a zobrazí je. Uživatel si může vybrat složky, které se mají zobrazovat (toto nastavení lze i později změnit). V klientovi může uživatel vytvářet, přejmenovávat a mazat složky, stejně jako v rozhraní *Webmail*. Vždy je ale třeba si uvědomit, že se jedná o složky na serveru, nikoliv o lokální složky klienta, jak je tomu při použití protokolu POP3!

Dále je třeba zajistit, aby poštovní klient i rozhraní *Webmail* používali stejné názvy složek pro odeslanou poštu (*Sent Items*) a koncepty zpráv (*Drafts*). Názvy těchto složek si může nastavit uživatel ve svém rozhraní *Webmail* (viz kapitola 10.3) nebo správce *Kerio MailServeru* ve vlastnostech účtu (viz kapitola 6.1), případně je změnit přímo v poštovním klientovi (pokud to umožňuje).

Poštovní klient také umožňuje nastavit u každé složky tzv. synchronizaci. Je-li složka synchronizována se serverem, znamená to, že každá nově příchozí zpráva se okamžitě zobrazí také na klientovi. To ale vyžaduje trvalé připojení klienta k serveru. Je-li klient

např. připojen vytáčenou linkou, je možno provádět jednorázovou synchronizaci složek ručně nebo v určitých intervalech.

12.2 WWW prohlížeče

Pro přístup k rozhraní *Webmail* lze použít téměř libovolný grafický WWW prohlížeč podporující JavaScript a kaskádní styly (CSS). Základní funkce (tj. přihlášení, čtení a psaní zpráv fungují ve všech prohlížečích). Doporučené jsou prohlížeče Microsoft Internet Explorer 5.0 a vyšší, Netscape 6.0 a vyšší nebo Mozilla 0.9.3 a vyšší.

Chcete-li využívat zabezpečený přístup k rozhraní *Webmail* (protokolem HTTPS), musí prohlížeč podporovat zabezpečení SSL. Je-li možno jej konfigurovat (např. v prohlížeči Microsoft Internet Explorer), doporučuje se zapnout podporu verzí SSL 3.0 a TLS 1.0.

12.3 Firewall

Poměrně častým případem bývá, že je *Kerio MailServer* instalován v lokální síti chráněné firewallem, případně přímo na počítači, kde firewall běží. Správce systému pak musí, kromě vlastní konfigurace poštovního serveru, provést ještě některá doplňující nastavení.

Porty

Má-li být poštovní server přístupný z Internetu, je třeba ve firewallu otevřít (tzv. mapovat) některé porty. Obecně lze říci, že každý mapovaný port znamená díru v zabezpečení, a tedy čím méně mapovaných portů, tím lépe.

Při mapování portů pro *Kerio MailServer* je vhodné dodržet následující pravidla a doporučení:

- Port 25 musí být mapován, jestliže má být zvenčí přístupný SMTP server. To je nutné, je-li na tento server nasměrován primární MX záznam pro danou doménu (či více domén). V tomto případě je bezpodmínečně nutné nastavit antispamovou ochranu (viz kapitola 7.6), aby nemohlo dojít ke zneužití serveru. Na port SMTP server se může legálně připojit libovolný SMTP server v Internetu, chce-li odeslat e-mail do některé z lokálních domén. Z tohoto důvodu nesmí být na mapovaný port 25 omezen přístup pouze z vybrané skupiny IP adres.

Je-li veškerá příchozí pošta pouze vybírána ze vzdálených POP3 schránek, není třeba port 25 mapovat.

- Porty ostatních služeb (*POP3*, *IMAP*, *Webmail* a *Remote filter management*) je třeba mapovat tehdy, pokud chtějí klienti přistupovat ke svým schránkám odjinud než

Kapitola 12 Nastavení poštovních klientů a firewallu

z chráněné lokální sítě (typický případ je mobilní uživatel s notebookem). V tomto případě je silně doporučeno používat výhradně zabezpečené verze všech služeb a na firewallu povolit pouze porty pro tyto služby (tedy 443, 993, 995 a 2000).

- Je-li možné definovat subsítě či rozsahy IP adres, odkud se vzdálení klienti připojují, doporučuje se také omezit přístup k mapovaným portům pouze z těchto adres. Toto je bohužel nerealizovatelné, pokud se zmíněný mobilní uživatel pohybuje po celém světě a připojuje se náhodně k různým poskytovatelům Internetu.

Telefonické připojení

Běží-li *Kerio MailServer* a firewall na tomtéž počítači, který je připojen do Internetu vytáčenou linkou, může vzniknout požadavek, aby poštovní server používal jiné telefonické připojení (např. k jinému poskytovateli) než firewall pro přístup do Internetu. Pak ale firewall musí znát obě tato připojení — v opačném případě by blokoval pakety jdoucí připojením, které využívá poštovní server (firewall nesmí propustit žádný neznámý paket v žádném směru).

Příklad: Jako firewall bude použit *WinRoute Pro 4.x*. Firewall má používat telefonické připojení *TP1*, zatímco poštovní server připojení *TP2* (obě tato připojení jsou v systému již vytvořena). Ve *WinRoute* v nastavení *Interface Table* je třeba lince *line1* přiřadit připojení *TP1* a lince *line2* (která se přidá v menu *Settings / Advanced / Interface Maintenance*) připojení *TP2*. Nikoliv naopak, protože *WinRoute* vytáčí na žádost linku *line1*, a pak by tedy firewall i poštovní server používaly totéž připojení, zatímco druhé by zůstalo nevyužito.

Příklady nastavení

Tato kapitola ukazuje na několika modelových příkladech praktické nasazení *Kerio MailServeru* v konkrétních podmínkách. Každý příklad je v podstatě aplikací postupu *Rychlé nastavení* (viz kapitola 1) na danou situaci. Tyto příklady by vám měly pomoci rychle a jednoduše nasadit *Kerio MailServer* ve vaší firmě.

13.1 Pevná linka

Informace a požadavky

1. Firma má vlastní doménu `nasefirma.cz`, primární MX záznam je nasměrován na počítač, kde bude nainstalován *Kerio MailServer* (ten má v DNS přiřazeno jméno `mail.nasefirma.cz`)
2. Připojení do Internetu je realizováno pevnou linkou
3. Nadřazený SMTP server není k dispozici
4. Firma má NT doménu `DOMENA`, uživatelé mají být ověřováni v této doméně
5. Výrobní oddělení má mít speciální adresu `vyroba@nasefirma.cz`, obchodní oddělení `obchod@nasefirma.cz`
6. Někteří uživatelé si přejí, aby *Kerio MailServer* vybíral jejich soukromé schránky v Internetu a doručoval je do lokálních schránek
7. Pro antivirovou kontrolu pošty má být použit program AVG 6.0, nesmějí být posílány žádné přílohy typu EXE, COM, BAT a VBS
8. Vzdálená správa *Kerio MailServeru* smí být povolena pouze z adresy `67.34.112.2` (externí správce)

Kapitola 13 Příklady nastavení

Realizace

1. V sekci *Konfigurace / Domény* vytvoříme primární lokální doménu `nasefirma.cz` a zadáme internetové jméno serveru `mail.nasefirma.cz`. V záložce *Ověřování* zadáme jméno NT domény DOMENA.
2. V sekci *Nastavení domény / Uživatelské účty* tlačítkem *Importovat* importujeme požadované uživatele z domény DOMENA. Tak nebude nutno definovat účty ručně.
3. V sekci *Nastavení domény / Skupiny* vytvoříme skupiny Vyroba a Obchod a zařadíme do nich příslušné uživatele.
4. V sekci *Nastavení domény / Aliasy* definujeme aliasy vyroba a obchod doručované příslušným skupinám uživatelů.
5. Připojení do Internetu je trvalé. V sekci *Konfigurace / Internetové připojení* tedy vybereme volbu *Online*.
6. Odchozí pošta bude odesílána přímo do cílových domén. V sekci *Konfigurace / Vlastnosti SMTP* vybereme volbu *Doručovat přímo dle DNS MX záznamů*.
7. V sekci *Konfigurace / Stahování POP3 schránek* definujeme vybírání požadovaných externích schránek. U každé z nich vybereme uživatele, kterému má být její obsah doručován.
8. Nastavíme plánování pro vybírání vzdálených schránek. Pevná linka je rychlá a za připojení se nic neúčtuje, proto mohou být schránky vybírány poměrně často. Nastavíme plánování: *Každých 10 minut*. Odchozí e-maily jsou odesílány okamžitě a pomocí ETRN se žádná pošta nepřijímá — stačí tedy zaškrtnout akci *Stáhnout zprávy ze vzdálených POP3 schránek*.
9. V sekci *Konfigurace / Antivirus* povolíme antivirovou kontrolu a vybereme modul AVG 6.0. V záložce *Filtrování příloh* povolíme filtrování a nastavíme názvy zakázaných souborů — tedy `*.exe`, `*.com`, `*.bat` a `*.vbs`.
10. V sekci *Konfigurace / Definice / Skupiny IP adres* vytvoříme skupinu *Vzdálená správa* a přidáme do ní jedinou IP adresu (*Počítač*) `67.34.112.2`.
11. V sekci *Konfigurace / Vzdálená správa* zaškrtneme volbu *Povolit vzdálenou správu po síti* i volbu *Pouze z této skupiny IP adres*. Zde vybereme vytvořenou skupinu *Vzdálená správa*.

13.2 Vytáčená linka + doménový koš

Informace a požadavky

1. Firma má vlastní doménu `jinafirma.cz`, veškeré zprávy poslané na tuto adresu jsou ukládány do doménové schránky `jinafirma` na serveru `pop3.poskytovatel.cz` s přístupovým heslem `heslo`.
2. Připojení do Internetu je realizováno vytáčenou linkou
3. Poskytovatel Internetu umožňuje odesílat odchozí poštu přes svůj server `smtp.poskytovatel.cz`, jestliže se na něm odesílatel ověří jménem a heslem (shodné jako pro POP3)
4. V pracovní době (pondělí až pátek 8:00-17:00 hod) se má pošta stahovat každou hodinu, mimo pracovní dobu ve 20:00, 0:00 a 5:00 hod.

Realizace

1. V sekci *Konfigurace / Domény* vytvoříme primární lokální doménu `jinafirma.cz` a zadáme internetové jméno serveru `mail.jinafirma.cz` (to je v tomto případě víceméně fiktivní, ale obsahuje název naší domény). Tím, že je zde doména definována jako lokální, se dosáhne toho, že pošta posílaná mezi lokálními uživateli nebude odesílána do Internetu a odtud stahována zpět.
2. V sekci *Nastavení domény / Uživatelské účty* vytvoříme uživatelské účty všem lokálním uživatelům.
3. Server se bude připojovat do Internetu vytáčeným připojením (které je již v systému vytvořeno). V sekci *Konfigurace / Internetové připojení* vybereme volbu *Offline*, zaškrtneme volbu *Použít vytáčené připojení do Internetu*, vybereme požadovanou položku telefonického připojení (RAS) a zadáme příslušné jméno a heslo pro toto připojení.
4. Veškerá odchozí pošta bude odesílána přes nadřazený SMTP server. V sekci *Konfigurace / Vlastnosti SMTP* vybereme volbu *Použít nadřazený SMTP server* a zadáme jeho jméno — `smtp.poskytovatel.cz`. Server vyžaduje ověření, proto zapneme volbu *Nadřazený server vyžaduje ověřování* a vyplníme zde příslušné jméno a heslo. Typ ověřování nastavíme *Příkaz SMTP AUTH* (přihlášení na SMTP server).

Kapitola 13 Příklady nastavení

5. V sekci *Konfigurace / Stahování POP3 schránek*, záložka *Účty*, definujeme vybírání doménové schránky jinafirma na serveru `pop3.poskytovatel.cz`. Zprávy z této schránky mají být rozdělovány podle třídících pravidel — zvolíme *Použít třídící pravidla*. Výběr preferované hlavičky doporučujeme konzultovat se správcem serveru, na němž schránka leží. Výchozí hlavička *Received* by ale měla vyhovět ve většině situací.
6. V sekci *Konfigurace / Stahování POP3 schránek*, záložka *Třídící pravidla*, nastavíme třídící pravidla pro e-mailové adresy jednotlivých uživatelů.
7. V sekci *Konfigurace / Definice / Časové intervaly* si vytvoříme časový interval *Pracovní doba*, obsahující rozsah hodin 8:00-17:00 a platný ve dnech Po-Pá, který využijeme při definici plánování.
8. Nastavíme plánování pro vybírání POP3 schránky a odesílání zpráv z odchozí fronty: Přidáme jedno plánování pro každou hodinu (*Každých 1 hodin*) platné v intervalu *Pracovní doba* a tři plánování pro konkrétní časy (V), platné vždy. U všech plánování zaškrtneme nejen volbu
Stáhnout zprávy ze vzdálených POP3 schránek, ale také *Odeslat zprávy z odchozí fronty*, aby se odeslaly všechny případné odchozí zprávy.

13.3 Vytáčená linka + ETRN

Informace a požadavky

1. Firma má vlastní doménu `tretifirma.cz`, primární MX záznam je nasměrován na počítač, kde bude nainstalován *Kerio MailServer* (ten má v DNS přiřazeno jméno `mail.tretifirma.cz`)
2. Sekundární MX záznam pro doménu je nasměrován na SMTP server
`etrn.poskytovatel.cz`,
který podporuje příkaz ETRN a vyžaduje ověření jménem a heslem.
3. Připojení do Internetu je realizováno vytáčenou linkou (přiděluje se pevná IP adresa, na niž je v DNS nastaveno jméno `mail.tretifirma.cz`)
4. Poskytovatel Internetu umožňuje odesílat odchozí poštu přes svůj server
`smtp.poskytovatel.cz`,

jestliže se na něm odesílatel ověří jménem a heslem.

5. V pracovní době (pondělí až pátek 8:00-17:00 hod) se má pošta stahovat každou hodinu, mimo pracovní dobu ve 20:00, 0:00 a 5:00 hod.

Realizace

1. V sekci *Konfigurace / Domény* vytvoříme primární lokální doménu `tretifirma.cz` a zadáme internetové jméno serveru `mail.tretifirma.cz`. V době, kdy bude linka vytočena, bude *Kerio MailServer* fungovat jako primární server této domény. Bude-li linka zavěšena, e-maily budou posílány na sekundární server.
2. V sekci *Nastavení domény / Uživatelské účty* vytvoříme uživatelské účty všem lokálním uživatelům.
3. Server se bude připojovat do Internetu vytáčeným připojením (které je již v systému vytvořeno). V sekci *Konfigurace / Internetové připojení* vybereme volbu *Offline*, zaškrtneme volbu *Použít vytáčené připojení k Internetu*, vybereme požadovanou položku telefonického připojení (RAS) a zadáme příslušné jméno a heslo pro toto připojení.
4. Veškerá odchozí pošta bude odesílána přes nadřazený SMTP server. V sekci *Konfigurace / Vlastnosti SMTP* vybereme volbu *Použít nadřazený SMTP server* a zadáme jeho jméno — `smtp.poskytovatel.cz`. Server vyžaduje ověření, proto zapneme volbu *Nadřazený server vyžaduje ověřování* a vyplníme zde příslušné jméno a heslo. Typ ověřování nastavíme *Příkaz SMTP AUTH* (přihlášení na SMTP server).
5. V sekci *Konfigurace / Příjem pomocí ETRN*, definujeme položku:
`server: etrn.poskytovatel.cz,`
`doména: tretifirma.cz,`
Server vyžaduje ověření, zadáme příslušné jméno a heslo.
6. V sekci *Konfigurace / Definice / Časové intervaly* si vytvoříme časový interval *Pracovní doba*, obsahující rozsah hodin 8:00:00-17:00:00 a platný ve dnech pondělí až pátek, který využijeme při definici plánování.
7. Nastavíme plánování pro příjem odesílání zpráv: Přidáme jedno plánování pro každou hodinu (*Každých 1 hodin*) platné v intervalu *Pracovní doba* a tři plánování pro konkrétní časy (V), platné vždy. U všech plánování zaškrtneme nejen volbu *Poslat příkaz ETRN na definované SMTP servery*, ale také *Odeslat zprávy z odchozí fronty*, aby se odeslaly všechny případné odchozí zprávy.

13.4 Firma s více pobočkami

Informace a požadavky

Firma má jednu doménu `firma.cz`. Centrála firmy sídlí v Praze a pobočka v Plzni. V centrále i na pobočce je instalován *Kerio MailServer* (dvě samostatné licence). Server v centrále firmy má DNS jméno `mail.firma.cz`, server pobočky jméno `mail-pobocka.firma.cz`.

Základním požadavkem je, aby pošta posílaná mezi lokálními uživateli na pobočce byla doručována lokálně, zatímco pošta určená uživatelům v centrále byla správně odesílána na centrálu. Stejná funkčnost musí být i v opačném směru — tedy zpráva odeslaná z centrály na pobočku musí být doručena na server pobočky.

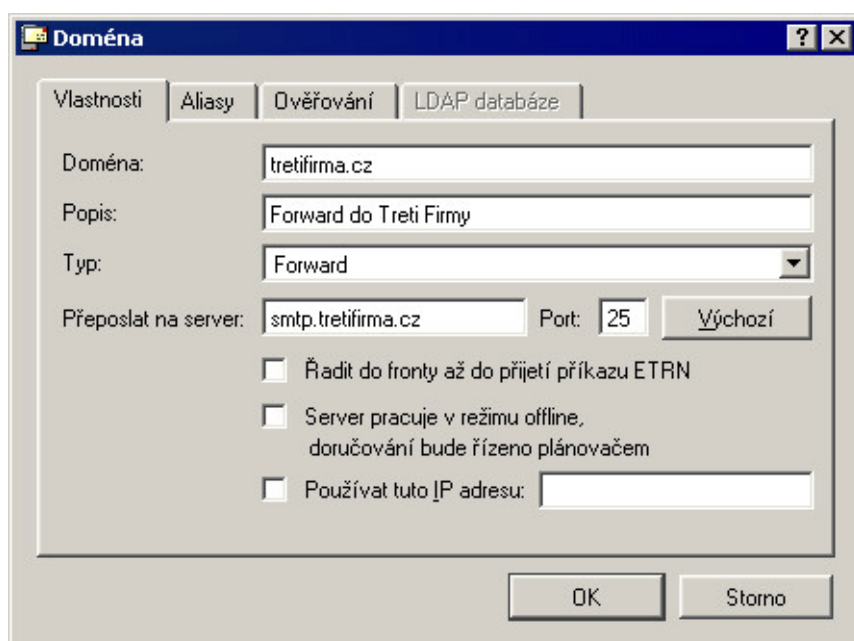
Poznámka: Pro jednoduchost a větší názornost předpokládejme, že v centrále budou pracovat uživatelé `sef` a `asistentka` a na pobočce uživatelé `technik` a `programator`. Následující popis se zabývá pouze kroky nutnými pro splnění těchto požadavků — není zde tedy popsáno detailní nastavení parametrů SMTP serveru, vzdálené správy apod.

Realizace

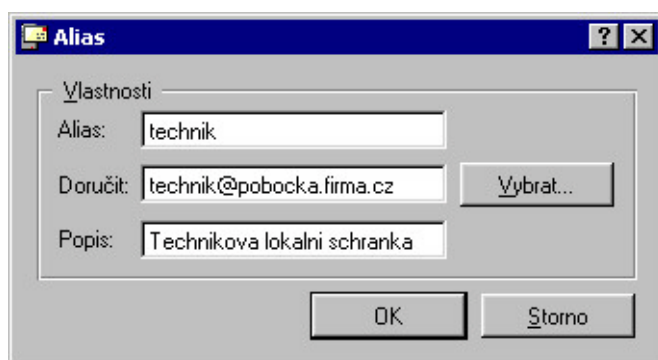
1. V *Kerio MailServeru* v centrále firmy definujeme doménu `firma.cz` jako lokální (resp. jako lokální primární).
2. V této doméně definujeme účty lokálním uživatelům (tj. těm, kteří pracují v centrále).
3. Je-li *Kerio MailServer* chráněn firewallem, je třeba zpřístupnit port 25 pro službu SMTP a port 110 pro službu POP3.

Poznámka: V uvažovaném modelu stačí, aby byl k portu 110 povolen přístup pouze z IP adresy serveru `pobocka.firma.cz`.

4. V *Kerio MailServeru* na pobočce firmy založíme lokální primární doménu, která je subdoménou hlavní domény (např. `pobocka.firma.cz`).
5. V lokální primární doméně vytvoříme účty všem uživatelům z této pobočky (tzn. těm, kteří mají mít na pobočce lokální schránku).
6. Založíme doménu typu *Forward*, jejíž název je shodný s názvem hlavní domény (tj. `firma.cz`), a nastavíme, aby pošta pro tuto doménu byla přeposílána na centrální server `mail.firma.cz`.

7. Ve forward doméně `firma.cz` vytvoříme aliasy pro všechny uživatele, kteří mají své na pobočce své lokální schránky (tj. `technik` a `programator`). Tyto aliasy zajistí, aby pošta pro příslušné uživatele byla doručována lokálně. Pošta pro všechny ostatní uživatele bude odesílána na server `mail.firma.cz`.

8. Obdobným způsobem vytvoříme na serveru v centrále firmy forward doménu `pobocka.firma.cz` směřovanou na server `mail-pobocka.firma.cz`.
9. V primární doméně `firma.cz` vytvoříme aliasy pro uživatele, kteří mají své schránky na pobočce (stejným způsobem, jako ve forward doméně `firma.cz` na serveru pobočky).
10. Budou-li uživatelé chtít přistupovat k poště vzdáleně (např. pomocí rozhraní *Web-mail*), budou vždy přistupovat na ten server, kde mají vytvořeny své lokální schránky

Kapitola 13 Příklady nastavení

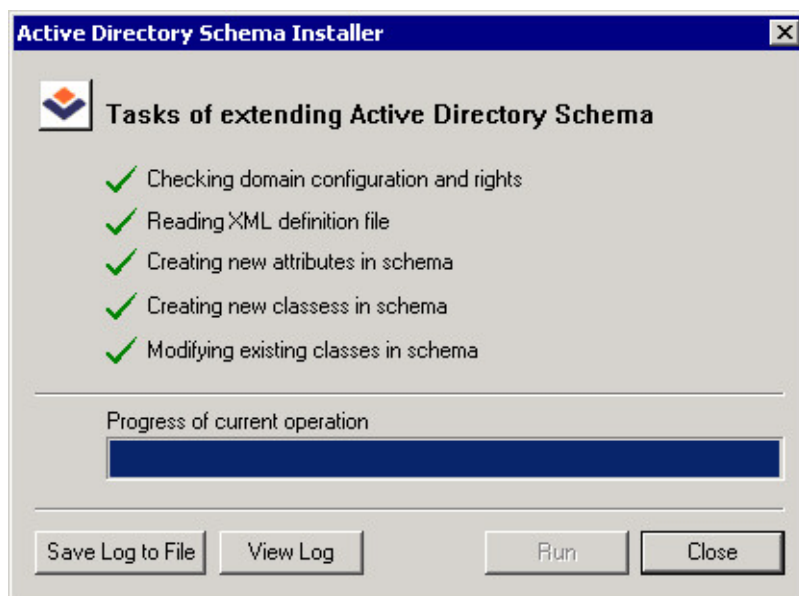
(tj. uživatelé z centrály na server mail.firma.cz a uživatelé z pobočky na server mail-pobocka.firma.cz).

Kerio Active Directory Extensions

Active Directory Extensions je rozšíření adresářové služby *Active Directory* (Windows 2000 Server a vyšší) o položky obsahující specifické informace pro *Kerio MailServer*. Instalaci rozšíření lze integrovat část *Kerio MailServeru* do *Active Directory*, a zjednodušit tak administrační úkony spojené se správou uživatelů.

13.5 Instalace Active Directory Extensions

Instalace *Active Directory Extensions* se provádí pomocí průvodce. Po odsouhlasení licenčních podmínek je možno vybrat cílový adresář. V dalším kroku se objeví okno zobrazující průběh instalace. V levém dolním rohu okna jsou umístěna tlačítka pro zobrazení záznamu o instalaci (*View Log*) a jeho uložení do souboru (*Save Log to File*).

Poznámky:

1. V závislosti na instalované verzi prohlížeče *Microsoft Internet Explorer* můžete být ještě vyzváni k instalaci komponenty *Microsoft XML Parser*. Pokud se tato výzva objeví, je třeba *Microsoft XML Parser* nainstalovat, jinak nemůže být instalace *Kerio Active Directory Extensions* dokončena!
2. *Kerio Active Directory Extensions* je k dispozici pouze v anglickém jazyce.

13.6 Active Directory

Active Directory je adresářová služba, která uchovává informace o objektech v síti *Microsoft Network* (uživatelích, skupinách, počítačích atd.). Aplikace podporující *Active Directory* si pomocí této adresářové služby zjišťují parametry a práva objektů. Základem *Active Directory* je strukturovaná databáze.

Instalace *Active Directory Extensions* přidává do databáze *Active Directory* nové položky, do nichž mohou být ukládány specifické parametry pro *Kerio MailServer*.

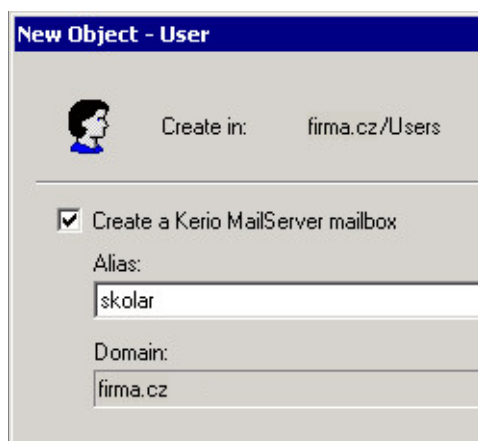
Uživatele a skupiny do domény provázané s *Active Directory* (viz kapitola 4.2) je nutno přidávat pomocí MMC (*Microsoft Management Console*). Nový uživatel či skupina přidaná do domény provázané s *Active Directory* pomocí *Kerio Administration Console* se uloží pouze do lokální databáze *Kerio MailServeru*.

MMC spustíme z menu *Start → Nastavení → Ovládací panely → Nástroje pro správu → Uživatelé a počítačové služby Active Directory* (*Start → Settings → Control Panel → Administrative tools → Active Directory Users And Computers*).

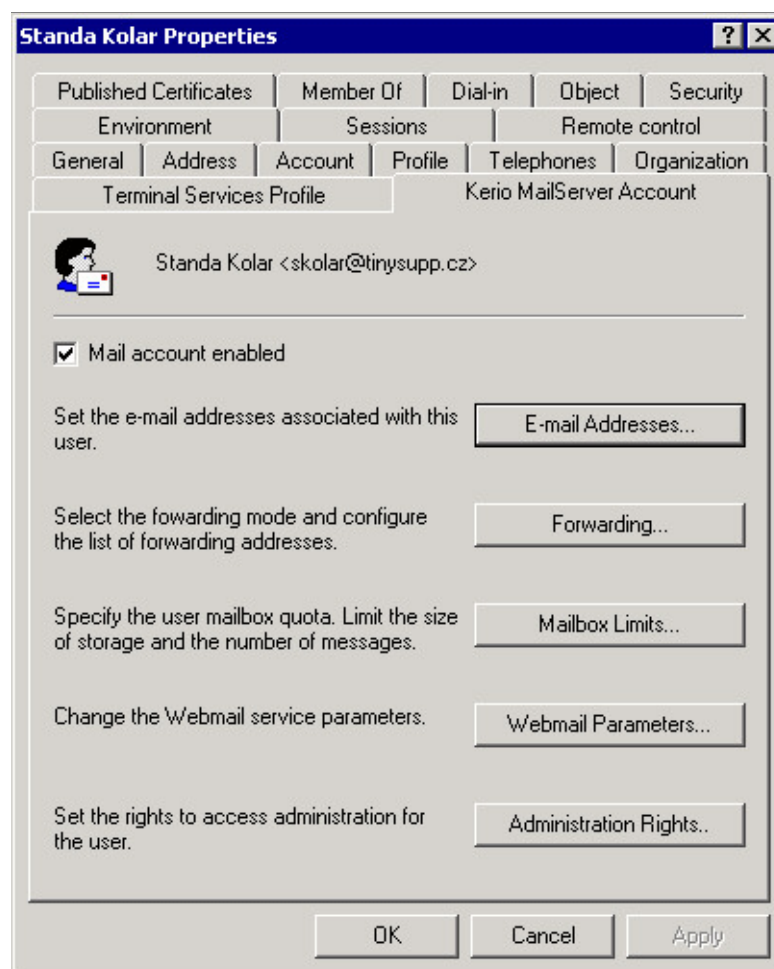
13.7 Definice uživatelského účtu

V konzoli *Uživatelé a počítačové služby Active Directory* zvolíme sekci *Uživatelé (Users)*. Volbou *Nový → Uživatel* (*New → User*) spustíme průvodce pro vytvoření nového uživatelského účtu.

Standardní průvodce je rozšířen o novou záložku pro vytvoření *Kerio MailServer* účtu.

V tomto kroku je třeba zaškrtnout volbu *Create a KerioMailServer mailbox*, aby byly vytvořeny položky databáze, s nimiž bude *Kerio MailServer* pracovat. Položka *Alias* slouží k nastavení základní e-mailové adresy uživatele (do této položky je automaticky dosazováno přihlašovací jméno uživatele zadané v prvním kroku průvodce).

Další parametry účtu je možno nastavit v jeho vlastnostech. Na vytvořený uživatelský účet klikneme pravým tlačítkem myši a zvolíme *Vlastnosti (Properties)*. V dialogu vybereme záložku *Kerio MailServer Account*, která nabízí následující volby:

Mail Account Enabled Zapnutí této volby povoluje e-mailový účet v *Kerio MailServeru*. Bude-volba vypnuta, *Kerio MailServer* bude tento uživatelský účet ignorovat.

E-mail Addresses Nastavení e-mailových adres (aliasů) pro daného uživatele. Ve výchozím nastavení má uživatel přiřazenu jednu e-mailovou adresu tvořenou jeho uživatelským jménem a doménou, v níž je účet definován.

Forwarding Nastavení přesměrování pošty na zadané e-mailové adresy. Volba *Forward to*: způsobí přeposílání zpráv pro daného uživatele na všechny adresy uvedené v tomto poli.

Volba *Deliver messages to both* způsobí, že pošta bude nejen přesměrována, ale zároveň také ukládána do lokální schránky (tzn. zasílání kopií zpráv na zadané adresy).

Mailbox Limits Nastavení omezení schránky dle velikosti místa na disku serveru (*Storage size*) a počtu zpráv ve schránce (*Number of messages*). Každý z těchto limitů je možno vypnout (volba *Do not limit...*) — pak se na schránku příslušné omezení nevztahuje.

Webmail Parameters Tato sekce umožňuje nastavení parametrů rozhraní *Webmail* (počet zobrazovaných zpráv na jedné stránce, složky pro odeslané zprávy a koncepty, kód PIN pro přístup protokolem WAP apod.). Detailní popis těchto parametrů naleznete v kapitole 6.1 (7. krok průvodce vytvořením uživatelského účtu).

Administration Rights Nastavení přístupových práv uživatele ke správě *Kerio MailServeru*. Možnosti jsou následující:

- *No access to administration* — bez přístupu ke správě. Tato volba je výchozí a vyhovuje ve většině případů (běžní uživatelé by neměli mít přístup ke správě serveru). Pro správu *Kerio MailServeru* doporučujeme vytvořit lokální účet (viz kapitola 6.1), aby bylo možno *Kerio MailServer* spravovat i v případě výpadku sítě či *Active Directory* serveru.
- *Read only access to administration* — přístup pouze pro čtení. Uživatel se může k serveru přihlásit pomocí *Kerio Administration Console* a prohlížet si nastavení, nemůže ale provádět žádné změny.
- *Read/write access to administration* — plný přístup ke správě. Uživatel může provádět veškeré administrační úkony. Toto právo by mělo být uděleno jen velmi omezenému počtu osob.

13.8 Definice skupiny

Z hlediska *Kerio Active Directory Extensions* je definice skupiny téměř identická s definicí uživatelského účtu. Průvodce vytvořením skupiny je rovněž rozšířen o jeden krok, v němž je možno skupině přiřadit primární e-mailovou adresu.

Záložka *Kerio MailServer Account* umožňuje pouze definici e-mailových adres skupiny (tlačítko *E-Mail Addresses*) a nastavení přístupových práv ke správě *Kerio MailServeru* (tlačítko *Administration Rights*).

Detailní informace naleznete v kapitole [13.7](#).

Slovníček pojmů

E-mailová adresa Určuje příjemce a odesílatele zprávy při komunikaci elektronickou poštou. Skládá se z lokální části (před znakem @) a domény (část za znakem @). Doména určuje místo (organizaci), kam bude zpráva doručena, a lokální část pak konkrétního příjemce v rámci této organizace.

ETRN Přijímáte-li poštu protokolem SMTP a váš server není trvale připojen do Internetu, může se pošta shromažďovat na jiném SMTP serveru (typicky sekundární server pro danou doménu). V okamžiku připojení do Internetu vyšle váš SMTP server příkaz ETRN (jeden z příkazů protokolu SMTP), čímž si žádá o poslání uložených e-mailů.

Nejsou-li na daném SMTP serveru žádné zprávy uloženy, nemusí na příkaz ETRN vůbec odpovědět. Proto je třeba definovat dobu (timeout), po které SMTP server ukončí spojení, jestliže žádné e-maily nepřijal.

Firewall Software nebo hardwarové zařízení, které chrání počítač nebo počítačovou síť před průnikem zvenčí (typicky z Internetu).

IMAP Internet Message Access Protocol (IMAP) je protokol umožňující klientům pracovat se svými zprávami na serveru, bez nutnosti stahování na lokální počítač. Uživatel se tak může připojovat k serveru z více různých počítačů a má vždy k dispozici všechny své zprávy (pokud by byly zprávy staženy na lokální disk určitého počítače, nebyly by z ostatních počítačů dostupné).

K téže schránce lze (za určitých podmínek) přistupovat protokoly IMAP i POP3 současně.

Kerberos Protokol pro bezpečné ověřování uživatelů v síťovém prostředí. Byl navržen organizací MIT a je standardně používán pro přihlašování uživatelů v prostředí Windows 2000. Uživatelé se přihlašují svým heslem k centrálnímu serveru (KDC, Key Distribution Center, Windows 2000 domain controller) a od něho dostávají šifrované vstupenky (tickets) pro přihlášení k serverům v síti.

MX záznamy Jeden z typů záznamů, které mohou být uloženy v DNS. Obsahuje informaci o poštovním serveru pro danou doménu (tzn. na který SMTP server má být poslán e-mail pro tuto doménu). MX záznamů pro jednu doménu může být více, pak mají různou prioritu a mohou definovat např. primární a záložní (sekundární) server.

Kapitola 14 Slovníček pojmů

Notifikace Stručná zpráva (upozornění) na určitou událost — např. přijetí e-mailu. Zpravidla se posílá formou krátké textové zprávy (SMS) na mobilní telefon.

POP3 Post Office Protocol je protokol, který umožňuje uživatelům stahovat zprávy ze serveru na svůj lokální disk. Je vhodný zejména pro klienty, kteří nemají trvalé připojení do Internetu.

Narozdíl od protokolu IMAP, POP3 neumožňuje uživatelům manipulovat se zprávami na serveru. Veškeré operace s nimi musí být prováděny na počítači klienta. POP3 umožňuje přístup pouze do uživatelské složky *INBOX* a nepodporuje veřejné a sdílené složky.

Port 16-bitové číslo (1--65535) používané protokoly TCP a UDP pro identifikaci aplikací (služeb) na daném počítači. Na jednom počítači (jedné IP adrese) může běžet více aplikací současně (např. WWW server, poštovní klient, WWW klient — prohlížeč, FTP klient atd.). Každá aplikace je však jednoznačně určena číslem portu. Porty 1--65535 jsou vyhrazené a používají je standardní, příp. systémové služby (např. 80 = WWW). Porty nad 1024 (včetně) mohou být volně použity libovolnou aplikací (typicky klientem jako zdrojový port nebo nestandardní aplikací serverového typu).

Poštovní schránka Místo, kde jsou přijaté e-maily na serveru uloženy. Poštu si klient může ze schránky vybírat (protokolem POP3), anebo pracovat se zprávami přímo na serveru (protokolem IMAP).

Fyzicky je schránka reprezentována adresářem na disku, který je vytvořen v adresáři *Kerio MailServeru* (*mail/jmeno_uzivatele*). V tomto adresáři jsou vytvářeny další podadresáře, reprezentující jednotlivé složky.

Schránky nejsou vytvořeny při definici uživatelů, konkrétní schránka je vždy vytvořena až po přijetí prvního e-mailu, který do ní má být uložen.

Spam Nevyžádaný, zpravidla reklamní e-mail. Spamy bývají rozesílány hromadně, přičemž adresy příjemců získávají rozesílatelé nelegálními cestami (např. odposloucháváním síťové komunikace).

SMTP Simple Mail Transfer Protocol je základní protokol, který se používá pro odesílání pošty v Internetu. Odesílatel a příjemce zprávy je určen e-mailovou adresou.

SSL Protokol pro zabezpečení a šifrování TCP spojení. Původně byl navržen firmou Netscape pro zabezpečení přenosu WWW stránek protokolem HTTP, dnes je podporován téměř všemi standardními internetovými protokoly — SMTP, POP3, IMAP, LDAP atd.

Na začátku komunikace se nejprve asymetrickou šifrou provede výměna šifrovacího klíče, který je pak použit pro (symetrické) šifrování vlastních dat.

TLS Transport Layer Security. Nástupce SSL, de facto SSL verze 3.1. Tato verze je standardizována organizací IETF a přijata všemi významnými firmami (např. Microsoft Corporation).

WAP Wireless Access Protocol je protokol pro přístup k Internetu pomocí mobilního telefonu.

Webmail Rozhraní *Kerio MailServeru*, které umožňuje přístup k poště pomocí WWW prohlížeče. Ve Webmailu je rovněž možno měnit některá uživatelská nastavení (např. filtrování zpráv nebo heslo).

Kapitola 15

Rejstřík

- šablony 68, 69
- časové intervaly 10, 42, 50, 51
- Active Directory 61
 - import uživatelů 62
- administrace
 - lokální 23
 - vzdálená 24
- Administration Console 19, 23
- alias
 - definice 78
 - domény 34
 - kontrola 79, 154
 - skupiny 65, 77
 - uživatelé 9, 56, 77
 - veřejné složky 138
- certifikát serveru 44
- domény 34
 - ekvivalentní 34
 - nezávislá 34
- ETRN 9, 36, 43, 73, 76, 84, 145
- firewall 100, 159
- fronta zpráv 143
 - prohlížení fronty 144
- IMAP 9, 31, 33, 59, 153, 157, 158, 159, 173
- import
 - licenčního klíče 26
 - nastavení z WinRoute 21
 - schránek z WinRoute 21
 - uživatelů 61
- instalace 11
- Kerberos 55
- konfliktní software 11
- LDAP 39
 - služba 32
- licenční klíč 25
- MailServer Engine 18
- MailServer Monitor 18, 19
- Master
 - autentizace 103
 - Password 103
- NT doména
 - import uživatelů 62
- PAM 56
- POP3 9, 31, 33, 153, 157, 159
- příklady nastavení 161
- registrace produktu 25
- sdílené složky 135
- skupiny
 - IP adres 32, 49, 52, 86, 88
 - uživatelů 57, 65
- služby 31
- SMTP 9, 31, 72, 73, 75, 85, 153

Kapitola 15 Rejstřík

SSL [44](#)

uživatelské účty [34](#), [53](#), [61](#), [68](#)

veřejné složky [135](#)

vzdálené POP3 schránky [80](#), [145](#)

WAPmail [139](#)

Webmail [33](#), [44](#), [47](#), [121](#), [121](#)

záložky [26](#)